

SPRAWOZDANIE FINANSOWE ZUE S.A.

za rok zakończony 31 grudnia 2019

**sporządzone zgodnie z Międzynarodowymi
Standardami Sprawozdawczości Finansowej
w kształcie zatwierdzonym przez Unię Europejską**

Kraków, 16 marca 2020

Spis treści

Wybrane dane finansowe ZUE S.A.	5
Sprawozdanie z całkowitych dochodów	6
Sprawozdanie z sytuacji finansowej	7
Sprawozdanie ze zmian w kapitałach własnych	8
Sprawozdanie z przepływów pieniężnych.....	9
Dodatkowe informacje i objaśnienia do sprawozdania finansowego na dzień 31 grudnia 2019 roku	10
1. Informacje ogólne.....	10
1.1. Informacje o jednostce	10
1.2. Przedmiot działalności ZUE.....	11
1.3. Waluta funkcjonalna i waluta sprawozdawcza	11
2. Noty objaśniające do sprawozdania z całkowitych dochodów.....	12
2.1. Przychody	12
2.2. Koszty działalności operacyjnej.....	12
2.3. Pozostałe przychody operacyjne.....	13
2.4. Pozostałe koszty operacyjne	13
2.5. Przychody finansowe	13
2.6. Koszty finansowe	14
2.7. Podatek dochodowy	14
2.8. Składniki pozostałych całkowitych dochodów	16
2.9. Segmenty operacyjne.....	17
3. Kontrakty, Kaucje, Rezerwy, Zaliczki, Rozliczenia międzyokresowe bierne.....	17
3.1. Kontrakty budowlane.....	17
3.2. Kaucje z tytułu umów o budowę	17
3.3. Rezerwy	18
3.4. Zaliczki.....	19
3.5. Rozliczenia międzyokresowe bierne.....	19
4. Należności i zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe	20
4.1. Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności.....	20
4.2. Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	21
5. Kapitał własny.....	22
5.1. Kapitał akcyjny	22
5.2. Zysk (strata) przypadający na jedną akcję.....	22
5.3. Nadwyżka ze sprzedaży akcji powyżej wartości nominalnej	23
5.4. Akcje własne	23
5.5. Zysk zatrzymany	23
6. Zadłużenie i zarządzanie kapitałem i płynnością.....	24
6.1. Kredyty bankowe i pożyczki	24
6.2. Leasing	25
6.3. Zarządzanie kapitałem	26
6.4. Zarządzanie ryzykiem finansowym	27
6.5. Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	29
7. Pozostałe noty do sprawozdania finansowego	30
7.1. Rzeczowe aktywa trwałe	30
7.2. Nieruchomości inwestycyjne	32
7.3. Aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży	34
7.4. Wartości niematerialne.....	34
7.5. Aktywa z tytułu prawa do użytkowania	35
7.6. Wartość firmy	36
7.7. Inwestycje w jednostkach podporządkowanych.....	37
7.8. Pozostałe aktywa finansowe	38
7.9. Pozostałe aktywa	38
7.10. Pożyczki udzielone	38
7.11. Zapasy	39
7.12. Pozostałe zobowiązania finansowe	39
7.13. Pozostałe zobowiązania	39
7.14. Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych	39
7.15. Instrumenty finansowe	41
7.16. Transakcje z jednostkami powiązаныmi.....	42
7.17. Wskazanie postępowań toczących się przed sądem, organem właściwym dla postępowania arbitrażowego lub organem administracji publicznej według stanu na dzień sporządzenia niniejszego raportu	44

7.18.	Rozliczenia podatkowe.....	44
7.19.	Wynagrodzenia członków naczelnego kierownictwa.....	44
7.20.	Informacja dotycząca dywidendy.....	45
7.21.	Zobowiązania na rzecz dokonania zakupu rzeczowych aktywów trwałych.....	45
7.22.	Aktywa i zobowiązania warunkowe	45
7.23.	Działalność zaniechana.....	46
7.24.	Zmiany szacunkowe.....	46
8.	Pozostałe noty objaśniające	47
8.1.	Platforma zastosowanych Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej	47
8.2.	Istotne zasady rachunkowości.....	50
8.3.	Podstawy szacowania niepewności.....	63
9.	Zdarzenia po dniu bilansowym	66
10.	Zatwierdzenie sprawozdania finansowego	67
11.	Podpisy	68

Stosowane skróty i oznaczenia:

ZUE, Spółka, Emitent, Jednostka Dominująca	ZUE S.A. z siedzibą w Krakowie, wpisana do Krajowego Rejestru Sądowego pod numerem KRS 0000135388, akta rejestrowe prowadzone przez Sąd Rejonowy dla Krakowa – Śródmieścia w Krakowie, XI Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego, kapitał zakładowy 5 757 520,75 PLN, wpłacony w całości. Podmiot dominujący Grupy Kapitałowej ZUE.
BPK Poznań	Biuro Projektów Komunikacyjnych w Poznaniu Sp. z o.o. z siedzibą w Poznaniu, wpisana do Krajowego Rejestru Sądowego pod numerem KRS 0000332405, akta rejestrowe prowadzone przez Sąd Rejonowy Poznań – Nowe Miasto i Wilda w Poznaniu, VIII Wydział Gospodarczy, kapitał zakładowy 5 866 600 PLN, wpłacony w całości. Podmiot zależny od ZUE.
Railway gft	Railway gft Polska Sp. z o.o. z siedzibą w Krakowie, wpisana do Krajowego Rejestru Sądowego pod numerem KRS 0000532311, akta rejestrowe prowadzone przez Sąd Rejonowy dla Krakowa – Śródmieścia w Krakowie, XI Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego, kapitał zakładowy 300 000 PLN, wpłacony w całości. Podmiot zależny od ZUE.
RTI	Railway Technology International Sp. z o.o. z siedzibą w Krakowie, wpisana do Krajowego Rejestru Sądowego pod numerem KRS 0000397032, akta rejestrowe prowadzone przez Sąd Rejonowy dla Krakowa – Śródmieścia w Krakowie, XI Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego, kapitał zakładowy 260 000 PLN, wpłacony w całości. Podmiot zależny od ZUE.
RTI Germany	Railway Technology International Germany GmbH w likwidacji z siedzibą w Görlitz, Niemcy, zarejestrowana w niemieckim rejestrze przedsiębiorców (niem. Handelsregister B, HRB) prowadzonym przez Sąd Rejonowy w Dreźnie (niem. Amtsgericht Dresden) pod numerem HRB 36690. Kapitał zakładowy 25 000 EUR, wpłacony w całości. Podmiot zależny od Railway Technology International Sp. z o.o. z siedzibą w Krakowie.
Grupa ZUE, Grupa, Grupa Kapitałowa	Grupa Kapitałowa ZUE, w skład której na dzień bilansowy wchodzi: ZUE, BPK Poznań, Railway gft, RTI, RTI Germany.
PLN	Złoty polski
EUR	Euro
ksh	Ustawa Kodeks Spółek Handlowych (Dz. U. z 2019 r. poz. 505 z późn. zm.)

Dane o wysokości kapitałów zakładowych są podane według stanu na dzień 31 grudnia 2019 roku.

Wybrane dane finansowe ZUE S.A.

Podstawowe pozycje sprawozdania z sytuacji finansowej przeliczone na euro:

	Stan na 31-12-2019		Stan na 31-12-2018	
	tys. PLN	tys. EUR	tys. PLN	tys. EUR
Aktywa trwałe	181 634	42 652	181 913	42 305
Aktywa obrotowe	341 697	80 239	414 705	96 443
Aktywa razem	523 331	122 891	596 618	138 748
Kapitał własny	149 291	35 057	146 242	34 010
Zobowiązania długoterminowe	51 499	12 093	34 480	8 019
Zobowiązania krótkoterminowe	322 541	75 741	415 896	96 719
Pasywa razem	523 331	122 891	596 618	138 748

Podstawowe pozycje sprawozdania z całkowitych dochodów przeliczone na euro:

	Okres zakończony 31-12-2019		Okres zakończony 31-12-2018	
	tys. PLN	tys. EUR	tys. PLN	tys. EUR
Przychody ze sprzedaży	934 899	217 327	763 757	178 996
Koszt własny sprzedaży	911 825	211 964	825 792	193 534
Zysk (strata) brutto ze sprzedaży	23 074	5 363	-62 035	-14 538
Zysk (strata) z działalności operacyjnej	6 301	1 465	-79 973	-18 743
Zysk (strata) brutto	5 920	1 376	-78 714	-18 448
Zysk (strata) netto z działalności kontynuowanej	3 135	729	-64 049	-15 011
Suma całkowitych dochodów	3 049	709	-64 124	-15 028

Podstawowe pozycje sprawozdania z przepływów pieniężnych przeliczone na euro:

	Okres zakończony 31-12-2019		Okres zakończony 31-12-2018	
	tys. PLN	tys. EUR	tys. PLN	tys. EUR
Przepływy środków pieniężnych z działalności operacyjnej	-52 549	-12 216	-21 487	-5 036
Przepływy środków pieniężnych z działalności inwestycyjnej	-2 508	-583	-17 668	-4 141
Przepływy środków pieniężnych z działalności finansowej	3 634	845	2 384	559
Przepływy środków pieniężnych netto, razem	-51 423	-11 954	-36 771	-8 618
Środki pieniężne na początek okresu	79 404	18 466	116 144	27 846
Środki pieniężne na koniec okresu	27 979	6 570	79 404	18 466

Zasady przyjęte do przeliczania wybranych danych finansowych na euro:

Pozycje sprawozdawcze	Przyjęty kurs walutowy	Wartość kursu walutowego 31-12-2019	Wartość kursu walutowego 31-12-2018	Wartość kursu walutowego 31-12-2017
Pozycje aktywów i pasywów	Średni kurs obowiązujący na dzień bilansowy	4,2585	4,3000	nie dotyczy
Pozycje rachunku zysków i strat oraz rachunku przepływów pieniężnych	Średnia arytmetyczna średnich kursów NBP ustalonych na ostatni dzień każdego zakończonego miesiąca okresu	4,3018	4,2669	nie dotyczy
Pozycja „Środki pieniężne na początek okresu” oraz „Środki pieniężne na koniec okresu” w rachunku przepływów pieniężnych	Średni kurs obowiązujący na dzień bilansowy	4,2585	4,3000	4,1709

Sprawozdanie z całkowitych dochodów

Działalność kontynuowana	Nota nr	Okres 12 miesięcy	Okres 12 miesięcy
		zakończony	zakończony
		31-12-2019	31-12-2018
Przychody ze sprzedaży	2.1.	934 899	763 757
Koszt własny sprzedaży	2.2.	911 825	825 792
Zysk (strata) brutto na sprzedaży		23 074	-62 035
Koszty zarządu	2.2.	17 083	18 076
Pozostałe przychody operacyjne	2.3.	1 089	889
Pozostałe koszty operacyjne	2.4.	779	751
Zysk (strata) na działalności operacyjnej		6 301	-79 973
Przychody finansowe	2.5.	1 465	2 212
Koszty finansowe	2.6.	1 846	953
Zysk (strata) przed opodatkowaniem		5 920	-78 714
Podatek dochodowy	2.7.	2 785	-14 665
Zysk (strata) netto z działalności kontynuowanej		3 135	-64 049
Zysk (strata) netto		3 135	-64 049
Pozostałe całkowite dochody netto			
Składniki, które nie zostaną przeniesione w późniejszych okresach do rachunku zysków i strat:		-86	-75
Zyski (straty) aktuarialne dotyczące programów określonych świadczeń	2.8.	-86	-75
Pozostałe całkowite dochody netto razem		-86	-75
Suma całkowitych dochodów		3 049	-64 124
Liczba akcji		23 030 083	23 030 083
Zysk (strata) netto przypadająca na akcję (w złotych) (podstawowy i rozwodniony)		0,14	-2,78
Całkowity dochód (strata) ogółem na akcję (w złotych)		0,13	-2,78

Sprawozdanie z sytuacji finansowej

	Nota nr	Dane przekształcone	
		Stan na 31-12-2019	Stan na 31-12-2018
AKTYWA			
Aktywa trwałe			
Rzeczowe aktywa trwałe	7.1.	53 695	101 815
Nieruchomości inwestycyjne	7.2.	9 487	8 642
Wartości niematerialne	7.4.	1 484	8 115
Aktywa z tytułu prawa do użytkowania	7.5.	56 059	0
Wartość firmy	7.6.	31 172	31 172
Inwestycje w jednostkach podporządkowanych	7.7.	221	221
Kaucje z tytułu umów o budowę	3.2.	9 455	9 463
Aktywa z tytułu podatku odroczonego	2.7.	19 954	22 485
Pożyczki udzielone	7.10.	107	0
Aktywa trwałe razem		181 634	181 913
Aktywa obrotowe			
Zapasy	7.11.	25 114	37 311
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	4.1.	175 133	171 503
Wycena długoterminowych kontraktów budowlanych	3.1.	99 287	103 400
Kaucje z tytułu umów o budowę	3.2.	2 984	2 938
Zaliczki	3.4.	10 291	16 581
Bieżące aktywa podatkowe	2.7.	0	0
Pożyczki udzielone	7.10.	95	2 804
Pozostałe aktywa	7.9.	814	764
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	6.5.	27 979	79 404
Aktywa obrotowe razem		341 697	414 705
Aktywa razem		523 331	596 618
PASYWA			
Kapitał własny			
Kapitał podstawowy	5.1.	5 758	5 758
Nadwyżka ze sprzedaży akcji powyżej wartości nominalnej	5.3.	93 837	93 837
Akcje własne	5.4.	-2 690	-2 690
Zyski zatrzymane	5.5.	52 386	49 337
Razem kapitał własny		149 291	146 242
Zobowiązania długoterminowe			
Długoterminowe pożyczki i kredyty bankowe	6.1.	13 333	0
Długoterminowe zobowiązania z tytułu leasingu	6.2.	12 385	14 781
Kaucje z tytułu umów o budowę	3.2.	12 505	10 721
Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych	7.14.	1 200	1 036
Rezerwy długoterminowe	3.3.	12 076	7 872
Pozostałe zobowiązania	7.13.	0	70
Zobowiązania długoterminowe razem		51 499	34 480
Zobowiązania krótkoterminowe			
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	4.2.	156 784	205 856
Rozliczenia międzyokresowe bierne	3.5.	54 041	55 020
Wycena długoterminowych kontraktów budowlanych	3.1.	4 247	6 980
Kaucje z tytułu umów o budowę	3.2.	19 167	8 099
Zaliczki	3.4.	27 788	75 007
Krótkoterminowe pożyczki i kredyty bankowe	6.1.	6 667	0
Krótkoterminowe zobowiązania z tytułu leasingu	6.2.	9 931	12 963
Pozostałe zobowiązania finansowe	7.12.	36	36
Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych	7.14.	27 671	22 103
Bieżące zobowiązania podatkowe	2.7.	0	0
Rezerwy krótkoterminowe	3.3.	16 209	29 832
Zobowiązania krótkoterminowe razem		322 541	415 896
Zobowiązania razem		374 040	450 376
Pasywa razem		523 331	596 618

Sprawozdanie ze zmian w kapitałach własnych

		Kapitał podstawowy	Nadwyżka ze sprzedaży akcji powyżej wartości nominalnej	Akcje własne	Zyski zatrzymane	Razem
Stan na	1 stycznia 2019 roku	5 758	93 837	-2 690	49 337	146 242
Wypłata dywidendy		0	0	0	0	0
Emisja akcji		0	0	0	0	0
Koszty emisji akcji		0	0	0	0	0
Wykup akcji		0	0	0	0	0
Zysk (strata)		0	0	0	3 135	3 135
Pozostałe całkowite dochody netto		0	0	0	-86	-86
Stan na	31 grudnia 2019 roku	5 758	93 837	-2 690	52 386	149 291
Stan na	1 stycznia 2018 roku	5 758	93 837	-2 690	113 461	210 366
Wypłata dywidendy		0	0	0	0	0
Emisja akcji		0	0	0	0	0
Koszty emisji akcji		0	0	0	0	0
Wykup akcji		0	0	0	0	0
Zysk (strata)		0	0	0	-64 049	-64 049
Pozostałe całkowite dochody netto		0	0	0	-75	-75
Stan na	31 grudnia 2018 roku	5 758	93 837	-2 690	49 337	146 242

Sprawozdanie z przepływów pieniężnych

	Okres 12 miesięcy zakończony 31-12-2019	Dane przekształcone Okres 12 miesięcy zakończony 31-12-2018
PRZEŁYWY ŚRODKÓW PIENIĘŻNYCH Z DZIAŁALNOŚCI OPERACYJNEJ		
Zysk / (strata) przed opodatkowaniem	5 920	-78 714
Korekty o:		
Amortyzację	13 011	10 760
Zyski / (straty) z tytułu różnic kursowych	2	-42
Odsetki i udziały w zyskach (dywidendy)	1 385	550
Zysk / (strata) ze zbycia inwestycji	-90	1
Wynik operacyjny przed zmianami w kapitale obrotowym	20 228	-67 445
Zmiana stanu należności oraz kaucji z tytułu umów o budowę	-3 667	-76 041
Zmiana stanu zapasów	12 197	-13 072
Zmiana stanu rezerw oraz zobowiązań z tytułu świadczeń pracowniczych	-3 793	35 041
Zmiana stanu zobowiązań oraz kaucji z tytułu umów o budowę	-36 702	110 315
Zmiana stanu wyceny kontraktów budowlanych	1 380	-31 371
Zmiana stanu rozliczeń międzyokresowych biernych	-979	26 076
Zmiana stanu zaliczek	-40 929	-5 137
Zmiana stanu pozostałych aktywów	-50	147
Zapłacony / (zwrócony) podatek dochodowy	-234	0
ŚRODKI PIENIĘŻNE NETTO Z DZIAŁALNOŚCI OPERACYJNEJ	-52 549	-21 487
PRZEŁYWY ŚRODKÓW PIENIĘŻNYCH Z DZIAŁALNOŚCI INWESTYCYJNEJ		
Wpływy ze sprzedaży wartości niematerialnych oraz rzeczowych aktywów trwałych	195	891
Nabycie wartości niematerialnych oraz rzeczowych aktywów trwałych	-5 365	-16 027
Sprzedaż / (nabycie) aktywów finansowych w pozostałych jednostkach	0	-58
Sprzedaż / (nabycie) aktywów finansowych w jednostkach powiązanych	-35	-11
Pożyczki udzielone	-317	-3 210
Spłata pożyczek udzielonych	2 818	500
Odsetki otrzymane	196	247
ŚRODKI PIENIĘŻNE NETTO Z DZIAŁALNOŚCI INWESTYCYJNEJ	-2 508	-17 668
PRZEŁYWY ŚRODKÓW PIENIĘŻNYCH Z DZIAŁALNOŚCI FINANSOWEJ		
Kredyty i pożyczki otrzymane	59 800	17 319
Spłaty kredytów i pożyczek	-40 000	0
Płatności zobowiązań z tytułu leasingu	-15 174	-14 122
Odsetki zapłacone z tytułu leasingu	-864	-813
Pozostałe odsetki zapłacone	-128	0
PRZEŁYWY PIENIĘŻNE NETTO Z DZIAŁALNOŚCI FINANSOWEJ	3 634	2 384
PRZEŁYWY PIENIĘŻNE NETTO RAZEM	-51 423	-36 771
Różnice kursowe netto	-2	31
ŚRODKI PIENIĘŻNE I ICH EKWIWALENTY NA POCZĄTEK OKRESU	79 404	116 144
ŚRODKI PIENIĘŻNE I ICH EKWIWALENTY NA KONIEC OKRESU, w tym:	27 979	79 404
- o ograniczonej możliwości dysponowania	8	0

Dodatkowe informacje i objaśnienia do sprawozdania finansowego na dzień 31 grudnia 2019 roku

1. Informacje ogólne

1.1. Informacje o jednostce

ZUE Spółka Akcyjna została utworzona na podstawie aktu notarialnego z dnia 20 maja 2002 roku w Kancelarii Notarialnej w Krakowie, Rynek Główny 30 (Rep. A Nr 9592/2002). Siedzibą jednostki jest Kraków. Aktualnie Spółka jest zarejestrowana w Krajowym Rejestrze Sądowym w Sądzie Rejonowym dla Krakowa - Śródmieścia w Krakowie, XI Wydział Gospodarczy pod numerem KRS 0000135388. Czas trwania Spółki jest nieoznaczony.

W ciągu okresu sprawozdawczego i do dnia sporządzenia niniejszego sprawozdania finansowego skład Zarządu ZUE nie uległ zmianie.

Na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania finansowego, skład organów zarządczych i nadzorujących jednostki jest następujący:

Zarząd:

Wiesław Nowak	Prezes Zarządu
Anna Mroczek	Wiceprezes Zarządu
Jerzy Czeremuga	Wiceprezes Zarządu
Maciej Nowak	Wiceprezes Zarządu
Marcin Wiśniewski	Wiceprezes Zarządu

Rada Nadzorcza:

Mariusz Szubra	Przewodniczący Rady Nadzorczej
Barbara Nowak	Wiceprzewodniczący Rady Nadzorczej
Bogusław Lipiński	Członek Rady Nadzorczej
Piotr Korzeniowski	Członek Rady Nadzorczej
Michał Lis	Członek Rady Nadzorczej

Komitet Audytu:

Mariusz Szubra	Przewodniczący Komitetu Audytu
Barbara Nowak	Członek Komitetu Audytu
Piotr Korzeniowski	Członek Komitetu Audytu

Kryteria niezależności o których mowa w Ustawie o biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz nadzorze publicznym (Dz. U. z 2019 poz. 1421 z późn. zm.) spełniają Panowie Mariusz Szubra oraz Piotr Korzeniowski.

1.2. Przedmiot działalności ZUE

ZUE jest jednym z czołowych podmiotów działających na rynku budownictwa komunikacyjnej infrastruktury miejskiej oraz kolejowej.

Głównym przedmiotem działalności ZUE jest realizacja w formule generalnego wykonawstwa lub jako lider konsorcjum, lub jako podwykonawca wielobranżowych projektów obejmujących:

- **infrastrukturę miejską w zakresie:**
 - budowy i modernizacji: torowisk tramwajowych, sieci trakcyjnej tramwajowej i trolejbusowej, podstacji trakcyjnych, oświetlenia ulicznego, linii kablowych, sygnalizacji ulicznych, układów drogowych, obiektów kubaturowych i teletechniki;
 - konserwacji i bieżącego utrzymania infrastruktury tramwajowej i oświetlenia ulicznego;
- **infrastrukturę kolejową w zakresie:**
 - budowy i modernizacji: torowych układów kolejowych, trakcji kolejowej, urządzeń SRK i teletechniki, podstacji trakcyjnych, obiektów stacyjnych i obiektów inżynierskich;
- **infrastrukturę energetyczną linii przesyłowych i dystrybucyjnych w zakresie:**
 - budowy i modernizacji: linii kablowych i napowietrznych wysokich i najwyższych napięć, stacji transformatorowych, w tym urządzeń teletechniki oraz linii kablowych SN, NN.

Spółka w oparciu o własne kompetencje i środki może realizować budowy obiektów inżynierskich jak również prace z zakresu robót żelbetowych takich jak np. wiadukty, mosty, przepusty, mury oporowe czy ekrany akustyczne.

ZUE w 2019 roku kontynuowała świadczenie usług budowlanych w ramach segmentów infrastruktury miejskiej oraz kolejowej.

1.3. Waluta funkcjonalna i waluta sprawozdawcza

Niniejsze sprawozdanie finansowe zostało sporządzone w polskich złotych (PLN). Polski złoty jest walutą funkcjonalną i sprawozdawczą Spółki. Dane w sprawozdaniu finansowym zostały wykazane w tysiącach złotych, chyba że w konkretnych sytuacjach zostały podane z większą dokładnością.

2. Noty objaśniające do sprawozdania z całkowitych dochodów

2.1. Przychody

	Okres zakończony 31-12-2019	Okres zakończony 31-12-2018
Przychody z tytułu umów o budowę	912 344	746 026
Przychody ze świadczenia usług	18 773	15 069
Przychody ze sprzedaży towarów, materiałów i surowców	3 782	2 662
Razem	934 899	763 757

Przychody ze sprzedaży ZUE w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2019 roku kształtowały się na poziomie 934 899 tys. PLN i były wyższe o 22% od przychodów w analogicznym okresie poprzedniego roku.

Spółka w okresie sprawozdawczym realizowała prace na terytorium Polski.

Największy udział w przychodach stanowiły kontrakty budowlane długoterminowe.

Całość przychodów Spółka prezentuje w jednym segmencie sprawozdawczym: działalność budowlana.

Koncentracja przychodów przekraczających 10% ogółu przychodów ze sprzedaży

	Okres zakończony	
	31-12-2019	31-12-2018
Kontrahent A	605 943	556 653
Kontrahent B	112 882	

2.2. Koszty działalności operacyjnej

	Okres zakończony 31-12-2019	Okres zakończony 31-12-2018
Zmiana stanu produktów	-78	-200
Amortyzacja	13 011	10 760
Zużycie materiałów i energii, w tym:	280 712	377 200
- zużycie materiałów	273 205	369 359
- zużycie energii	7 507	7 841
Usługi obce	498 394	354 129
Koszty świadczeń pracowniczych	106 721	86 983
Podatki i opłaty	1 394	1 645
Pozostałe koszty	25 937	11 812
Wartość sprzedanych towarów i materiałów	2 817	1 539
Razem	928 908	843 868

	Okres zakończony 31-12-2019	Okres zakończony 31-12-2018
Koszt własny sprzedaży	911 825	825 792
Koszty zarządu	17 083	18 076
Razem	928 908	843 868

Koszty zarządu w ZUE w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2019 roku kształtowały się na poziomie 17 083 tys. PLN i były niższe o 5,5 % od kosztów zarządu ZUE w 2018 roku.

Amortyzacja

	Okres zakończony 31-12-2019	Okres zakończony 31-12-2018
Amortyzacja rzeczowych aktywów trwałych	8 654	9 809
Amortyzacja praw do użytkowania aktywów	3 742	0
Amortyzacja wartości niematerialnych	101	486
Amortyzacja inwestycji w nieruchomości	514	465
Razem	13 011	10 760

2.3. Pozostałe przychody operacyjne

	Okres zakończony 31-12-2019	Okres zakończony 31-12-2018
Zyski ze zbycia aktywów	90	138
Zysk ze sprzedaży majątku trwałego	90	138
Pozostałe przychody operacyjne	999	751
Odszkodowania, kary	88	0
Rozwiązanie odpisów aktualizujących należności	608	38
Zwrot kosztów postępowań sądowych	184	585
Rozwiązanie odpisów na zapasy	26	39
Pozostałe	93	89
Razem	1 089	889

W celu poprawy czytelności sprawozdania finansowego ZUE prezentuje refaktury i odszkodowania w szyku zwartym (per saldo przychody i koszty).

2.4. Pozostałe koszty operacyjne

	Okres zakończony 31-12-2019	Okres zakończony 31-12-2018
Straty ze zbycia aktywów:	0	0
Strata ze sprzedaży majątku trwałego	0	0
Pozostałe koszty operacyjne:	779	751
Darowizny	38	28
Odszkodowania, kary	0	267
Utworzenie odpisów aktualizujących należności	443	135
Koszty postępowań spornych	293	260
Pozostałe	5	61
Razem	779	751

W celu poprawy czytelności sprawozdania finansowego ZUE prezentuje refaktury i odszkodowania w szyku zwartym (per saldo przychody i koszty).

2.5. Przychody finansowe

	Okres zakończony 31-12-2019	Okres zakończony 31-12-2018
Przychody odsetkowe:	424	721
Odsetki od lokat bankowych	182	425
Odsetki od pożyczek	43	99
Odsetki od należności	199	197
Pozostałe przychody finansowe:	1 041	1 491
Dyskonto pozycji długoterminowych	762	1 269
Poręczenia finansowe	279	222
Razem	1 465	2 212

W celu poprawy czytelności sprawozdania finansowego ZUE prezentuje refaktury w szyku zwartym (per saldo przychody i koszty).

2.6. Koszty finansowe

	Okres zakończony 31-12-2019	Okres zakończony 31-12-2018
Koszty odsetkowe:	1 469	842
Odsetki od kredytów	50	0
Odsetki od pożyczek	78	0
Odsetki od leasingów	1 117	813
Odsetki od zobowiązań z tytułu faktoringu	86	0
Odsetki od zobowiązań handlowych i pozostałych	138	29
Pozostałe koszty finansowe:	377	111
Strata na różnicach kursowych	59	41
Odpis na inwestycje w jednostkach powiązanych	35	58
Koszty z tytułu kosztów faktoringowych	69	0
Koszty prowizji finansowych	200	0
Pozostałe	14	12
Razem	1 846	953

W celu poprawy czytelności sprawozdania finansowego ZUE prezentuje refaktury w szyku zwartym (per saldo przychody i koszty).

W 2019 roku w pozycji Odsetki od leasingów ujęte dodatkowo odsetki w kwocie 412 tys. PLN od ujawnionych leasingów zgodnie z implementacją MSSF 16.

2.7. Podatek dochodowy

Podatek dochodowy ujęty w sprawozdaniu z całkowitych dochodów

	Okres zakończony 31-12-2019	Okres zakończony 31-12-2018
Podatek dochodowy bieżący	234	0
Podatek odroczony	2 551	-14 665
Obciążenie (uznanie) wyniku finansowego	2 785	-14 665

Bieżące obciążenie podatkowe jest obliczane na podstawie obowiązujących przepisów podatkowych. Zastosowanie tych przepisów różnicuje zysk (stratę) podatkową od księgowego zysku (straty) netto, w związku z wyłączeniem przychodów niepodlegających opodatkowaniu i kosztów niestanowiących kosztów uzyskania przychodów oraz pozycji kosztów i przychodów, które nigdy nie będą podlegały opodatkowaniu. Obciążenia podatkowe są wyliczane w oparciu o stawki podatkowe obowiązujące w danym roku obrotowym.

W zakresie podatku dochodowego Spółka podlega przepisom ogólnym w tym zakresie. Spółka nie tworzy podatkowej grupy kapitałowej, jak również nie prowadzi działalności w Specjalnej Strefie Ekonomicznej. Rok podatkowy i bilansowy pokrywają się z rokiem kalendarzowym.

Podatek dochodowy według efektywnej stopy procentowej

	Okres zakończony 31-12-2019	Okres zakończony 31-12-2018
Zysk (strata) brutto	5 920	-78 714
Podatek dochodowy według stawki 19%	1 125	-14 956
Efekt podatkowego ujęcia:	-1 125	7 276
-Wykorzystania strat podatkowych z lat ubiegłych	842	0
-Kosztów nie stanowiących kosztów uzyskania według przepisów podatkowych oraz kosztów podatkowych nie będących kosztem bilansowym	-440	13 377
-Przychodów nie będących przychodami według przepisów podatkowych oraz przychodów podatkowych nie będących przychodem bilansowym	-157	6 101
Aktualizacja wartości aktywów z tytułu podatku odroczonego (strata br)	0	7 680
Podatek odroczone	2 551	-14 665
Korekty podatku dochodowego za poprzednie okresy	234	0
Podatek dochodowy wg efektywnej stopy podatkowej	2 785	-14 665
efektywna stopa podatkowa	47%	19%

Bieżące aktywa i zobowiązania podatkowe

	Stan na 31-12-2019	Stan na 31-12-2018
Bieżące aktywa podatkowe		
Należny zwrot podatku	0	0
Bieżące zobowiązania podatkowe		
Podatek do zapłaty	0	0

Saldo podatku odroczonego

	Okres zakończony 31-12-2019	Okres zakończony 31-12-2018
Stan podatku odroczonego na początek okresu	22 485	7 803
Różnice przejściowe dotyczące składników aktywów z tytułu podatku odroczonego:	37 508	38 324
Rezerwy na koszty i rozliczenia międzyokresowe bierne	16 636	18 573
Dyskonto należności	158	249
Zobowiązania z tytułu leasingu operacyjnego	2 425	1 480
Odpisy aktualizujące	1 007	1 143
Gwarancje, ubezpieczenia rozliczane w czasie	2 234	1 711
Produkcja w toku podatkowa	13 786	13 389
Wycena kontraktów długoterminowych	807	1 326
Pozostałe	455	453
Różnice przejściowe dotyczące składników rezerwy z tytułu podatku odroczonego:	32 046	31 173
Wycena kontraktów długoterminowych	18 865	19 646
Różnica pomiędzy wartością bilansową i podatkową rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych	12 633	11 020
Dyskonto zobowiązań	543	488
Pozostałe	5	19
Niewykorzystane straty podatkowe i pozostałe ulgi do rozliczenia w przyszłych okresach:	14 492	15 334
Straty podatkowe	14 492	15 334
Razem różnice przejściowe dotyczące składników aktywów z tytułu podatku odroczonego:	52 000	53 658
Razem różnice przejściowe dotyczące składników rezerwy z tytułu podatku odroczonego:	32 046	31 173
Saldo podatku odroczonego na koniec okresu	19 954	22 485
Zmiana stanu podatku odroczonego, w tym:	-2 531	14 682
- odniesiony w dochód	-2 551	14 665
- odniesiony na kapitał własny	20	17

Podatek odroczonego ujęty w kapitale wynika z wyliczenia podatku od zysków/strat aktuarialnych zaprezentowanych w pozostałych całkowitych dochodach.

2.8. Składniki pozostałych całkowitych dochodów

Składniki pozostałych całkowitych dochodów przedstawiają się następująco:

	Okres zakończony 31-12-2019	Okres zakończony 31-12-2018
Zyski (straty) aktuarialne dotyczące programów określonych świadczeń	106	92
Podatek odroczonego	-20	-17
Kwota ujęta w pozostałych całkowitych dochodach	86	75

2.9. Segmenty operacyjne

Podstawowy podział sprawozdawczości ZUE oparty jest na segmentach branżowych. Analizując obszary działalności w oparciu o zasady agregacji zgodnie z MSSF 8.12, Spółka wyróżniła jeden zagregowany segment sprawozdawczy: działalność budowlana.

Organizacja i zarządzanie ZUE odbywa się w obszarze wymienionego powyżej segmentu. Spółka stosuje jednolitą politykę rachunkowości dla wszystkich obszarów działalności w ramach wydzielonego segmentu inżynierskich usług budowlano-montażowych.

3. Kontrakty, Kaucje, Rezerwy, Zaliczki, Rozliczenia międzyokresowe bierne

3.1. Kontrakty budowlane

Poniższe dane dotyczą kontraktów budowlanych długoterminowych realizowanych przez Spółkę.

Wybrane dane bilansowe

	Okres zakończony 31-12-2019	Okres zakończony 31-12-2018
Przychody z tytułu umów o budowę na kontraktach długoterminowych za dany okres	878 299	716 486
Koszty z tytułu umów o budowę na kontraktach długoterminowych za dany okres *)	872 261	759 494
Zysk (strata) brutto z kontraktów długoterminowych za dany okres	6 038	-43 008

*) pozycja nie zawiera rezerwy na straty na kontraktach i rezerwy na naprawy gwarancyjne

	Stan na 31-12-2019	Stan na 31-12-2018
Aktywa (wybrane dane bilansowe)	122 059	132 424
- Wycena długoterminowych kontraktów budowlanych	99 287	103 400
- Zaliczki przekazane na poczet realizowanych kontraktów	10 333	16 623
- Kaucje z tytułu umów o budowę zatrzymane przez odbiorców	12 439	12 401
Pasywa (wybrane dane bilansowe)	145 670	193 320
- Wycena długoterminowych kontraktów budowlanych	4 247	6 980
- Rezerwy na koszty kontraktów	53 678	54 809
- Zaliczki otrzymane na poczet realizowanych kontraktów	27 788	75 007
- Kaucje z tytułu umów o budowę zatrzymane dostawcom	31 672	18 820
- Rezerwy na naprawy gwarancyjne	13 775	9 816
- Rezerwy na przewidywane straty na kontraktach	14 510	27 888

Rezerwa na stratę na kontraktach jest tworzona jeżeli budżetowane koszty przekraczają łączne przychody z tytułu umowy.

W związku ze zmianą prezentacji w jednostkowym sprawozdaniu z sytuacji finansowej, w celu poprawy czytelności, zostały również wprowadzone zmiany w powyższej nocie w zakresie danych porównywalnych omówionych w nodzie 8.2.2.

3.2. Kaucje z tytułu umów o budowę

	Stan na 31-12-2019	Stan na 31-12-2018
Zatrzymane przez odbiorców – do zwrotu po upływie 12 miesięcy	9 455	9 463
Zatrzymane przez odbiorców – do zwrotu w ciągu 12 miesięcy	2 984	2 938
Ogółem kaucje z tytułu umów o budowę zatrzymane przez odbiorców	12 439	12 401
Zatrzymane dostawcom – do zwrotu po upływie 12 miesięcy	12 505	10 721
Zatrzymane dostawcom – do zwrotu w ciągu 12 miesięcy	19 167	8 099
Ogółem kaucje z tytułu umów o budowę zatrzymane dostawcom	31 672	18 820

Zawierane przez ZUE umowy o roboty budowlane i umowy o dzieło przewidują obowiązek ustanowienia zabezpieczeń należytego i terminowego wykonania przedmiotu umowy oraz usunięcia wad i usterek w postaci kaucji bądź gwarancji bankowej albo ubezpieczeniowej. Przy okresach ważności gwarancji bankowych powyżej 37 miesięcy banki ustanawiają dodatkowe zabezpieczenie w postaci kaucji pieniężnej.

Dyskonto kaucji długoterminowych

	Stan na 31-12-2019	Stan na 31-12-2018
Dyskonto kaucji długoterminowych z tytułu umów o budowę zatrzymanych przez odbiorców	832	1 309
Dyskonto kaucji długoterminowych z tytułu umów o budowę zatrzymanych dostawcom	1 430	1 395
	Okres zakończony 31-12-2019	Okres zakończony 31-12-2018
Przychody finansowe z dyskonta kaucji	512	1 099
Koszty finansowe z dyskonta kaucji	0	0
Podatek odroczony	97	209
Wpływ netto na sprawozdanie z całkowitych dochodów	415	890

Struktura wiekowa przeterminowanych należnych kaucji z tytułu umów o budowę (wartości nominalne przed dyskontowaniem)

	Stan na 31-12-2019	Stan na 31-12-2018
Kaucje z tytułu umów o budowę przeterminowane, niespłacone w okresie:		
– do 1 miesiąca	0	0
– powyżej 1 miesiąca do 3 miesięcy	0	0
– powyżej 3 miesięcy do 6 miesięcy	0	0
– powyżej 6 miesięcy do 1 roku	0	0
– powyżej 1 roku	11	292
Razem kaucje z tytułu umów o budowę przeterminowane (brutto)	11	292
Odpisy aktualizujące	-11	-292
Razem kaucje z tytułu umów o budowę przeterminowane (netto)	0	0

Informacja o stopie dyskontowej

Efektywna stopa procentowa w 2019 roku zastosowana do dyskontowania kaucji gwarancyjnych wynosiła 2,1% (w 2018 roku wynosiła 2,8%).

3.3. Rezerwy

Rezerwy (z tytułu)	01-01-2019	Utworzenie	Wykorzystanie	Rozwiązanie	Przekwalifikowanie	31-12-2019	Pozycja bilansu
Rezerwy długoterminowe:	8 908	5 634	357	0	-909	13 276	
Rezerwy na świadczenia pracownicze	1 036	164	0	0	0	1 200	Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych (długoterminowe)
Rezerwy na naprawy gwarancyjne	7 872	5 470	357	0	-909	12 076	Rezerwy długoterminowe
Pozostałe rezerwy	0	0	0	0	0	0	Rezerwy długoterminowe
Rezerwy krótkoterminowe:	43 504	22 553	13 398	18 930	909	34 638	
Rezerwy na świadczenia pracownicze	13 672	19 937	13 117	2 063	0	18 429	Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych (krótkoterminowe)
Rezerwy na naprawy gwarancyjne	1 944	0	281	873	909	1 699	Rezerwy krótkoterminowe
Rezerwa na stratę na kontraktach	27 888	2 616	0	15 994	0	14 510	Rezerwy krótkoterminowe
Pozostałe rezerwy	0	0	0	0	0	0	Rezerwy krótkoterminowe
Razem rezerwy:	52 412	28 187	13 755	18 930	0	47 914	

Rezerwa na naprawy gwarancyjne tworzona jest dla kontraktów budowlanych, dla których Spółka udzieliła gwarancji, w zależności od wartości przychodów. Wysokość rezerw może podlegać zmniejszeniu lub zwiększeniu, na podstawie prowadzonych przeglądów wykonanych robót budowlanych w kolejnych latach gwarancji.

W skład rezerw na świadczenia pracownicze wchodzi rezerwy na urlopy, premie oraz rezerwy na odprawy emerytalne i rentowe.

Rezerwa na stratę na kontraktach jest tworzona jeżeli budżetowane koszty przekraczają łączne przychody z tytułu umowy.

Rozwiązanie rezerw na przewidywane straty na kontraktach wynika ze wzrostu zaawansowania prac na kontraktach. Wypadkową wzrostu zaawansowania prac są ponoszone koszty. Przy wzroście zaawansowania prac na projektach ze stratą, rezerwa na stratę jest sukcesywnie rozwiązywana.

Dane porównawcze:

Rezerwy (z tytułu)	01-01-2018	Utworzenie	Wykorzystanie	Rozwiązanie	Przekwalifikowanie	31-12-2018	Pozycja bilansu
Rezerwy długoterminowe:	6 527	3 580	308	217	-674	8 908	
Rezerwy na świadczenia pracownicze	856	181	1	0	0	1 036	Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych (długoterminowe)
Rezerwy na naprawy gwarancyjne	5 671	3 399	307	217	-674	7 872	Rezerwy długoterminowe
Pozostałe rezerwy	0	0	0	0	0	0	Rezerwy długoterminowe
Rezerwy krótkoterminowe:	13 117	44 097	12 245	2 139	674	43 504	
Rezerwy na świadczenia pracownicze	10 119	15 379	11 546	280	0	13 672	Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych (krótkoterminowe)
Rezerwy na naprawy gwarancyjne	2 581	10	699	622	674	1 944	Rezerwy krótkoterminowe
Rezerwa na stratę ne kontraktach	417	28 708	0	1 237	0	27 888	Rezerwy krótkoterminowe
Pozostałe rezerwy	0	0	0	0	0	0	Rezerwy krótkoterminowe
Razem rezerwy:	19 644	47 677	12 553	2 356	0	52 412	

3.4. Zaliczki

	Stan na 31-12-2019	Stan na 31-12-2018
Zaliczki przekazane na poczet realizowanych kontraktów	10 333	16 623
Pozostałe zaliczki	0	0
Odpisy na zaliczki	-42	-42
Ogółem zaliczki należne	10 291	16 581

ZUE otrzymując zaliczki od Inwestorów przekazuje je również do podwykonawców w celu terminowej realizacji kontraktów budowlanych.

	Stan na 31-12-2019	Stan na 31-12-2018
Zaliczki otrzymane na poczet realizowanych kontraktów	27 788	75 007
Pozostałe zaliczki	0	0
Ogółem zaliczki naliczone	27 788	75 007

Zaliczki otrzymane to przedpłaty na realizację kontraktów budowlanych, które ZUE otrzymała na podstawie stosownych zapisów umownych z PKP PLK. W okresie sprawozdawczym nastąpiło rozliczenie części zaliczek pozyskanych od Zamawiającego w związku z postępowaniem realizacji prac budowlanych.

3.5. Rozliczenia międzyokresowe bierne

	Stan na 31-12-2019	Stan na 31-12-2018
Rezerwy na koszty kontraktów	53 678	54 809
Pozostałe rozliczenia międzyokresowe bierne	363	211
Suma	54 041	55 020

W skład Rezerw na koszty kontraktów wchodzi: rezerwy na koszty podwykonawców oraz rezerwy na ryzyko rozliczenia kontraktów.

4. Należności i zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe

4.1. Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności

	Stan na 31-12-2019	Stan na 31-12-2018
Należności z tytułu dostaw i usług	188 796	183 411
Odpisy aktualizujące wartość należności z tytułu dostaw i usług w związku ze wzrostem ryzyka kredytowego	-17 805	-16 101
Odpisy aktualizujące wartość należności z tytułu dostaw i usług - początkowy na oczekiwane straty kredytowe	-130	-60
Inne należności	4 272	4 253
Razem należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	175 133	171 503

W pozycji inne należności znajduje się ustanowione zabezpieczenie pod umowę o finansowanie w wysokości 4 000 tys. PLN.

Na pozycję Odpisów aktualizujących w związku ze wzrostem ryzyka kredytowego w kwocie 17 805 tys. PLN składają się w szczególności:

- wystawiane przez Spółkę noty obciążeniowe za kary, odszkodowania i wykonawstwo zastępcze. Kwota ta ma charakter jedynie prezentacyjny, ponieważ noty te w momencie ich wystawienia nie stanowią przychodu Spółki,
- należności objęte sprawami sądowymi i egzekucyjnymi,
- należności wątpliwe.

Zmiany odpisu z tytułu utraty wartości należności

Zmiana odpisów aktualizujących należności z tytułu dostaw i usług, które wpłynęły na wynik finansowy to rozwiązanie odpisów w kwocie 608 tys. PLN oraz utworzenie odpisów w kwocie 443 tys. PLN. Pozostała kwota zmiany ma charakter jedynie prezentacyjny i wynika między innymi z wystawianych przez ZUE not obciążeniowych za kary i odszkodowania, które w momencie ich wystawienia nie stanowią przychodu Spółki.

Analiza wiekowa należności z tytułu dostaw i usług

	Stan na 31-12-2019	Stan na 31-12-2018
Należności nieprzeterminowane	169 617	160 665
Należności przeterminowane, ale nie obciążone utratą wartości	1 374	6 645
1-30 dni	1 295	323
31-60 dni	20	4 624
61-90 dni	17	196
91-180 dni	5	345
181-360 dni	37	0
powyżej 360 dni	0	1 157
Należności przeterminowane, na które zostały utworzone odpisy aktualizujące	17 805	16 101
1-30 dni	333	1 173
31-60 dni	158	168
61-90 dni	0	1
91-180 dni	623	1 345
181-360 dni	1 555	726
powyżej 360 dni	15 136	12 688
Razem należności z tytułu dostaw i usług (brutto)	188 796	183 411
Odpisy aktualizujące wartość należności z tytułu dostaw i usług	-17 805	-16 101
Razem należności z tytułu dostaw i usług (netto)	170 991	167 310

Koncentracja należności z tytułu dostaw i usług (brutto) przekraczających 10% ogółu należności

Kontrahent A	Stan na	
	31-12-2019	31-12-2018
	149 093	147 395

Koncentracja ryzyka kredytowego jest ograniczona ze względu na dużą wiarygodność płatniczą kontrahenta wymienionego powyżej, która oceniana jest m.in. poprzez analizę jego sytuacji finansowej, jak również fakt spełnienia przez tego kontrahenta dodatkowych wymogów dotyczących rozliczania środków unijnych. Spółka realizuje kontrakty budowlane dla Kontrahenta A od wielu lat. Współwłaścicielem Kontrahenta A jest Skarb Państwa co dodatkowo podwyższa jego wiarygodność płatniczą. Wobec tego Zarząd ZUE uważa, że nie ma potrzeby tworzenia dodatkowych rezerw.

4.2. Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania

	Stan na	
	31-12-2019	31-12-2018
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	140 722	174 985
Zobowiązania budżetowe inne niż podatek dochodowy od osób prawnych	15 848	30 798
Inne zobowiązania	214	73
Razem zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	156 784	205 856

Analiza wiekowa zobowiązań z tytułu dostaw i usług

	Stan na	
	31-12-2019	31-12-2018
Zobowiązania nieprzeterminowane	104 038	135 781
Zobowiązania przeterminowane	36 684	39 204
1-30 dni	36 246	38 942
31-60 dni	163	55
61-90 dni	2	148
91-180 dni	4	0
181-360 dni	227	0
powyżej 360 dni	42	59
Razem zobowiązania z tytułu dostaw i usług	140 722	174 985

5. Kapitał własny

5.1. Kapitał akcyjny

Na dzień 31 grudnia 2019 roku wartość zarejestrowanego kapitału akcyjnego i wykazanego w sprawozdaniu finansowym wyniosła 5 757 520,75 PLN.

Skład kapitału akcyjnego na dzień 16 marca 2020 roku

(dane w PLN)

Seria / emisja	Rodzaj akcji	Liczba akcji	Wartość serii/emisji wg wartości nominalnej	Sposób pokrycia kapitału	Data rejestracji (Prawo do dywidendy od daty rejestracji)
seria A	zwykłe na okaziciela	16 000 000	4 000 000,00	Aport	12 lipca 2002
seria B	zwykłe na okaziciela	6 000 000	1 500 000,00	Pokryte w całości wkładem pieniężnym w drodze emisji	19 października 2010
seria C	na okaziciela – „Akcje Połączeniowe”	1 030 083	257 520,75	Pokryte w całości wkładem pieniężnym w drodze emisji	20 grudnia 2013
Razem		23 030 083	5 757 520,75		

Akcje serii A, B oraz C nie są uprzywilejowane oraz nie mają ograniczonych praw do akcji.

Na dzień 31 grudnia 2019 roku skład kapitału akcyjnego przedstawiał się tak samo jak na dzień 16 marca 2020 roku.

5.2. Zysk (strata) przypadający na jedną akcję

(dane w PLN)

	Okres zakończony 31-12-2019	Okres zakończony 31-12-2018
Podstawowy zysk (strata) przypadający na jedną akcję	0,14	-2,78
Zysk (strata) rozwodniony przypadający na jedną akcję	0,14	-2,78

Podstawowy zysk (strata) przypadający na jedną akcję

Zysk (strata) i średnia ważona liczba akcji zwykłych wykorzystana do obliczenia zysku podstawowego przypadającego na jedną akcję:

(dane w PLN)

	Okres zakończony 31-12-2019	Okres zakończony 31-12-2018
Zysk (strata) na jedną akcję za rok obrotowy	0,14	-2,78
Zysk (strata) wykorzystany do obliczenia podstawowego zysku przypadającego na jedną akcję ogółem	3 134 953,79	-64 049 975,43
Średnia ważona liczba akcji zwykłych wykorzystana do obliczenia zysku (straty) przypadającego na jedną akcję	23 030 083	23 030 083

Podstawowy zysk na jedną akcję jest ilorazem zysku netto za prezentowany okres i średniej ważonej liczby akcji z prezentowanego okresu.

Rozwodniony zysk (strata) przypadający na jedną akcję

Nie występują instrumenty rozwadniające.

5.3. Nadwyżka ze sprzedaży akcji powyżej wartości nominalnej

	Okres zakończony 31-12-2019	Okres zakończony 31-12-2018
Stan na początek roku obrotowego	93 837	93 837
Emisja akcji	0	0
Koszty emisji akcji	0	0
Stan na koniec roku obrotowego	93 837	93 837

W drodze emisji akcji, w dniu 1 października 2010 roku ZUE pozyskała środki w wysokości 88,5 mln PLN. Koszty emisji akcji serii B w 2010 roku wyniosły 3,1 mln PLN

W roku 2012, podobnie jak w roku 2011, Spółka nie przeprowadziła nowej emisji akcji.

W roku 2013 Spółka przeprowadziła nową emisję akcji serii C. W drodze emisji akcji, w dniu 6 grudnia 2013 roku ZUE wygenerowała agio w wysokości 9 mln PLN. Koszty emisji akcji serii C w 2013 roku wyniosły 0,5 mln PLN.

W latach 2014 – 2019 Spółka nie prowadziła nowej emisji akcji.

5.4. Akcje własne

Na dzień sporządzenia sprawozdania Spółka posiada 264 652 akcji własnych w wartości nabycia 2 690 tys. PLN. Spółka nabyła akcje w ramach realizowanego w 2015 roku odkupu akcji od pracowników połączonej z ZUE S.A. spółki Przedsiębiorstwo Robót Komunikacyjnych w Krakowie S.A.

Odkup realizowany był na podstawie Uchwały nr 4 NWZ Spółki z dnia 8 grudnia 2014 roku w przedmiocie upoważnienia Zarządu ZUE S.A. do wykupu akcji własnych. Wykup akcji własnych został szczegółowo opisany w Sprawozdaniu Skonsolidowanym za rok zakończony 31 grudnia 2015 roku w nocie nr 25.

5.5. Zysk zatrzymany

	Okres zakończony 31-12-2019	Okres zakończony 31-12-2018
Stan na początek roku obrotowego	49 337	113 461
Podział zysku netto	-64 050	839
Kapitał zapasowy	-24 615	839
Kapitał rezerwowy	-39 435	0
Pokrycie straty z lat ubiegłych	0	0
Zysk (strata) roku bieżącego	3 135	-64 049
Pozostałe całkowite dochody netto	-86	-75
Wypłata dywidendy za rok poprzedni	0	0
Stan na koniec roku obrotowego	52 386	49 337

	Okres zakończony 31-12-2019	Okres zakończony 31-12-2018
Kapitał zapasowy (bez nadwyżki ze sprzedaży akcji powyżej wartości nominalnej)	30 001	55 637
Kapitał rezerwowy	0	39 435
Kapitał rezerwowy związany z całkowitymi dochodami	-326	-240
Niepodzielone zyski (straty) z lat ubiegłych	0	-1 021
Zyski (straty) z lat ubiegłych dotyczące rozliczenia kapitału z aktualizacji wyceny	2 394	2 271
Zysk (strata) roku bieżącego	3 135	-64 049
Skutki implementacji MSSF w ZUE	451	451
Kapitał z aktualizacji wyceny	16 731	16 853
Zysk zatrzymany	52 386	49 337

Spółka tworzy kapitał rezerwowy zgodnie ze statutem. Na kapitał rezerwowy może być przeznaczony zysk Spółki przeznaczony do podziału w następnych okresach, bądź na pokrycie innych wydatków.

Kapitał zapasowy Spółki spełnia wymogi art. 396 ksh. Zgodnie z wymogami Kodeksu Spółek Handlowych na pokrycie straty należy utworzyć kapitał zapasowy, do którego przelewa się co najmniej 8% zysku za dany rok obrotowy, dopóki kapitał ten nie osiągnie co najmniej jednej trzeciej kapitału zakładowego.

W okresie sprawozdawczym nie nastąpiła wypłata dywidendy przez Spółkę ZUE.

W dniu 6 czerwca 2019 roku Zwyczajne Walne Zgromadzenie Spółki podjęło uchwałę w sprawie:

- 1) pokrycia straty netto za rok obrotowy 2018 w wysokości 64 050 tys. PLN w następujący sposób:
 - a) pokrycie straty netto za rok obrotowy 2018 w kwocie 39 435 tys. PLN z kapitału rezerwowego,
 - b) pokrycie straty netto za rok obrotowy 2018 w kwocie 24 615 tys. PLN z kapitału zapasowego.
- 2) pokrycia niepodzielonej straty z lat ubiegłych w kwocie 1 021 tys. PLN z kapitału zapasowego.

6. Zadłużenie i zarządzanie kapitałem i płynnością

ZUE prowadzi szeroko rozwiniętą współpracę z bankami w celu zapewnienia odpowiedniego finansowania działalności bieżącej oraz pozyskania gwarancji bankowych umożliwiających realizowanie zaplanowanych działalności.

W okresie sprawozdawczym do finansowania działalności bieżącej ZUE wykorzystywała środki własne oraz limity kredytowe oraz pożyczki. Na dzień 31 grudnia 2019 roku Spółka posiadała do dyspozycji limit kredytu w rachunku bieżącym oraz limit kredytów obrotowych w łącznej wysokości 70 000 tys. PLN, natomiast dostępne limity linii gwarancyjnych w bankach i towarzystwach ubezpieczeniowych w wysokości 198 290 tys. PLN.

6.1. Kredyty bankowe i pożyczki

	Stan na 31-12-2019	Stan na 31-12-2018
Długoterminowe	13 333	0
Kredyty bankowe	0	0
Pożyczki otrzymane	13 333	0
Krótkoterminowe	6 667	0
Kredyty bankowe	0	0
Pożyczki otrzymane	6 667	0
Razem	20 000	0

Podsumowanie umów kredytowych i pożyczek

Stan na 31 grudnia 2019 roku

L.p	Bank	Opis	Kwota kredytu/ pożyczki/ limitu wg umowy na dzień 31-12-2019	Wartość dostępnych kredytów i pożyczek na dzień 31-12-2019	Wykorzystanie na dzień 31-12-2019	Warunki oprocentowania	Przewidywany termin spłaty
1	mBank S.A.	Kredyt w rachunku bieżącym	10 000	10 000	0	WIBOR ON + marża banku	lipiec 2020
2	mBank S.A. (i)	Umowa Ramowa	50 000		0	WIBOR 1M + marża banku	lipiec 2020
		w tym:					
		sublimit na gwarancje	50 000		0		
		kredyt obrotowy nieodnawialny	40 000	40 000	0		
3	BGŻ BNP PARIBAS S.A.	Umowa wielocelowej linii kredytowej	170 000		52 621	WIBOR 1M + marża banku	styczeń 2020
		w tym:					
		sublimit na gwarancje	170 000		52 621		
		sublimit na kredyty obrotowe	20 000	20 000	0		
4	Agencja Rozwoju Przemysłu S.A.	Umowa pożyczki	20 000	0	20 000	WIBOR 1M + marża banku	czerwiec 2022
Razem wartość dostępnych kredytów i pożyczek				70 000			
Razem zadłużenie z tytułu kredytów i pożyczek					20 000		
Razem wykorzystanie na gwarancje					52 621		

(i) Możliwość wykorzystania przez ZUE kwoty przyznanego limitu zarówno na gwarancje jak i na kredyt obrotowy.

Zabezpieczenia i zobowiązania z tytułu zawartych umów kredytowych:

1. **Kredyt w rachunku bieżącym** – zabezpieczenie w postaci weksla własnego.
2. **Umowa Ramowa** - zabezpieczenie w postaci:
 - a) Hipoteka,
 - b) Oświadczenia o poddaniu się egzekucji.
3. **Umowa wielocelowej linii kredytowej** – zabezpieczenie w postaci:
 - a) Weksel własny,
 - b) Kaucja pieniężna dla gwarancji z terminem ważności powyżej 37 miesięcy,
 - c) Przejęcie kwoty na zabezpieczenie w wysokości 4 000 tys. PLN,
 - d) Zastaw rejestrowy na środkach trwałych należących do kredytobiorcy;
 - e) Cesja praw z polisy,
 - f) Oświadczenie o poddaniu się egzekucji.
4. **Umowa pożyczki** - zabezpieczenie w postaci:
 - a) Hipoteka,
 - b) Zastaw rejestrowy,
 - c) Cesja praw z polisy ubezpieczeniowej,
 - d) Potwierdzona cesja wierzytelności z kontraktów.

W okresie objętym niniejszym sprawozdaniem w zakresie poszczególnych umów kredytowych i pożyczek ZUE nastąpiły następujące zmiany:

- mBank - Kredyt w rachunku bieżącym (poz. 1) – Aneksem z dnia 27 czerwca 2019 roku odnowiono kredyt na kolejny okres.
- mBank - Umowa Ramowa (poz. 2) - Aneksem z dnia 21 lutego 2019 roku zwiększono sublimit na kredyt obrotowy do 40 000 tys. PLN oraz zmieniono nazwę umowy na Ramową.
- BNP Paribas – Umowa wielocelowej linii kredytowej (poz. 3) – udostępnienie limitu z możliwością wykorzystania do dnia 31 stycznia 2020 roku.
- Agencja Rozwoju Przemysłu (poz. 4) – 19 listopada 2019 roku Spółka zawarła nową umowę Pożyczki do maksymalnej wysokości 20 000 tys. PLN z przeznaczeniem na finansowanie bieżącej działalności.

Po dniu bilansowym:

- w dniu 28 stycznia 2020 roku Spółka podpisała aneks z BNP Paribas do Umowy wielocelowej linii kredytowej (poz. 3), która to linia została odnowiona na kolejny rok oraz zmniejszony został dostępny limit z kwoty 170 mln PLN do kwoty 100 mln PLN z możliwością wykorzystania wyłącznie na gwarancje.

Dane porównawcze:

Lp	Bank	Opis	Kwota kredytu / limitu wg umowy na dzień 31-12-2018	Wykorzystanie na dzień 31-12-2018	Warunki oprocentowania	Termin spłaty
1	mBank S.A. (i)	Kredyt w rachunku bieżącym	10 000	0	WIBOR ON + marża banku	10-05-2019
2	mBank S.A.	Umowa współpracy	50 000	0	WIBOR 1M + marża banku	17-07-2020
		w tym:				
		sublimit na gwarancje	50 000	0		
		sublimit na kredyty obrotowe	30 000	0		
3	BGŻ BNP PARIBAS S.A.	Umowa wielocelowej linii kredytowej	170 000	104 508	WIBOR 1M + marża banku	24-10-2019
		w tym:				
		sublimit na gwarancje	170 000	104 508		
		sublimit na kredyty obrotowe	20 000	0		
Razem wykorzystanie z tytułu kredytów				0		
Razem wykorzystanie z tytułu gwarancji				104 508		

6.2. Leasing

Zobowiązania z tytułu leasingu

	Stan na 31-12-2019	Stan na 31-12-2018
Długoterminowe zobowiązania z tytułu leasingu	12 385	14 781
Krótkoterminowe zobowiązania z tytułu leasingu	9 931	12 963
Razem	22 316	27 744

Wzrost zobowiązań leasingowych z tytułu implementacji MSSF 16 na dzień 1 stycznia 2019 roku wyniósł 7 904 tys. PLN. Szczegóły zostały opisane w notcie 8.1.5.

W okresie sprawozdawczym Spółka nie zawierała umów na leasing zwrotny.

	Minimalne opłaty leasingowe		Wartość bieżąca minimalnych opłat leasingowych	
	Stan na 31-12-2019	Stan na 31-12-2018	Stan na 31-12-2019	Stan na 31-12-2018
Nie dłużej niż 1 rok	10 645	13 657	9 931	12 963
Od 1 roku do 5 lat	8 599	15 229	7 127	14 781
Powyżej 5 lat	19 553	0	5 258	0
Minus przyszłe obciążenia finansowe	-16 481	-1 142	0	0
Wartość bieżąca minimalnych opłat leasingowych	22 316	27 744	22 316	27 744

Ogólne warunki leasingu

Przedmiotem umów leasingu zawieranych przez Spółkę są głównie środki transportu oraz budynki i grunty. Umowy leasingu dotyczące urządzeń produkcyjnych oraz środków transportu zawarto na okres od trzech do sześciu lat. Na zakończenie umowy Spółka ma możliwość wykupienia urządzeń po wartości wykupu. Zobowiązania Spółki w ramach leasingu finansowego są zabezpieczone tytułem własności leasingodawcy na składnikach majątku objętych leasingiem oraz wekslem własnym in blanco. Umowy leasingu dotyczące najmu budynku i dzierżawy gruntów zawierane są głównie na okres trwania kontraktu. Prawo wieczystego użytkowania gruntu użytkowane są na podstawie decyzji administracyjnych i poza nieruchomością inwestycyjną w Kościelisku, gdzie okres trwania leasingu trwa 39 lat, pozostałe umowy zawarte są na 89 lat.

Krótkoterminowe i niskowartościowe umowy leasingu

	Okres zakończony 31-12-2019
leasing krótkoterminowy	3 350
leasing aktywów o niskiej wartości	62
Razem	3 412

Stosując MSSF 16 Spółka skorzystała z następujących praktycznych rozwiązań dopuszczonych przez standard:

1. Nie ujmowanie tych umów leasingu operacyjnego, których okres leasingu kończy się przed upływem 12 miesięcy od dnia 1 stycznia 2019 roku, były potraktowane jako leasingi krótkoterminowe
2. Nie ujmowanie leasingów, dla których bazowy składnik aktywów ma niską wartość, tj. 20 tys. PLN.

Dane dotyczące leasingu Spółka prezentuje w następujących notach:

Nr	Nota	Kwota
2.2	Amortyzacja	3 742
2.6	Koszty finansowe - odsetki od leasingu	1 117
6.2	Leasing - Zobowiązania z tytułu leasingu	22 316
6.2	Leasing - Krótkoterminowe i niskowartościowe umowy leasingu	3 412
7.2	Aktywa z tytułu prawa do użytkowania	56 059

6.3. Zarządzanie kapitałem

Spółka dokonuje przeglądu struktury kapitałowej każdorazowo na potrzeby finansowania dużych kontraktów/zamówień.

W ramach przeglądu analizowane są środki własne potrzebne na realizację działalności bieżącej, harmonogram finansowania kontraktu, a także koszt kapitału oraz rodzaje ryzyka związanego z każdą klasą kapitału.

	Stan na 31-12-2019	Stan na 31-12-2018
Długoterminowe i krótkoterminowe pożyczki i kredyty bankowe	20 000	0
Długoterminowe i krótkoterminowe zobowiązania z tytułu leasingu	22 316	27 744
Długoterminowe i krótkoterminowe pozostałe zobowiązania finansowe	36	36
Razem zobowiązania finansowe	42 352	27 780
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	27 979	79 404
Zadłużenie netto	14 373	-51 624
Kapitał własny	149 291	146 242
Stosunek zadłużenia netto do kapitału własnego	9,63%	-35,30%

Do finansowania działalności bieżącej Grupa wykorzystuje środki własne, jak również kredyty, pożyczki i leasingi.

Zmiany zobowiązań wynikające z działalności finansowej

Tytuły	01-01-2019	Korekta BO	Stan na 1 stycznia 2019 roku po korekcie BO	Przepływy pieniężne (zmiana)	Przepływy niepieniężne			Przekwalifikowanie	31-12-2019
					Zmiana z tytułu uzyskania/utraty kontroli	Zmiana z tytułu różnic kursowych	Zmiana wynikająca z zawarcia nowych umów leasingu		
Długoterminowe kredyty i pożyczki	0	0	0	13 333	0	0	0	0	13 333
Długoterminowe zobowiązania z tytułu leasingu	14 781	6 444	21 225	0	0	0	597	-9 437	12 385
Długoterminowe pozostałe zobowiązania finansowe	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Krótkoterminowe kredyty i pożyczki	0	0	0	6 667	0	0	0	0	6 667
Krótkoterminowe zobowiązania z tytułu leasingu	12 963	1 460	14 423	-15 174	0	0	1 245	9 437	9 931
Krótkoterminowe pozostałe zobowiązania finansowe	36	0	36	0	0	0	0	0	36
Łącznie zobowiązania z tytułu finansowania	27 780	7 904	35 684	4 826	0	0	1 842	0	42 352

6.4. Zarządzanie ryzykiem finansowym

Do głównych instrumentów finansowych, z których korzysta Spółka należą:

- leasingi,
- kredyty,
- faktoring należności,
- pożyczki na finansowanie bieżącej działalności,
- należności i zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności i zobowiązania, a także środki pieniężne i depozyty krótkoterminowe, które powstają w toku bieżącej działalności Spółki.

Spółka w toku prowadzonej działalności narażona jest na różne rodzaje ryzyka finansowego: ryzyko walutowe, ryzyko stóp procentowych, ryzyko cenowe, ryzyko kredytowe oraz ryzyko utraty płynności. Zarząd weryfikuje i ustala zasady zarządzania każdym z wyżej wymienionych ryzyk.

Ryzyko walutowe

W ramach podstawowej działalności operacyjnej Spółka dokonuje również rozliczeń w walutach obcych (przede wszystkim w euro). Zabezpieczenie przed ryzykiem walutowym odbywa się głównie poprzez mechanizm zabezpieczenia naturalnego, polegającego na zawieraniu umów z kontrahentami w sposób przenoszący na nich ten rodzaj ryzyka. W przypadkach, gdy nie jest to możliwe, ekspozycja walutowa (gdy jest istotna) jest zabezpieczana na rynku finansowym poprzez wykorzystanie walutowych kontraktów terminowych.

Ryzyko walutowe – wrażliwość na zmiany

W celu przeprowadzenia analizy wrażliwości na zmiany kursów walut, na podstawie historycznych zmian wartości oraz na podstawie wiedzy i doświadczenia Spółki w zakresie rynków finansowych, zmiany kursów walut, które są „realnie możliwe”, oszacowane zostały na poziomie -5% / +5% dla kursu EUR/PLN na dzień 31 grudnia 2019 roku.

Poniższa tabela przedstawia wrażliwość wyniku finansowego danego okresu na racjonalnie możliwe zmiany kursów walut przy założeniu niezmiennych innych czynników (wpływ na wynik roku oraz aktywa netto jest identyczny).

	Waluta	Wartość nominalna na dzień bilansowy	Wrażliwość na zmiany na dzień 31 grudnia 2019		
			Deprecjacja złotych	Aprecjacja pozostałych walut	
				+5%	-5%
Środki pieniężne	EUR	699	35		-35
	USD	148	7		-7
	HRK	1	0		0
Zobowiązania handlowe i pozostałe	EUR	1 527	-76		76
Należności handlowe i pozostałe	EUR	0	0		0
Wpływ brutto na wynik okresu oraz aktywa netto			-34		34
Podatek odroczoney			6		-6
Razem			-28		28

Na dzień 31 grudnia 2019 roku oraz na dzień 31 grudnia 2018 roku Spółka nie posiadała zabezpieczających walutowych kontraktów terminowych.

Ryzyko stóp procentowych

Ryzyko stóp procentowych występuje głównie w związku z korzystaniem przez Spółkę z usług leasingu i wielocelowych linii kredytowych. Powyższe instrumenty finansowe oparte są o zmienne stopy procentowe i narażają Spółkę na ryzyko zmiany przepływów pieniężnych. Działalność zabezpieczająca podlega regularnej ocenie w celu dostosowania do bieżącej sytuacji stóp procentowych i określonej gotowości poniesienia ryzyka.

Ryzyko stóp procentowych – wrażliwość na zmiany

W celu przeprowadzenia analizy wrażliwości na zmiany stóp procentowych, na podstawie historycznych zmian wartości oraz na podstawie wiedzy i doświadczenia Spółki w zakresie rynków finansowych, zmiany stóp procentowych, które są „racjonalnie możliwe” oszacowane zostały na dzień 31 grudnia 2019 roku na poziomie -1 / +1 punktów procentowych. Jednocześnie założono równoległe przesunięcie krzywej stóp procentowych na potrzeby kalkulacji wrażliwości na zmiany stóp procentowych.

Poniżej podano wpływ na wynik finansowy danego okresu i aktywa netto według stanu na dzień 31 grudnia 2019 roku.

	Wartość na dzień bilansowy	Stan na 31-12-2019 roku	
		+100 pb	-100 pb
Długoterminowe kaucje z tytułu umów o budowę (dyskonto):			
– ujęte w aktywach (wartość bieżąca)	9 455	-362	384
– ujęte w zobowiązaniach (wartość bieżąca)	12 505	-607	653
Środki pieniężne na rachunkach bankowych	27 979	280	-280
Pożyczki udzielone	202	2	-2
Kredyty bankowe i pożyczki	20 000	-200	200
Zobowiązania z tytułu leasingu	22 316	-223	223
Wpływ brutto na wynik okresu oraz aktywa netto		-1 110	1 178
Podatek odroczoney		211	-224
Razem		-899	954

Ryzyko cenowe

Spółka narażona jest na ryzyko cenowe związane ze wzrostem cen najczęściej kupowanych materiałów i surowców, takich jak: beton, kruszywa, elementy ze stali (m.in. słupy dla sieci trakcyjnej tramwajowej, kolejowej i energetyki wysokich napięć, słupy oświetleniowe, szyny, rozjazdy kolejowe) oraz elementy z miedzi i aluminium (m.in. kable energetyczne, liny, drut jezdny) jak również –z racji posiadania dużego parku maszynowego – paliwa płynne (olej napędowy, benzyna).

W wyniku zmian cen materiałów oraz kosztów pracy mogą ulec zmianie ceny usług świadczonych na rzecz Spółki przez firmy podwykonawcze. Ceny w umowach zawartych z inwestorami są stałe przez cały okres realizacji kontraktu (najczęściej od 6 do 36 miesięcy), z kolei umowy z podwykonawcami mogą być zawierane w terminach późniejszych, w miarę postępu poszczególnych prac.

Spółka zabezpiecza się przed ryzykiem cenowym zawierając umowy ramowe na dostawę kluczowych materiałów.

Ryzyko kredytowe

Spółka współpracuje, zarówno w ramach transakcji pieniężnych, jak i kapitałowych z instytucjami finansowymi o wysokiej wiarygodności dążąc do ograniczania koncentracji ryzyka kredytowego. Aktywami finansowymi Spółki, które są narażone na podwyższone ryzyko kredytowe, są należności z tytułu dostaw i usług (z wyłączeniem należności od zamawiających (inwestorów) w ramach inwestycji realizowanych zgodnie z ustawą o zamówieniach publicznych). W Spółce funkcjonują procedury oceny i weryfikacji ryzyka kredytowego związanego z kontraktami zarówno na etapie ofertowym, oraz w trakcie realizacji.

Każdy kontrahent, przed podpisaniem umowy, jest oceniany pod kątem możliwości wywiązania się ze zobowiązań finansowych. W przypadku negatywnej oceny zdolności płatniczych kontrahenta, przystąpienie do kontraktu jest uzależnione co najmniej od ustanowienia adekwatnych zabezpieczeń finansowych lub majątkowych. Ponadto, dąży się, aby w umowach z inwestorami zawierane były klauzule przewidujące prawo do wstrzymania realizacji robót, jeżeli występuje opóźnienie w regulowaniu należności za wykonane usługi. W miarę możliwości tworzy się również zapisy umowne warunkujące dokonywanie płatności podwykonawcom od wpływu środków pieniężnych od inwestora.

Specyfika działalności budowlanej prowadzonej przez ZUE polega na konieczności zaangażowania znaczącego kapitału obrotowego na potrzeby realizowanych kontraktów ze względu na relatywnie wysoką ich wartość oraz

długi czas ich realizacji. W związku z tym w przypadku nieterminowego wywiązywania się odbiorców ze zobowiązań wobec ZUE istnieje bezpośrednie przełożenie na osiągnięte przez ZUE wyniki finansowe.

Ryzyko utraty płynności

W celu ograniczenia ryzyka utraty płynności, Spółka utrzymuje odpowiednią ilość środków pieniężnych, zawiera umowy o wielocelowe linie kredytowe, które służą jako dodatkowe zabezpieczenie płynności. Do finansowania zakupów inwestycyjnych Spółka wykorzystuje środki własne, kredyty lub długoterminowe umowy leasingu finansowego zapewniając odpowiednią trwałość struktury finansowania dla tego rodzaju aktywów. Zarządzanie płynnością wspomagane jest obowiązującym systemem raportowania prognoz przepływów pieniężnych.

Struktura zapadalności zobowiązań finansowych przedstawiona została w Nocie 7.15. Instrumenty Finansowe.

6.5. Środki pieniężne i ich ekwiwalenty

	Stan na 31-12-2019	Stan na 31-12-2018
Środki pieniężne w kasie i na rachunkach bankowych	27 979	79 404
Lokaty do 3 miesięcy	0	0
RAZEM	27 979	79 404

Spadek środków pieniężnych na koniec 2019 roku spowodowany jest zaangażowaniem środków w działalność operacyjną.

Środki pieniężne nie uwzględniają środków pieniężnych na rachunkach powierniczych przypadających na współkonsorcjantów. Zdaniem Spółki te środki pieniężne nie spełniają definicji aktywa i nie są prezentowane w bilansie. Na dzień 31 grudnia 2018 roku środki pieniężne na rachunkach powierniczych prowadzonych przez ZUE wynosiły 2 962 tys. PLN, natomiast na dzień 31 grudnia 2019 roku na rachunkach powierniczych nie znajdowały się środki przypadające współkonsorcjantom.

Omówienie pozycji rachunku przepływów pieniężnych

Na wielkość przepływów środków pieniężnych Spółki z działalności operacyjnej miały głównie wpływ zmiany stanu zobowiązań, zaliczek oraz zapasów.

Na przepływy środków pieniężnych z działalności inwestycyjnej miało wpływ w szczególności nabycie środków trwałych ze środków własnych i otrzymanie spłat udzielonych pożyczek.

Na przepływy z działalności finansowej miały wpływ głównie przepływy z tytułu kredytów i pożyczek oraz spłata zobowiązań wynikających z umów leasingowych.

	Stan na 31-12-2019	Stan na 31-12-2018
Przepływy środków pieniężnych z działalności operacyjnej	-52 549	-21 487
Przepływy środków pieniężnych z działalności inwestycyjnej	-2 508	-17 668
Przepływy środków pieniężnych z działalności finansowej	3 634	2 384
Przepływy środków pieniężnych netto, razem	-51 423	-36 771
Środki pieniężne na początek okresu	79 404	116 144
Środki pieniężne na koniec okresu	27 979	79 404

7. Pozostałe noty do sprawozdania finansowego

7.1. Rzeczowe aktywa trwałe

Wartość brutto	Grunty własne	Budynki	Urządzenia	Środki transportu	Pozostałe	Środki trwałe razem	Środki trwałe w budowie	Zaliczki na środki trwałe w budowie	RAZEM
Stan na 1 stycznia 2019 roku	0	24 634	51 268	85 378	2 147	163 427	302	0	163 729
Korekta BO		0	-19 437	-35 890	0	-55 327	0	0	-55 327
Stan na 1 stycznia 2019 roku po korekcie BO	0	24 634	31 831	49 488	2 147	108 100	302	0	108 402
Zwiększenie stanu	0	91	1 286	2 791	103	4 271	738	27	5 036
Reklasyfikacja -pravo do użytkowania*	0	0	3 887	3 813	0	7 700			7 700
Przekazanie na środki trwałe	0	0	0	0	0	0	663	0	663
Zbycie/Likwidacja	0	0	662	506	63	1 231	0	0	1 231
Stan na 31 grudnia 2019 roku	0	24 725	36 342	55 586	2 187	118 840	377	27	119 244

Umorzenie	Grunty własne	Budynki	Urządzenia	Środki transportu	Pozostałe	Środki trwałe razem	Środki trwałe w budowie	Zaliczki na środki trwałe w budowie	RAZEM
Stan na 1 stycznia 2019 roku	0	8 498	22 207	29 445	1 764	61 914	0	0	61 914
Korekta BO	0	0	-1 964	-1 919	0	-3 883			-3 883
Stan na 1 stycznia 2019 roku po korekcie BO	0	8 498	20 243	27 526	1 764	58 031	0	0	58 031
Eliminacja wskutek zbycia składników majątku	0	0	649	425	62	1 136	0	0	1 136
Reklasyfikacja - pravo do użytkowania* - koszty amortyzacji	0	0	599	343	0	942	0	0	942
Koszty amortyzacji	0	717	2 483	4 420	92	7 712	0	0	7 712
Stan na 31 grudnia 2019 roku	0	9 215	22 676	31 864	1 794	65 549	0	0	65 549

Wartość bilansowa	Grunty własne	Budynki	Urządzenia	Środki transportu	Pozostałe	Środki trwałe razem	Środki trwałe w budowie	Zaliczki na środki trwałe w budowie	RAZEM
Stan na 1 stycznia 2019 roku	0	16 136	29 061	55 933	383	101 513	302	0	101 815
Stan na 1 stycznia 2019 roku po korekcie BO		16 136	11 588	21 962	383	50 069	302	0	50 371
Stan na 31 grudnia 2019 roku	0	15 510	13 666	23 722	393	53 291	377	27	53 695

*dotyczy wykupu z leasingu

Spółka nie dokonywała odpisów aktualizacyjnych z tytułu utraty wartości w okresie sprawozdawczym.

Na dzień 31 grudnia 2019 roku wartość zobowiązań netto zaciągniętych w celu nabycia rzeczowych aktywów trwałych wynosiła 1 020 tys. PLN. Na dzień 31 grudnia 2019 roku wartość bilansowa brutto, w pełni zamortyzowanych, rzeczowych aktywów trwałych, a będących nadal w użytkowaniu wyniosła 16 056 tys. PLN.

Pozycja Korekta BO wynika z implementacji MSSF 16.

Aktywa stanowiące zabezpieczenie

Zabezpieczenia umów bankowych dotyczące rzeczowych aktywów trwałych zostały opisane w nocie 7.22.

Dane porównawcze:

Wartość brutto	Grunty własne	Budynki	Urządzenia	Środki transportu	Pozostałe	Środki trwałe razem	Środki trwałe w budowie	Zaliczki na środki trwałe w budowie	RAZEM
Stan na 1 stycznia 2018 roku	0	24 576	45 960	67 095	2 069	139 700	3 202	3 705	146 607
Zwiększenie stanu	0	47	7 331	19 474	114	26 966	10 747	945	38 658
Korekta prezentacyjna	0	11	0	-11	0	0	0	0	0
Przekazanie na środki trwałe	0	0	0	0	0	0	13 647	4 650	18 297
Zbycie/Likwidacja	0	0	2 023	1 180	36	3 239	0	0	3 239
Stan na 31 grudnia 2018 roku	0	24 634	51 268	85 378	2 147	163 427	302	0	163 729

Umorzenie	Grunty własne	Budynki	Urządzenia	Środki transportu	Pozostałe	Środki trwałe razem	Środki trwałe w budowie	Zaliczki na środki trwałe w budowie	RAZEM
Stan na 1 stycznia 2018 roku	0	7 710	20 567	24 643	1 683	54 603	0	0	54 603
Eliminacja wskutek zbycia składników majątku	0	0	1 524	938	35	2 497	0	0	2 497
Koszty amortyzacji	0	788	3 164	5 740	116	9 808	0	0	9 808
Stan na 31 grudnia 2018 roku	0	8 498	22 207	29 445	1 764	61 914	0	0	61 914

Wartość bilansowa

Stan na 1 stycznia 2018 roku	0	16 866	25 393	42 452	386	85 097	3 202	3 705	92 004
Stan na 31 grudnia 2018 roku	0	16 136	29 061	55 933	383	101 513	302	0	101 815

7.2. Nieruchomości inwestycyjne

Wartość brutto	Grunty własne	Prawo wieczystego użytkowania gruntów	Budynki	Urządzenia	Środki transportu	Pozostałe	RAZEM
Stan na 1 stycznia 2019 roku	126	5 228	7 409	0	0	0	12 763
Korekta BO	0	1 359	0	0	0	0	1 359
Stan na 1 stycznia 2019 roku po korekcie BO	126	6 587	7 409	0	0	0	14 122
Zwiększenie stanu	0	0	0	0	0	0	0
Utrata wartości	0	0	0	0	0	0	0
Zbycie/Likwidacja	0	0	0	0	0	0	0
Stan na 31 grudnia 2019 roku	126	6 587	7 409	0	0	0	14 122

Umorzenie	Grunty własne	Prawo wieczystego użytkowania gruntów	Budynki	Urządzenia	Środki transportu	Pozostałe	RAZEM
Stan na 1 stycznia 2019 roku	0	1 677	2 444	0	0	0	4 121
Korekta BO	0	0	0	0	0	0	0
Stan na 1 stycznia 2019 roku po korekcie BO	0	1 677	2 444	0	0	0	4 121
Eliminacja wskutek zbycia składników majątku	0	0	0	0	0	0	0
Koszty amortyzacji	0	221	293	0	0	0	514
Stan na 31 grudnia 2019 roku	0	1 898	2 737	0	0	0	4 635

Wartość bilansowa	Grunty własne	Prawo wieczystego użytkowania gruntów	Budynki	Urządzenia	Środki transportu	Pozostałe	RAZEM
Stan na 1 stycznia 2019 roku	126	3 551	4 965	0	0	0	8 642
Stan na 1 stycznia 2019 roku po korekcie BO	126	4 910	4 965	0	0	0	10 001
Stan na 31 grudnia 2019 roku	126	4 689	4 672	0	0	0	9 487

Na dzień 31 grudnia 2019 roku nieruchomości inwestycyjne obejmowały następujące nieruchomości:

- nieruchomość położona w Kościelisku (działki nr 2001 i 2491),
- nieruchomość położona w Poznaniu (działka nr 2/1).

Wszystkie nieruchomości inwestycyjne Spółki stanowią jej własność lub są w użytkowaniu wieczystym.

W okresie sprawozdawczym Spółka nie rozwiązała odpisów aktualizacyjnych z tytułu utraty wartości. Łączna wartość odpisów aktualizacyjnych z tytułu utraty wartości na nieruchomość inwestycyjną utworzonych w poprzednich latach wynosi 1 770 tys. PLN.

Pozycja Korekta BO wynika z implementacji MSSF 16.

Nieruchomości inwestycyjne zostały wycenione wg modelu ceny nabycia, pomniejszonej o odpisy aktualizujące. Przychody z wynajmu nieruchomości inwestycyjnych wynosiły 372 tys. PLN w 2019 roku (375 tys. PLN w 2018 roku). Koszty operacyjne dotyczące nieruchomości inwestycyjnej wynosiły 730 tys. PLN w 2019 roku (821 tys. PLN w 2018 roku).

Aktywa stanowiące zabezpieczenie

Zabezpieczenia umów bankowych dotyczące nieruchomości inwestycyjnych zostały opisane w nocie 7.22.

Dane porównawcze:

Wartość brutto	Grunty własne	Prawo wieczystego użytkowania gruntów	Budynki	Urządzenia	Środki transportu	Pozostałe	RAZEM
Stan na 1 stycznia 2018 roku	126	5 228	7 397	0	0	0	12 751
Zwiększenie stanu	0	0	12	0	0	0	12
Utrata wartości	0	0	0	0	0	0	0
Zbycie/Likwidacja	0	0	0	0	0	0	0
Stan na 31 grudnia 2018 roku	126	5 228	7 409	0	0	0	12 763

Umorzenie	Grunty własne	Prawo wieczystego użytkowania gruntów	Budynki	Urządzenia	Środki transportu	Pozostałe	RAZEM
Stan na 1 stycznia 2018 roku	0	1 505	2 151	0	0	0	3 656
Eliminacja wskutek zbycia składników majątku	0	0	0	0	0	0	0
Koszty amortyzacji	0	172	293	0	0	0	465
Stan na 31 grudnia 2018 roku	0	1 677	2 444	0	0	0	4 121

Wartość bilansowa

Stan na 1 stycznia 2018 roku	126	3 723	5 246	0	0	0	9 095
Stan na 31 grudnia 2018 roku	126	3 551	4 965	0	0	0	8 642

7.3. Aktywa trwale przeznaczone do sprzedaży

Na dzień 31 grudnia 2019 roku i na dzień 31 grudnia 2018 roku Spółka nie posiadała aktywów trwałych przeznaczonych do sprzedaży.

7.4. Wartości niematerialne

Struktura wartości niematerialnych:

	Stan na 31-12-2019	Stan na 31-12-2018
Nabyte koncesje, patenty, licencje i podobne wartości, w tym:	1 484	190
- oprogramowanie komputerowe	1 484	190
Inne wartości niematerialne, w tym	0	7 925
- prawo użytkowania wieczystego	0	7 925
Razem	1 484	8 115

Tabela ruchu wartości niematerialnych:

	Prawo wieczystego użytkowania gruntów	Inne wartości niematerialne - oprogramowanie	Razem
Wartość brutto			
Stan na 1 stycznia 2019 roku	9 038	3 920	12 958
Korekta BO	-9 038	0	-9 038
Stan na 1 stycznia 2019 roku po korekcie BO	0	3 920	3 920
Zwiększenie stanu	0	1 395	1 395
Zbycie/Likwidacja	0	56	56
Stan na 31 grudnia 2019 roku	0	5 259	5 259
Umorzenie i utrata wartości			
Stan na 1 stycznia 2019 roku	1 113	3 730	4 843
Korekta BO	-1 113	0	-1 113
Stan na 1 stycznia 2019 roku po korekcie BO	0	3 730	3 730
Koszty amortyzacji	0	101	101
Zbycie/Likwidacja	0	56	56
Stan na 31 grudnia 2019 roku	0	3 775	3 775
Wartość bilansowa			
Stan na 1 stycznia 2019 roku	7 925	190	8 115
Stan na 1 stycznia 2019 roku po korekcie BO	0	190	190
Stan na 31 grudnia 2019 roku	0	1 484	1 484

Dane porównawcze:

	Prawo wieczystego użytkowania gruntów	Inne WNIP - oprogramowanie	Razem
Wartość brutto			
Stan na 1 stycznia 2018 roku	9 038	3 912	12 950
Zwiększenie stanu	0	8	8
Zbycie/Likwidacja	0	0	0
Stan na 31 grudnia 2018 roku	9 038	3 920	12 958
Umorzenie i utrata wartości			
Stan na 1 stycznia 2018 roku	1 001	3 355	4 356
Koszty amortyzacji	112	375	487
Zbycie/Likwidacja	0	0	0
Stan na 31 grudnia 2018 roku	1 113	3 730	4 843
Wartość bilansowa			
Stan na 1 stycznia 2018 roku	8 037	557	8 594
Stan na 31 grudnia 2018 roku	7 925	190	8 115

W 2019 i 2018 roku Spółka nie dokonywała odpisów aktualizacyjnych z tytułu trwałej utraty wartości.

Pozycja Korekta BO wynika z implementacji MSSF 16.

7.5. Aktywa z tytułu prawa do użytkowania

Wartość brutto	Grunty własne	Prawo wieczystego użytkowania gruntów	Budynki	Urządzenia	Środki transportu	Pozostałe	PDU razem
Stan na 1 stycznia 2019 roku	0	0	0	0	0	0	0
Korekta BO	812	13 164	932	19 438	36 564	0	70 910
Stan na 1 stycznia 2019 roku po korekcie BO	812	13 164	932	19 438	36 564	0	70 910
Zawarcie nowych umów	510	0	406	0	868	0	1 784
Zmiany wynikające z modyfikacji umów	-17	0	0	0	-24	0	-41
Reklasyfikacja -prawo do użytkowania*	0	0	0	-3 887	-3 813	0	-7 700
Zmiany wynikające ze zmiany zakresu umowy - skrócenie umowy	-66	0	-181	0	0	0	-247
Stan na 31 grudnia 2019 roku	1 239	13 164	1 157	15 551	33 595	0	64 706

Umorzenie	Grunty własne	Prawo wieczystego użytkowania gruntów	Budynki	Urządzenia	Środki transportu	Pozostałe	PDU razem
Stan na 1 stycznia 2019 roku	0	0	0	0	0	0	0
Korekta BO	0	1 112	0	1 964	1 920	0	4 996
Stan na 1 stycznia 2019 roku po korekcie BO	0	1 112	0	1 964	1 920	0	4 996
Koszty amortyzacji	570	164	674	898	2 378	0	4 684
Reklasyfikacja -prawo do użytkowania* - koszty amortyzacji	0	0	0	-599	-343	0	-942
Eliminacja wskutek zmiany zakresu umowy - skrócenie umowy	35	0	56	0	0	0	91
Stan na 31 grudnia 2019 roku	535	1 276	618	2 263	3 955	0	8 647

Wartość bilansowa	Grunty własne	Prawo wieczystego użytkowania gruntów	Budynki	Urządzenia	Środki transportu	Pozostałe	PDU razem
Stan na 1 stycznia 2019 roku	0	0	0	0	0	0	0
Stan na 1 stycznia 2019 roku po korekcie BO	812	12 052	932	17 474	34 644	0	65 914
Stan na 31 grudnia 2019 roku	704	11 888	539	13 288	29 640	0	56 059

*dotyczy wykupu z leasingu

Pozycja Korekta BO wynika z implementacji MSSF 16.

Aktywa stanowiące zabezpieczenie

Zobowiązania Spółki wynikające z leasingu (ujęte w nocie 6.2.) zostały zabezpieczone tytułem własności leasingodawcy do aktywów wynajmowanych w ramach leasingu (środki transportu, maszyny i urządzenia).

7.6. Wartość firmy

Według kosztu	Stan na	Stan na
	31-12-2019	31-12-2018
Wartość firmy PRK	31 172	31 172
Stan na koniec okresu sprawozdawczego	31 172	31 172

W dniu 20 grudnia 2013 roku nastąpiło prawne połączenie ZUE z PRK. Objęcie kontroli w PRK przez ZUE nastąpiło w 2010 roku.

Wartość firmy w kwocie 31 172 tys. PLN oraz Prawa Wieczystego Użytkowania Gruntów (różnica w wartości godziwej aktywów netto na dzień przejęcia) w kwocie 15 956 tys. PLN (skorygowane o aktywo na podatek odroczone) ujawnione w jednostkowym sprawozdaniu finansowym na dzień połączenia były obliczone na dzień objęcia kontroli nad spółką zależną PRK przez ZUE w 2010 roku i wynikają ze skonsolidowanego sprawozdania finansowego. Zmiany udziałowe w wyniku połączenia zostały ujęte jako zmiany kapitałowe.

Połączenie ZUE i PRK było połączeniem jednostek pod wspólną kontrolą.

Wartość firmy w całości przypisana jest do segmentu działalności budowlanej.

Roczny test utraty wartości

Test przeprowadzono w oparciu o model przepływów pieniężnych (FCFF) w pięcioletnim horyzoncie czasowym. Zgodnie z przyjętymi w Spółce zasadami wartość odzyskiwalną ośrodka wypracowującego środki pieniężne na potrzeby szacunku przyjęto wg wartości użytkowej.

Wartość odzyskiwalną ustalono metodą bieżącej wartości przyszłych (zdyskontowanych) przepływów pieniężnych. Stopa średnio ważonego kosztu kapitału uwzględniająca prognozowaną strukturę i koszt finansowania oraz ryzyka rynkowe przyjęto poziomie 8,3%.

Biorąc pod uwagę między innymi uwarunkowania zewnętrzne, mające wpływ na długotrwałe utrzymywanie się kapitalizacji Spółki na poziomie poniżej wartości bilansowej, na dzień 31 grudnia 2019 Spółka przeprowadziła testy na utratę wartości aktywów Spółki.

Wynik przeprowadzonych na dzień 31 grudnia 2019 roku zgodnie z MSR 36 Utrata wartości aktywów, testów na utratę wartości wskazał brak ryzyka utraty bilansowej wartości aktywów Spółki.

Wrażliwość na zmiany założeń

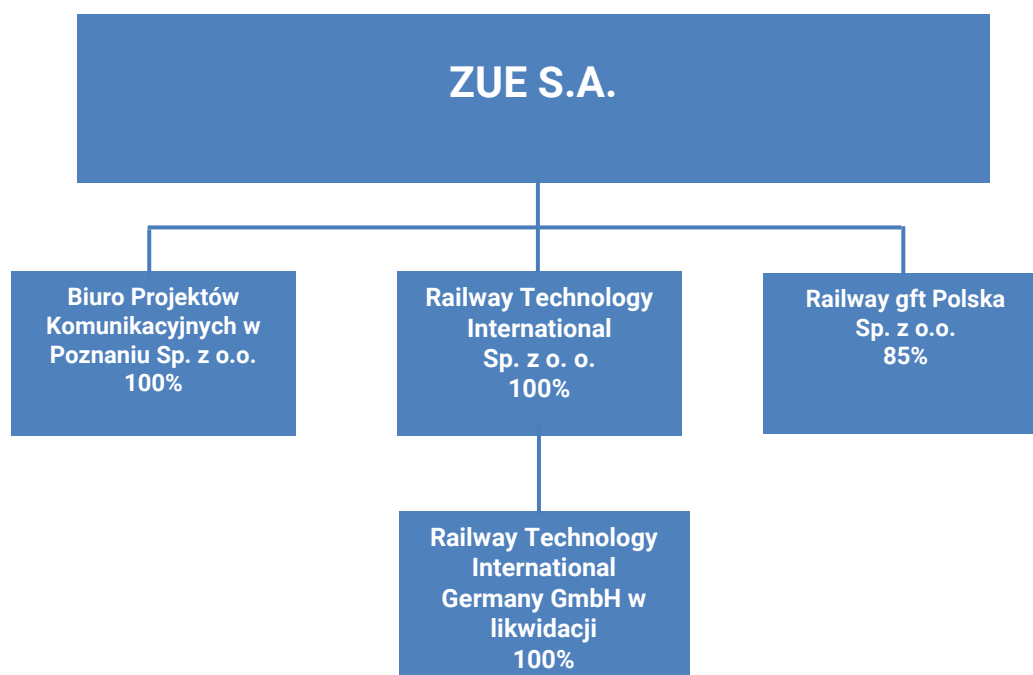
W przypadku oszacowania wartości użytkowej ośrodka wypracowującego środki pieniężne, kierownictwo jest przekonane, iż żadna racjonalnie możliwa zmiana jakiegokolwiek kluczowego założenia wyceny nie spowoduje, że wartość bilansowa tego ośrodka znacząco przekroczy jego wartość odzyskiwalną.

7.7. Inwestycje w jednostkach podporządkowanych

Informacje o podmiotach zależnych Spółki

Na dzień bilansowy ZUE posiada inwestycje w spółkach zależnych. Grupa Kapitałowa powstała w dniu 6 stycznia 2010 roku (data nabycia od Skarbu Państwa 85% akcji w kapitale zakładowym Przedsiębiorstwa Robót Komunikacyjnych w Krakowie S.A.).

Struktura Grupy Kapitałowej na dzień 31 grudnia 2019 roku oraz na dzień przyjęcia niniejszego sprawozdania przedstawiała się następująco:

Podmiotami zależnymi Emitenta na dzień bilansowy są:

Spółka zależna – Biuro Projektów Komunikacyjnych w Poznaniu Sp. z o.o. została utworzona na podstawie aktu notarialnego z dnia 15 czerwca 2009 roku w Kancelarii Notarialnej w Krakowie, Rynek Główny 30 (Rep. A Nr 5322/2009). Siedzibą jednostki jest Poznań. Aktualnie spółka jest zarejestrowana w Krajowym Rejestrze Sądowym w Sądzie Rejonowym Poznań - Nowe Miasto i Wilda w Poznaniu, VIII Wydział Gospodarczy pod numerem KRS 0000332405.

Spółka zależna – Railway gft Polska Sp. z o.o. została utworzona na podstawie aktu notarialnego z dnia 21 października 2014 roku w Kancelarii Notarialnej w Krakowie, ul. Lubicz 3 (Rep. A Nr 3715/2014). Siedzibą jednostki jest Kraków. Aktualnie spółka jest zarejestrowana w Krajowym Rejestrze Sądowym w Sądzie Rejonowym dla Krakowa - Śródmieścia w Krakowie, XI Wydział Gospodarczy pod numerem KRS 0000532311.

Spółka zależna – Railway Technology International Sp. z o.o. została utworzona na podstawie aktu notarialnego z dnia 20 lipca 2011 roku w Kancelarii Notarialnej w Warszawie, al. Jerozolimskie 29/26 (Rep. A Nr 2582/2011). Siedzibą jednostki jest Kraków. Aktualnie spółka jest zarejestrowana w Krajowym Rejestrze Sądowym w Sądzie Rejonowym dla Krakowa – Śródmieścia w Krakowie, XI Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego pod numerem KRS 0000397032.

Spółka zależna (pośrednio poprzez RTI) – Railway Technology International Germany GmbH w likwidacji została utworzona na podstawie aktu notarialnego z dnia 8 maja 2012 roku w Kancelarii Notarialnej w Radebeul w Niemczech, Rathenaustrasse 6 (Nr 1090/2012). Siedzibą jednostki jest Görlitz, Niemcy.

Czas trwania działalności poszczególnych jednostek wchodzących w skład Grupy Kapitałowej jest nieograniczony, przy czym RTI Germany jest w likwidacji. Sprawozdania finansowe wszystkich jednostek podporządkowanych sporządzone zostały za ten sam okres sprawozdawczy, co sprawozdanie Jednostki Dominującej, przy zastosowaniu spójnych zasad rachunkowości. Rokiem obrotowym dla Jednostki Dominującej oraz spółek wchodzących w skład Grupy jest rok kalendarzowy.

Nazwa jednostki	Podstawowa działalność	Miejsce rejestracji i prowadzenia działalności	Udziały %		Wartość wg kosztu historycznego	
			Stan na 31-12-2019	Stan na 31-12-2018	Stan na 31-12-2019	Stan na 31-12-2018
Railway GFT Polska Sp. z o.o.	Działalność handlowa	Kraków	85%	85%	221	221
Biuro Projektów Komunikacyjnych w Poznaniu Sp. z o.o.	Tworzenie kompleksowych dokumentacji projektowych	Poznań	100%	100%	8 762	8 762
Railway Technology International Sp. z o.o.	Działalność holdingowa	Kraków	100%	100%	211	176
Razem inwestycje w jednostkach podporządkowanych					9 194	9 159
Odpis na udziały firmy BPK Poznań (narastająco)					8 762	8 762
Odpis na udziały firmy RTI (narastająco)					211	176
Razem inwestycje w jednostkach podporządkowanych z uwzględnieniem odpisów					221	221

ZUE jest uprawniona do kierowania polityką finansową i operacyjną BPK Poznań i Railway gft w związku z faktem, iż jest posiadaczem odpowiednio 100% i 85% udziałów w tych spółkach.

Spółka sporządziła skonsolidowane sprawozdanie finansowe za okres zakończony 31 grudnia 2019 roku, które zostało zatwierdzone w dniu 16 marca 2020 roku. Jednostką Dominującą dla całej Grupy jest ZUE.

7.8. Pozostałe aktywa finansowe

Na dzień 31 grudnia 2019 i na dzień 31 grudnia 2018 Spółka nie posiadała pozostałych aktywów finansowych.

7.9. Pozostałe aktywa

	Bieżące	
	Stan na 31-12-2019	Stan na 31-12-2018
Rozliczenia międzyokresowe czynne	805	752
Inne należności	9	12
Razem	814	764

Na wartość krótkoterminowych rozliczeń międzyokresowych czynnych składają się głównie pozycje ubezpieczeń majątkowych.

7.10. Pożyczki udzielone

	Stan na 31-12-2019	Stan na 31-12-2018
Pożyczki udzielone podmiotom powiązanym	278	2 863
Pożyczki udzielone innym podmiotom	285	288
Odpisy z tytułu utraty wartości	-361	-347
Razem	202	2 804

Pożyczki udzielone zawierają kapitał i odsetki naliczone na dzień bilansowy. W okresie sprawozdawczym Spółka udzieliła pożyczek spółkom powiązanym o charakterze celowym w kwocie 317 tys. PLN.

7.11. Zapasy

	Stan na 31-12-2019	Stan na 31-12-2018
Towary, materiały i surowce	24 303	36 578
Produkcja w toku	612	534
Wyroby gotowe	199	199
Razem	25 114	37 311

Spadek zapasów jest efektem wykorzystania ich na realizowanych kontraktach.

Zakupy materiałów strategicznych takich jak kruszywo, podkłady kolejowe, szyny czy rozjazdy są zabezpieczone przez podpisywanie długoterminowych umów ramowych. Zakup ww. materiałów, jest elementem strategii obniżającej ryzyko wzrostu cen w sytuacji ograniczonej podaży w okresie kumulacji realizacji robót kolejowych w najbliższych latach.

7.12. Pozostałe zobowiązania finansowe

	Bieżące	
	Stan na 31-12-2019	Stan na 31-12-2018
Zobowiązania z tytułu dywidend	36	36
Pozostałe	0	0
Razem	36	36

7.13. Pozostałe zobowiązania

	Długoterminowe	
	Stan na 31-12-2019	Stan na 31-12-2018
Pozostałe zobowiązania	0	70
Razem	0	70

Pozostałe zobowiązania długoterminowe w wysokości 70 tys. PLN na dzień 31 grudnia 2018 roku wynikają z zakupu nieruchomości od spółki zależnej.

7.14. Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych

Ujęte w sprawozdaniu z sytuacji finansowej zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych:

	Stan na 31-12-2019	Stan na 31-12-2018
Odprawy emerytalno – rentowe, w tym:	1 309	1 082
– wartość bieżąca zobowiązania na dzień bilansowy	1 309	1 082
– zyski / (straty) aktuarialne nieujęte na dzień bilansowy	0	0
– koszty przeszłego zatrudnienia nieujęte na dzień bilansowy	0	0
Zobowiązania wobec pracowników	0	0
Świadczenia pracownicze	27 562	22 057
– rezerwa na niewykorzystane urlopy	5 254	4 519
– rezerwa na premie	13 066	9 107
– wynagrodzenia	4 858	4 289
– świadczenia ZUS, inne	4 384	4 142
Zobowiązania z tytułu świadczeń emerytalnych i podobnych ogółem	28 871	23 139
w tym:		
– część długoterminowa	1 200	1 036
– część krótkoterminowa	27 671	22 103

Odprawy emerytalno-rentowe wypłacane są pracownikom w przypadku odejścia na rentę lub emeryturę. Należna kwota odprawy jest iloczynem podstawy wymiaru odprawy z dnia nabycia uprawnienia do wypłaty i odpowiedniego współczynnika, rosnącego wraz ze stażem pracy danego pracownika.

Główne założenia aktuarialne przyjęte do wyliczenia zobowiązań z tytułu odpraw emerytalno-rentowych

	Stan na 31-12-2019	Stan na 31-12-2018
Stopa dyskonta	2,01%	2,73%
Przewidywany przyszły wzrost wynagrodzeń	2,5%	2,5%

Odprawy emerytalno-rentowe

	Okres zakończony 31-12-2019	Okres zakończony 31-12-2018
Wartość bieżąca zobowiązania na początek okresu	1 082	953
Koszty odsetek	28	29
Koszty bieżącego zatrudnienia	135	98
Koszty przeszłego zatrudnienia	0	0
Wypłacone świadczenia	-42	-90
(Zyski) / straty aktuarialne	106	92
Wartość bieżąca zobowiązania na koniec okresu	1 309	1 082

Obciążenia w sprawozdaniu z całkowitych dochodów z tytułu przyszłych świadczeń pracowniczych przedstawiają się następująco:

	Okres zakończony 31-12-2019	Okres zakończony 31-12-2018
Koszty bieżącego zatrudnienia	135	98
Koszty odsetek	28	29
(Zyski) / straty aktuarialne do ujęcia w okresie	106	92
Koszty przeszłego zatrudnienia	0	0
Koszty ujęte w sprawozdaniu z całkowitych dochodów	269	219
Kwota ujęta w zysku lub stracie	163	127
Kwota ujęta w pozostałych całkowitych dochodach (bez podatku odroczonego)	106	92
	Okres zakończony 31-12-2019	Okres zakończony 31-12-2018
Zyski (straty) aktuarialne dotyczące programów określonych świadczeń	106	92
Podatek odroczonego	-20	-17
Kwota ujęta w pozostałych całkowitych dochodach	86	75

Począwszy od dnia 1 stycznia 2013 roku, w związku ze zmianami wprowadzonymi do MSR 19 „Świadczenia pracownicze” Spółka ujmuje zyski i straty aktuarialne w sprawozdaniu z całkowitych dochodów. Rezerwa na odprawy emerytalne i rentowe tworzona jest na podstawie wyceny aktuarialnej sporządzanej przez niezależną firmę doradztwa aktuarialnego.

Analiza wrażliwości rezerw

Poniżej przedstawiono analizę wrażliwości rezerw na świadczenia pracownicze wg stanu na 31 grudnia 2019 roku, na kluczowe parametry modelu aktuarialnego. Pierwszy wiersz tabeli pokazuje wyjściowe rezerwy. Pozostałe wiersze przedstawiają, jak zmiana danego parametru modelu aktuarialnego wpływa na kwoty rezerw.

PARAMETR / ŚWIADCZENIE	odprawa emerytalna	odprawa rentowa	razem
wyjściowe kwoty rezerw	1 231	78	1 309
współczynnik rotacji -1,0%	1 270	81	1 351
współczynnik rotacji +1,0%	1 197	75	1 272
prawdopodobieństwo przejścia na rentę -0,5	1 237	65	1 302
prawdopodobieństwo przejścia na rentę +0,5	1 226	90	1 316
techniczna stopa dyskontowa -1,00%	1 350	83	1 433
techniczna stopa dyskontowa +1,00%	1 131	73	1 204
wzrosty podstaw	0	0	0
wynagrodzenie w Firmie -1,0%	1 131	73	1 204
wynagrodzenie w Firmie +1,0%	1 348	83	1 431

7.15. Instrumenty finansowe

Poniżej przedstawiono wartości bilansowe wszystkich instrumentów finansowych Spółki, w podziale na poszczególne klasy i kategorie aktywów i zobowiązań.

Stan na 31 grudnia 2019 roku

Klasy instrumentów finansowych	Aktywa finansowe wyceniane w zamortyzowanym koszcie	Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez:		Zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	Zobowiązania finansowe wyceniane wg zamortyzowanego kosztu
		Wynik finansowy	Inne całkowite dochody		
Kaucje z tytułu umów o budowę (przed dyskontem)	13 260	0	0	0	33 102
Należności z tytułu dostaw i usług	188 796	0	0	0	0
Pozostałe zobowiązania finansowe	0	0	0	0	36
Pożyczki udzielone	202	0	0	0	0
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	27 979	0	0	0	0
Pożyczki i kredyty bankowe	0	0	0	0	20 000
Zobowiązania z tytułu leasingu	0	0	0	0	22 316
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	0	0	0	0	140 722
Ogółem	230 237	0	0	0	216 176

W okresie objętym niniejszym sprawozdaniem finansowym Spółka nie dokonała zmiany w klasyfikacji instrumentów finansowych oraz nie miały miejsca przesunięcia między poszczególnymi poziomami hierarchii wartości godziwej.

Stan na 31 grudnia 2018 roku

Klasy instrumentów finansowych	Aktywa finansowe wyceniane w zamortyzowanym koszcie	Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez:		Zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	Zobowiązania finansowe wyceniane wg zamortyzowanego kosztu
		Wynik finansowy	Inne całkowite dochody		
Kaucje z tytułu umów o budowę (przed dyskontem)	13 418	0	0	0	20 215
Należności z tytułu dostaw i usług	183 411	0	0	0	0
Pozostałe zobowiązania finansowe	0	0	0	0	36
Pożyczki udzielone	2 804	0	0	0	0
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	79 404	0	0	0	0
Pożyczki i kredyty bankowe	0	0	0	0	0
Zobowiązania z tytułu leasingu	0	0	0	0	27 744
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	0	0	0	0	174 985
Ogółem	279 037	0	0	0	222 980

W okresie porównawczym Spółka dokonała klasyfikacji instrumentów finansowych zgodnie z MSSF 9 obowiązującym od dnia 1 stycznia 2018 roku.

Analiza wymagalności zobowiązań finansowych wycenianych w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat oraz wycenianych według zamortyzowanego kosztu (przed dyskontem)

Struktura wiekowa	Stan na	Stan na
	31-12-2019	31-12-2018
– poniżej 1 roku	176 481	196 024
– od 1 do 3 lat	23 693	20 114
– od 3 do 5 lat	1 534	2 084
– powyżej 5 lat	14 468	4 758
Ogółem	216 176	222 980

Instrumenty pochodne

W 2019 i 2018 roku Spółka nie zawierała transakcji na instrumentach pochodnych.

7.16. Transakcje z jednostkami powiązanymi

Transakcje handlowe

W roku obrotowym wystąpiły następujące transakcje handlowe pomiędzy stronami powiązanymi:

	Należności		Zobowiązania	
	Stan na		Stan na	
	31-12-2019	31-12-2018	31-12-2019	31-12-2018
Railway gft	0	60	1 196	3 745
BPK Poznań	1 222	1 315	1 503	3 038
RTI	0	0	0	0
RTI Germany	0	0	0	0
Wiesław Nowak	0	0	0	0
Ogółem	1 222	1 375	2 699	6 783

	Przychody		Zakupy	
	Okres zakończony		Okres zakończony	
	31-12-2019	31-12-2018	31-12-2019	31-12-2018
Railway gft	484	365	12 104	11 744
BPK Poznań	543	572	6 946	8 456
RTI	3	3	0	0
RTI Germany	0	0	0	0
Wiesław Nowak	48	0	0	0
Ogółem	1 078	940	19 050	20 200

	Pożyczki udzielone		Przychody finansowe z tytułu odsetek od pożyczek	
	Stan na		Okres zakończony	
	31-12-2019	31-12-2018	31-12-2019	31-12-2018
Railway gft	0	2 783	35	97
BPK Poznań	202	0	7	0
RTI	0	21	0	1
RTI Germany	76	59	0	1
Wiesław Nowak	0	0	0	0
Ogółem	278	2 863	42	99

W okresie sprawozdawczym ZUE oraz jednostki zależne nie zawierały transakcji z podmiotami powiązanymi na warunkach innych niż rynkowe.

W okresie sprawozdawczym ZUE dokonała z podmiotami powiązanymi następujących transakcji sprzedaży w zakresie:

- o Czynnów za wynajmem pomieszczeń wraz z mediami i usługami telefonicznymi,
- o Usług finansowych,
- o Refakturowania kosztów.

Jednocześnie w okresie sprawozdawczym ZUE wystawiła noty obciążeniowe na kary umowne na konsorcja, których Liderem jest BPK Poznań, w łącznej kwocie 580 tys. PLN. Spółka nie rozpoznała tych kar w przychodach.

W okresie sprawozdawczym ZUE dokonała z podmiotami powiązanymi transakcji zakupu w zakresie:

- o Zakupu materiałów stosowanych przy budowie i remontach torowisk,
- o Usług projektowych,
- o Usług poligraficznych.

W okresie sprawozdawczym ZUE dokonywała transakcji:

- o sprzedaży do RTI w zakresie wynajmu pomieszczeń na podstawie umowy najmu lokalu użytkowego zawartej w dniu 31 grudnia 2015 roku,
- o sprzedaży do BPK Poznań w zakresie wynajmu pomieszczeń na podstawie umowy najmu zawartej w dniu 1 października 2015 roku oraz na podstawie umowy najmu lokalu zawartej w dniu 7 kwietnia 2010 roku wraz z późniejszymi aneksami,
- o sprzedaży do Railway gft w zakresie wynajmu pomieszczeń na podstawie umowy najmu lokalu użytkowego zawartej w dniu 10 sierpnia 2017 roku (z datą obowiązywania od dnia 1 października 2017 roku), wraz z późniejszymi aneksami.

W dniu 7 stycznia 2019 roku, pomiędzy ZUE a RTI Germany została zawarta umowa pożyczki, na mocy której RTI Germany otrzymała pożyczkę o charakterze celowym w kwocie 4 tys. EUR z terminem spłaty do dnia 20 grudnia 2020 roku. Wypłata pożyczki nastąpiła w dniu 11 stycznia 2019 roku.

W dniu 26 lutego 2019 roku, pomiędzy ZUE a BPK Poznań została zawarta umowa pożyczki, na mocy której BPK Poznań otrzymała pożyczkę o charakterze celowym w kwocie 300 tys. PLN. Zobowiązanie zostanie spłacone w terminie 36 miesięcy licząc od dnia wypłaty środków pieniężnych. Sposób spłaty ustalono jako miesięczne raty kapitałowo-odsetkowe. Pożyczkę wypłacono w dniu 21 marca 2019 roku.

W dniu 29 marca 2019 roku, pomiędzy ZUE a Railway gft został zawarty aneks nr 1 do umowy pożyczki z dnia 24 stycznia 2018 roku, który wydłużał termin spłaty pożyczki do dnia 30 czerwca 2019 roku. Przedmiotowa umowa dopuszczała możliwość spłaty pożyczki w transzach. W dniu 10 czerwca 2019 roku została zapłacona ostatnia transza pożyczki wraz z należnymi odsetkami.

W dniu 12 kwietnia 2019 roku Nadzwyczajne Zgromadzenia Wspólników podjęło decyzję o podwyższeniu kapitału zakładowego RTI, na mocy którego ZUE objęła nowo utworzone udziały RTI za kwotę 35 tys. PLN.

W dniu 29 kwietnia 2019 roku, RTI spłaciła zaciągnięte u ZUE pożyczki wraz z należnymi odsetkami. Dotyczy umów pożyczek: z dnia 26 maja 2017 roku, z dnia 7 grudnia 2017 roku oraz z dnia 13 kwietnia 2018 roku.

W dniu 19 czerwca 2019 roku, pomiędzy ZUE a RTI Germany został zawarty aneks nr 4 do umowy pożyczki z dnia 31 maja 2016 roku, który wydłuża termin spłaty pożyczki wraz z oprocentowaniem do dnia 20 grudnia 2019 roku. W dniu 19 grudnia 2019 roku, pomiędzy ZUE a RTI Germany został zawarty aneks nr 5 do w/w umowy pożyczki, który wydłuża w/w termin spłaty do dnia 20 grudnia 2020 roku.

ZUE jako spółka wiodącą w Grupie ZUE, w razie potrzeby udziela poręczeń za jednostki zależne. Poręczenia te stanowią dodatkowe zabezpieczenie umów kredytowych oraz gwarancji udzielanych spółkom zależnym. Łączna wartość poręczeń, o których mowa powyżej na dzień 31 grudnia 2019 roku wynosi 24 530 tys. PLN.

W dniu 1 października 2019 roku, pomiędzy ZUE a Railway gft zostało zawarte porozumienie w sprawie poręczania zobowiązań, które zastąpiło porozumienie dotychczas obowiązujące. Aktualizacji uległy zapisy dotyczące wynagrodzenia za udzielanie poręczenia. Porozumienie zostało zawarte na czas nieoznaczony.

W dniu 1 października 2019 roku, pomiędzy ZUE a BPK Poznań zostało zawarte porozumienie w sprawie poręczania zobowiązań, które zastąpiło porozumienie dotychczas obowiązujące. Aktualizacji uległy zapisy dotyczące wynagrodzenia za udzielanie poręczenia. Porozumienie zostało zawarte na czas nieoznaczony.

W dniu 31 października 2019 roku ZUE wypłaciła zaliczkę BPK Poznań na poczet realizowanych kontraktów w kwocie 700 tys. PLN.

W dniu 11 lutego 2020 roku, pomiędzy ZUE a BPK Poznań została zawarta umowa pożyczki, na mocy której BPK Poznań otrzymała pożyczkę o charakterze celowym w kwocie 600 tys. PLN, z terminem spłaty do dnia 20 grudnia 2020 roku. Wypłata pożyczki nastąpiła w dniu 21 lutego 2020 roku.

W dniu 21 lutego 2020 roku, pomiędzy ZUE a RTI Germany została zawarta umowa pożyczki o charakterze celowym. Kwota pożyczki 7 tys. EUR, z terminem spłaty do dnia 20 grudnia 2020 roku. W dniu podpisania umowy została wypłacona kwota 4 tys. EUR, pozostała kwota 3 tys. EUR do wypłaty na żądanie.

Wynagrodzenia członków naczelnego kierownictwa

	Okres zakończony 31-12-2019	Okres zakończony 31-12-2018
Zarząd	4 776	4 111
Rada Nadzorcza	371	394
Razem	5 147	4 505

7.17. Wskazanie postępowań toczących się przed sądem, organem właściwym dla postępowania arbitrażowego lub organem administracji publicznej według stanu na dzień sporządzenia niniejszego raportu

Toczące się postępowania sądowe są związane z działalnością operacyjną Spółki. Sprawy sądowe zostały szczegółowo opisane w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym.

7.18. Rozliczenia podatkowe

Rozliczenia podatkowe oraz inne obszary działalności podlegające regulacjom mogą być przedmiotem kontroli organów administracyjnych, które uprawnione są do nakładania wysokich kar i sankcji. Brak odniesienia do utrwalonych regulacji prawnych w Polsce powoduje występowanie w obowiązujących przepisach niejasności i niespójności. Często występujące różnice w opiniach, co do interpretacji prawnej przepisów podatkowych zarówno wewnątrz organów państwowych, jak i pomiędzy organami państwowymi i przedsiębiorstwami, powodują powstawanie obszarów niepewności i konfliktów. Zjawiska te powodują, że ryzyko podatkowe w Polsce jest znacząco wyższe niż istniejące zwykle w krajach o bardziej rozwiniętym systemie podatkowym.

Rozliczenia podatkowe mogą być przedmiotem kontroli przez okres pięciu lat, począwszy od końca roku, w którym nastąpiła zapłata podatku. W wyniku przeprowadzanych kontroli dotychczasowe rozliczenia podatkowe Spółki mogą zostać powiększone o dodatkowe zobowiązania podatkowe.

Spółka na dzień 31 grudnia 2019 roku oraz 31 grudnia 2018 roku nie rozpoznała istotnych i policzalnych ryzyk podatkowych.

W okresie sprawozdawczym w ZUE prowadzona była kontrola celno-skarbowa w zakresie opodatkowania dochodów osiągniętych w 2014 roku. Zgodnie z art. 82 ust. 3 ustawy o KAS Spółka skorygowała uprzednio złożoną deklarację podatkową i zapłaciła 234 tys. PLN podatku wraz z należnymi odsetkami. Korekta dotyczyła objęcia udziałów w zamian za wierzycelności własne. Kontrola została zakończona.

7.19. Wynagrodzenia członków naczelnego kierownictwa

Wynagrodzenia Członków Zarządu i pozostałych członków naczelnego kierownictwa w roku obrotowym przedstawiały się następująco:

	Okres	Wynagrodzenie	Okres	Wynagrodzenie
Zarząd				
Wiesław Nowak	01.2019-12.2019	1 460	01.2018-12.2018	1 334
Anna Mroczek	01.2019-12.2019	746	01.2018-12.2018	637
Jerzy Czeremuga	01.2019-12.2019	680	01.2018-12.2018	568
Maciej Nowak	01.2019-12.2019	710	01.2018-12.2018	618
Marcin Wiśniewski	01.2019-12.2019	680	01.2018-12.2018	544
Prokurenci				
Magdalena Lis	01.2019-12.2019	500	01.2018-12.2018	410
Rada Nadzorcza				
Mariusz Szuba	01.2019-12.2019	39	01.2018-12.2018	12
Barbara Nowak	01.2019-12.2019	31	01.2018-12.2018	204
Bogusław Lipiński	01.2019-12.2019	31	01.2018-12.2018	12
Piotr Korzeniowski	01.2019-12.2019	31	01.2018-12.2018	12
Michał Lis	01.2019-12.2019	239	01.2018-12.2018	154
Razem		5 147		4 505

Wynagrodzenia Członków Zarządu ustala Rada Nadzorcza, natomiast płace kadry kierowniczej najwyższego szczebla określa Prezes Zarządu będący jednocześnie głównym akcjonariuszem Spółki, w zależności od wyników uzyskanych przez poszczególne osoby oraz od trendów rynkowych.

Wynagrodzenia Pana Michała Lisa jest wynagrodzeniami z tytułu umowy o pracę powiększonym o wynagrodzenie z tytułu pełnienia funkcji Członka Rady Nadzorczej.

Na dzień bilansowy w ZUE S.A. nie występują zobowiązania wynikające z emerytur i świadczeń o podobnym charakterze dla byłych osób zarządzających i nadzorujących.

7.20. Informacja dotycząca dywidendy

W okresie sprawozdawczym nie nastąpiła wypłata dywidendy przez Spółkę ZUE.

6 czerwca 2019 roku Zwyczajne Walne Zgromadzenie Spółki podjęło uchwałę w sprawie pokrycia straty netto za rok obrotowy 2018 w wysokości 64 050 tys. PLN w następujący sposób:

- 1) pokrycie straty netto za rok obrotowy 2018 w kwocie 39 435 tys. PLN z kapitału rezerwowego,
- 2) pokrycie straty netto za rok obrotowy 2018 w kwocie 24 615 tys. PLN z kapitału zapasowego.

7.21. Zobowiązania na rzecz dokonania zakupu rzeczowych aktywów trwałych

Na dzień 31 grudnia 2019 roku oraz na 31 grudnia 2018 roku nie było umów zawartych w związku z realizacją nakładów inwestycyjnych w rzeczowe aktywa trwałe.

7.22. Aktywa i zobowiązania warunkowe

Aktywa warunkowe

	Stan na 31-12-2019	Stan na 31-12-2018
gwarancje	76 049	70 125
poręczenia	0	0
weksle	4 254	7 470
hipoteki	0	0
zastawy	300	0
Razem	80 603	77 595

Aktywa warunkowe z tytułu udzielonych gwarancji i poręczeń obejmują wystawione przez banki i towarzystwa ubezpieczeniowe na rzecz ZUE gwarancje, które stanowią zabezpieczenie roszczeń ZUE w stosunku do tych podmiotów z tytułu podwykonawstwa usług budowlanych oraz na zabezpieczenie zwrotu otrzymanych zaliczek.

Poza gwarancjami i weksłami ZUE jest Zastawnikiem na rzeczach ruchomych ustanowionych przez spółkę powiązaną.

Zobowiązania warunkowe

	Stan na 31-12-2019	Stan na 31-12-2018
gwarancje	508 375	587 879
poręczenia	24 530	24 951
weksle	388 745	342 424
hipoteki	30 000	54 259
zastawy	18 016	19 927
Razem	969 666	1 029 440

Zobowiązania warunkowe z tytułu gwarancji na rzecz innych jednostek to przede wszystkim gwarancje wadialne, należytego wykonania i usunięcia wad i usterek, płatności, zwrotu zaliczki, wystawione przez towarzystwa ubezpieczeniowe i banki na rzecz kontrahentów Spółki na zabezpieczenie ich roszczeń w stosunku do Spółki, głównie z tytułu umów budowlanych oraz handlowych. Towarzystwom ubezpieczeniowym i bankom przysługuje roszczenie zwrotne z tego tytułu wobec Spółki.

Zobowiązania warunkowe z tytułu poręczeń stanowią zabezpieczenie kredytów i gwarancji, które ZUE jako spółka dominująca w Grupie poręczyła za spółki z Grupy na rzecz banków i towarzystw ubezpieczeniowych.

Wystawione weksle własne stanowią zabezpieczenie spłaty zobowiązań wobec banków oraz wobec strategicznych klientów.

Hipoteki stanowią dodatkowe zabezpieczenie umowy kredytowej zawartej z mBank SA oraz umowy ubezpieczeniowej zawartej z PZU S.A. oraz umów spółek powiązanych zawartych z BNP Paribas Bank Polska S.A. W 2019 roku ustanowiono nową hipotekę na rzecz ARP na zabezpieczenie Umowy pożyczki.

Zastawy Rejestrowe ustanowione zostały w celu zabezpieczenia Umów podpisanych z Bankami: BNP Paribas Bank Polska S.A., PEKAO S.A. oraz zabezpieczenie pożyczki z ARP. Przedmiotami zastawów rejestrowych są m.in. wagony, palownica, pociąg sieciowy, lokomotywa i profilarka.

W okresie sprawozdawczym wykreślono z rejestru zastawów zastaw ustanowiony na rzecz Banku Gospodarstwa Krajowego.

15 stycznia 2020 roku została podpisana przez Spółkę z InterRisk Towarzystem Ubezpieczeń S.A. Umowa generalna o udzielanie ubezpieczeniowych gwarancji kontraktowych. Towarzystwo przyznało Spółce limit w wysokości 10 mln PLN z okresem obowiązywania Umowy od 15 stycznia 2020 roku do 9 grudnia 2020 roku.

7.23. Działalność zaniechana

W okresie sprawozdawczym 2019 roku oraz w okresie porównywalnym nie wystąpiła działalność zaniechana w rozumieniu MSSF 5.

7.24. Zmiany szacunkowe

W 2019 roku wystąpiły zmiany w wielkościach szacunkowych w obszarach:

1/ rozliczanie kontraktów budowlanych metodą szacowanego stopnia zaawansowania usługi - na zmianę miała wpływ przeprowadzona rewizja budżetów na realizowanych kontraktach budowlanych,
2/ okres użytkowania ekonomicznego aktywów trwałych – na zmianę miała wpływ coroczna weryfikacja okresów użytkowania ekonomicznego.

Wielkości szacunkowe dotyczą m. in.:

1. Utraty wartości wartości firmy (nota nr 7.6.)
2. Okresów użytkowania ekonomicznego aktywów trwałych (nota nr 8.2.10., nota 8.2.12. i nota 8.2.16.)
3. Odpisów z tytułu utraty wartości należności (nota nr 4.1.)
4. Rezerw (nota nr 3.3.)
5. Wycen długoterminowych kontraktów budowlanych (nota nr 3.1.)
6. Odroczonego podatku dochodowego (nota nr 2.7.)
7. Aktywów oraz zobowiązań warunkowych (nota nr 7.22.)
8. Niepewność związana z rozliczeniami podatkowymi (nota nr 7.18.)

8. Pozostałe noty objaśniające

8.1. Platforma zastosowanych Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej

8.1.1. Oświadczenie o zgodności

Sprawozdanie finansowe Spółki obejmujące rok zakończony 31 grudnia 2019 roku oraz dane porównywalne za rok zakończony 31 grudnia 2018 roku, zostały sporządzone zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej w kształcie zatwierdzonym przez Unię Europejską (UE).

8.1.2. Standardy i interpretacje zastosowane po raz pierwszy w okresie sprawozdawczym

Następujące zmiany do istniejących standardów wydane przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości (RMSR) oraz zatwierdzone do stosowania w UE wchodzą w życie po raz pierwszy w 2019 roku:

- **MSSF 16 „Leasing”** (obowiązujący w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2019 roku lub po tej dacie),
- **Zmiany do MSSF 9 „Instrumenty finansowe”** – „Opcja przedpłaty z ujemną kompensatą” (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2019 roku lub po tej dacie),
- **Zmiany do MSR 19 „Zmiana, ograniczenie lub rozliczenie programu”** (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2019 roku lub po tej dacie),
- **Zmiany do MSR 28 „Udziały długoterminowe w jednostkach stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięciach”** (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2019 roku lub po tej dacie),
- **Zmiany wynikające z przeglądu MSSF 2015-2017** (mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2019 roku lub po tej dacie).
- **Interpretacja KIMSF 23 „Niepewność związana z ujmowaniem podatku dochodowego”** (mająca zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2019 roku lub po tej dacie),

Zdaniem Spółki, za wyjątkiem MSSF 16, zmiany do standardów oraz interpretacje wskazane powyżej nie mają istotnego wpływu na jednostkowe sprawozdanie finansowe ZUE.

Wdrożenie MSSF 16 zostało szczegółowo omówione w nocie nr 8.1.5.

8.1.3. Standardy i Interpretacje opublikowane i zatwierdzone przez UE, ale jeszcze nie weszły w życie

Zatwierdzając niniejsze sprawozdanie finansowe ZUE nie zastosowała następujących standardów, zmian standardów i interpretacji, które zostały opublikowane i zatwierdzone do stosowania w UE, ale które nie weszły jeszcze w życie:

- **Zmiany do MSR 1 i MSR 8: „Definicja istotności”** (mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2020 roku lub po tej dacie),
- **Zmiany do Odniesień do założeń Konceptyjnych zawartych w Międzynarodowych Standardach Sprawozdawczości Finansowej** (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2020 roku lub po tej dacie)

8.1.4. Standardy i Interpretacje przyjęte przez RMSR, ale jeszcze niezatwierdzone przez UE

MSSF w kształcie zatwierdzonym przez UE nie różnią się obecnie w znaczący sposób od regulacji przyjętych przez RMSR, z wyjątkiem poniższych nowych standardów oraz zmian do standardów, które według stanu na dzień sporządzenia niniejszego raportu nie zostały jeszcze zatwierdzone do stosowania w UE:

- **MSSF 14 „Regulacyjne rozliczenia międzyokresowe”** (mający zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2016 roku lub po tej dacie),
- **MSSF 17 „Umowy ubezpieczeniowe”** (obowiązujący w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2021 roku lub po tej dacie),
- **Zmiana do MSSF 3 „Połączenia jednostek”** (mająca zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2020 roku lub po tej dacie),
- **Zmiany do MSSF 10 i MSR 28 „Transakcje sprzedaży lub wniesienia aktywów pomiędzy inwestorem a jego jednostką stowarzyszoną lub wspólnym przedsięwzięciem”** (termin wejścia w życie został odroczony przez RMSR na czas nieokreślony),
- **Zmiany do MSSF 9, MSR 39 i MSSF 7 - „Reforma wskaźników stóp procentowych”** (obowiązujące za okresy roczne rozpoczynające się 1 stycznia 2020 roku lub po tej dacie).

8.1.5. Zmiany stosowanych zasad rachunkowości

Wdrożenie MSSF16

Zastosowanie MSSF 16 po raz pierwszy

W styczniu 2016 Rada Międzynarodowych Standardów Rachunkowości wydała Międzynarodowy Standard Sprawozdawczości Finansowej 16 Leasing („MSSF 16”), który zastąpił MSR 17 Leasing, KIMSF 4 Ustalenie, czy umowa zawiera leasing, SKI 15 Leasing operacyjny - specjalne oferty promocyjne oraz SKI 27 Ocena istoty transakcji wykorzystujących formy leasingu. MSSF 16 określa zasady ujmowania dotyczące leasingu w zakresie wyceny, prezentacji i ujawniania informacji.

MSSF 16 wprowadza jednolity model rachunkowości leasingobiorcy poprzez eliminację rozróżnienia pomiędzy leasingiem operacyjnym, a finansowym i wymaga, aby leasingobiorca ujmował aktywa z tytułu prawa do użytkowania i zobowiązania wynikające z każdej umowy leasingu, z wyjątkiem umów krótkoterminowych oraz umów leasingu gdzie bazowy składnik aktywów ma niską wartość.

Wpływ zastosowania MSSF 16 na sprawozdanie finansowe Spółki został przedstawiony poniżej.

Zastosowanie podejścia zmodyfikowanego retrospektywnego wdrożenia MSSF 16.

Spółka zastosowała MSSF 16 stosując podejście retrospektywnie z łącznym efektem pierwszego zastosowania niniejszego standardu ujętym w dniu pierwszego zastosowania (podejście zmodyfikowane). Data pierwszego zastosowania MSSF 16 dla Spółki to 1 stycznia 2019 roku, a w związku z zastosowaniem podejścia zmodyfikowanego dane porównawcze nie podlegają przekształceniu. Zamiast tego Spółka ujęła łączny efekt pierwszego zastosowania niniejszego standardu jako korektę bilansu otwarcia w dniu pierwszego zastosowania.

Zmiana definicji leasingu dotyczyła głównie pojęcia kontroli. MSSF 16 określa, czy umowa zawiera leasing na podstawie tego, czy klient ma prawo kontrolować użytkowanie zidentyfikowanego składnika aktywów przez pewien okres. Spółka zastosowała definicję leasingu i związane z nią wytyczne określone w MSSF 16 dla wszystkich umów leasingu zawartych lub zmodyfikowanych w dniu 1 stycznia 2019 roku lub później bez względu na to, czy jest leasingodawcą, czy leasingobiorcą w umowie leasingu.

Praktyczne rozwiązania zastosowane przez Spółkę

Stosując po raz pierwszy MSSF 16 Spółka skorzystała z następujących praktycznych rozwiązań dopuszczonych przez standard:

1. Nie ujmowanie tych umów leasingu operacyjnego, których okres leasingu kończy się przed upływem 12 miesięcy od dnia 1 stycznia 2019 roku, były potraktowane jako leasingi krótkoterminowe
2. Nie ujmowanie leasingów, dla których bazowy składnik aktywów ma niską wartość, tj. 20 tys. PLN
3. Zastosowanie pojedynczej stopy dyskontowej do portfela leasingów o podobnych cechach
4. Wyłączenie początkowych kosztów bezpośrednich z wyceny składnika aktywów z tytułu prawa do użytkowania w dniu pierwszego zastosowania
5. Wykorzystanie wiedzy zdobytej po fakcie, taką jak w przypadku określenia okresu leasingu, jeżeli umowa przewiduje opcję przedłużenia leasingu lub opcję wypowiedzenia leasingu.

Zwolnienia wynikające z zastosowania rozwiązań praktycznych:

leasing krótkoterminowy	1 049
leasing aktywów o niskiej wartości	76
Razem zwolnienia	1 125

Na dzień 1 stycznia 2019 roku zastosowane przez Spółkę stopy dyskonta do ustalenia wartości zdyskontowanych opłat leasingowych mieszczą się w przedziale (w zależności od okresu trwania umowy): dla umów w PLN i EUR: od 3,04% do 6,3%.

Wpływ na rachunkowość Spółki

Streszczenie wpływu MSSF 16 na rachunkowość leasingobiorcy:

1. Zastosowanie MSSF 16 do umów leasingowych uprzednio sklasyfikowanych jako leasing operacyjny zgodnie z MSR 17 spowodowało rozpoznanie składników aktywów z tytułu prawa do użytkowania oraz zobowiązań leasingowych
2. Środki trwałe posiadane na mocy umów leasingu finansowego, uprzednio prezentowane w ramach rzeczowych aktywów trwałych, zostały zaprezentowane w pozycji „Aktywa z tytułu prawa do użytkowania”

3. Zobowiązania z tytułu leasingu, uprzednio zaklasyfikowane jako umowy leasingu finansowego zgodnie z MSR 17 i wykazywane w ramach „Pożyczki i kredyty bankowe oraz inne źródła finansowania”, zostały przedstawione w „Zobowiązaniach z tytułu leasingu” (krótkoterminowych i długoterminowych)
4. Dla aktywów z tytułu prawa do użytkowania spełniające definicję nieruchomości inwestycyjnych, zostały zastosowane wymogi w zakresie ujawniania informacji zawarte w MSR 40.

Aktywa z tytułu prawa do użytkowania rozpoznane na dzień 1 stycznia 2019 (umowy zawierające leasing)

Spółka jest leasingobiorcą w przypadku umów najmu samochodów, mieszkań i gruntów oraz prawa wieczystego użytkowania gruntów

wynajem samochodów	673
wynajem mieszkań, gruntów i urządzeń biurowych	1 745
PWUG	4 127
Razem	6 545

Aktywa z tytułu prawa do użytkowania rozpoznane na dzień 1 stycznia 2019, które spełnia wymogi definicji nieruchomości inwestycyjnej

Spółka zgodnie z MSR 40 prezentuje odrębnie aktywo z tytułu praw do użytkowania.

PWUG w nieruchomości inwestycyjnej	1 359
------------------------------------	-------

Zobowiązania z tytułu prawa do użytkowania rozpoznane na dzień 1 stycznia 2019 (umowy zawierające leasing)

wynajem samochodów	673
wynajem mieszkań, gruntów i urządzeń biurowych	1 745
PWUG	4 127
PWUG w nieruchomości inwestycyjnej	1 359
Razem	7 904

Umowy wcześniej ujmowane jako leasing finansowy

W przypadku leasingów, które sklasyfikowano jako leasingi finansowe zgodnie z MSR 17, wartość bilansowa składnika aktywów z tytułu prawa do użytkowania i zobowiązania z tytułu leasingu w dniu pierwszego zastosowania jest wartością bilansową składnika aktywów objętego leasingiem i zobowiązania z tytułu leasingu bezpośrednio sprzed tego dnia wycenioną zgodnie z MSR 17.

Prezentacja na dzień 1 stycznia 2019 roku:

Zobowiązania z tytułu prawa do użytkowania	27 744
Aktywa z tytułu prawa do użytkowania	51 444

W kwocie 27 744 tys. PLN ujęte są leasingi zgodnie z MSR 17 na środki transportu oraz maszyny i urządzenia techniczne.

Aktywa z tytułu prawa do użytkowania - przekwalifikowane z wartości niematerialnych

PWUG	7 925
------	-------

Wpływ wdrożenia MSSF 16 na sprawozdanie finansowe

Na dzień przejścia na MSSF 16, Spółka rozpoznała wartość składników aktywów z tytułu prawa do użytkowania w wysokości 7 904 tys. PLN oraz zobowiązania leasingowe w wysokości 7 904 tys. PLN.

Poniżej przedstawiono wpływ zmian na skonsolidowane sprawozdanie z sytuacji finansowej:

	Zgodnie z MSSF 16	Zatwierdzone	Wpływ zmian
	Stan na 01-01-2019	Stan na 31-12-2018	
AKTYWA			
Aktywa trwałe			
Rzeczowe aktywa trwałe	50 371	101 815	-51 444
Nieruchomości inwestycyjne	10 001	8 642	1 359
Wartości niematerialne	190	8 115	-7 925
Aktywa z tytułu prawa do użytkowania	65 914	0	65 914
Aktywa trwałe razem	189 817	181 913	7 904
Aktywa obrotowe razem	414 705	414 705	0
Aktywa razem	604 522	596 618	7 904
PASYWA			
Razem kapitał własny	146 242	146 242	0
Długoterminowe pożyczki i kredyty bankowe oraz inne źródła finansowania	0	14 781	-14 781
Długoterminowe pożyczki i kredyty bankowe	0	0	0
Długoterminowe zobowiązania z tytułu leasingu	21 225	0	21 225
Zobowiązania długoterminowe razem	40 924	34 480	6 444
Krótkoterminowe pożyczki i kredyty bankowe oraz inne źródła finansowania	0	12 963	-12 963
Krótkoterminowe pożyczki i kredyty bankowe	0	0	0
Krótkoterminowe zobowiązania z tytułu leasingu	14 423	0	14 423
Zobowiązania krótkoterminowe razem	417 356	415 896	1 460
Zobowiązania razem	458 280	450 376	7 904
Pasywa razem	604 522	596 618	7 904

8.2. Istotne zasady rachunkowości

8.2.1. Kontynuacja działalności

Sprawozdanie finansowe ZUE zostało sporządzone przy założeniu kontynuacji działalności gospodarczej przez Spółkę w okresie co najmniej 12 miesięcy po dniu bilansowym. Najistotniejszym czynnikiem mającym wpływ na kontynuację działalności ZUE jest sytuacja finansowa. Kluczowymi czynnikami mającymi wpływ na kontynuację działalności Spółki są m.in.: płynność, odpowiedni portfel zleceń, sytuacja rynkowa.

W 2019 roku Spółka rozpoznała 935 mln PLN przychodów ze sprzedaży co stanowi wzrost r/r o 22% i 23 mln PLN zysku brutto ze sprzedaży. Na dzień 31 grudnia 2019 roku Spółka prezentuje 342 mln PLN aktywów obrotowych, w tym 28 mln PLN środków pieniężnych. ZUE na dzień sporządzenia sprawozdania posiada portfel zamówień o wartości ok. 1 893 mln PLN i jest w trakcie pozyskiwania nowych kontraktów.

Z uwagi na powyższe, Zarząd Spółki nie stwierdza na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania finansowego istotnych zagrożeń w zakresie możliwości kontynuacji działalności w dającej się przewidzieć przyszłości i tym samym oświadcza, że niniejsze sprawozdanie finansowe zostało sporządzone przy założeniu kontynuowania działalności gospodarczej przez ZUE w dającej się przewidzieć w przyszłości.

8.2.2. Porównywalność danych finansowych

Nie dokonano zmian prezentacyjnych danych finansowych w okresach porównywalnych, z wyjątkiem poniżej opisanych.

W związku z wdrożeniem MSSF 16, w niniejszym sprawozdaniu finansowym oraz w danych porównywalnych Spółka wyodrębniła pozycję bilansową „Zobowiązania z tytułu leasingu” i zaprezentowała w pasywach:

- „Długoterminowe zobowiązania z tytułu leasingu”
- „Krótkoterminowe zobowiązania z tytułu leasingu”

Poprzednio Spółka ujmowała zobowiązania z tytułu finansowania rzeczowych aktywów trwałych oraz zobowiązania z tytułu leasingu finansowego w pozycji „Pożyczki i kredyty bankowe oraz inne źródła finansowania”. Od 2019 roku w nowo wyodrębnionej pozycji Spółka ujmuje również zobowiązania z tytułu aktywów z tytułu prawa do użytkowania.

Dodatkowo, w celu poprawy czytelności sprawozdania finansowego oraz w danych porównywalnych ZUE wyodrębniła w aktywach z pozycji bilansowej „Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności” i zaprezentowała w odrębnej pozycji bilansowej:

- „Zaliczki”

oraz wyodrębniła w pasywach z pozycji bilansowej „Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania” i zaprezentowała odrębne pozycje bilansowe:

- „Rozliczenia międzyokresowe bierne”
- „Zaliczki”

Poniżej przedstawiono wpływ zmian na jednostkowe sprawozdanie z sytuacji finansowej:

	Przekształcone		Zatwierdzone
	Stan na 31-12-2018	Stan na 31-12-2018	Wpływ zmian
AKTYWA			
Aktywa trwałe			
Aktywa trwałe razem	181 913	181 913	0
Aktywa obrotowe			
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	171 503	188 084	-16 581
Zaliczki	16 581	0	16 581
Aktywa obrotowe razem	414 705	414 705	0
Aktywa razem	596 618	596 618	0
PASYWA			
Kapitał własny			
Razem kapitał własny	146 242	146 242	0
Zobowiązania długoterminowe			
Długoterminowe pożyczki i kredyty bankowe oraz inne źródła finansowania	0	14 781	-14 781
Długoterminowe pożyczki i kredyty bankowe	0	0	0
Długoterminowe zobowiązania z tytułu leasingu	14 781	0	14 781
Zobowiązania długoterminowe razem	34 480	34 480	0
Zobowiązania krótkoterminowe			
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	205 856	335 883	-130 027
Rozliczenia międzyokresowe bierne	55 020	0	55 020
Zaliczki	75 007	0	75 007
Krótkoterminowe pożyczki i kredyty bankowe oraz inne źródła finansowania	0	12 963	-12 963
Krótkoterminowe pożyczki i kredyty bankowe	0	0	0
Krótkoterminowe zobowiązania z tytułu leasingu	12 963	0	12 963
Zobowiązania krótkoterminowe razem	415 896	415 896	0
Zobowiązania razem	450 376	450 376	0
Pasywa razem	596 618	596 618	0

W związku z wyodrębnieniem dodatkowych pozycji bilansowych i w celu poprawy czytelności sprawozdania z przepływów pieniężnych Spółka zaprezentowała odrębne pozycje:

- Zmiana stanu wyceny kontraktów budowlanych
- Zmiana stanu rozliczeń międzyokresowych biernych
- Zmiana stanu zaliczek

Poniżej przedstawiono wpływ zmian na sprawozdanie z przepływów pieniężnych:

	Przekształcone	Zatwierdzone	
	Okres 12 miesięcy zakończony 31-12-2018	Okres 12 miesięcy zakończony 31-12-2018	Wpływ zmian
PRZEPŁYWY ŚRODKÓW PIENIĘŻNYCH Z DZIAŁALNOŚCI OPERACYJNEJ			
Zysk / (strata) przed opodatkowaniem	-78 714	-78 714	0
Wynik operacyjny przed zmianami w kapitale obrotowym	-67 445	-67 445	0
Zmiana stanu należności, wycen kontraktów i kaucji z tytułu umów o budowę	0	-118 936	118 936
Zmiana stanu należności oraz kaucji z tytułu umów o budowę	-76 041	0	-76 041
Zmiana stanu zobowiązań, wycen kontraktów oraz kaucji z tytułu umów o budowę, z wyjątkiem pożyczek i kredytów i innych źródeł	0	142 778	-142 778
Zmiana stanu zobowiązań oraz kaucji z tytułu umów o budowę	110 315	0	110 315
Zmiana stanu wyceny kontraktów budowlanych	-31 371	0	-31 371
Zmiana stanu rozliczeń międzyokresowych biernych	26 076	0	26 076
Zmiana stanu zaliczek	-5 137	0	-5 137
Zmiana stanu pozostałych aktywów	147	147	0
ŚRODKI PIENIĘŻNE NETTO Z DZIAŁALNOŚCI OPERACYJNEJ	-21 487	-21 487	0
PRZEPŁYWY ŚRODKÓW PIENIĘŻNYCH Z DZIAŁALNOŚCI INWESTYCYJNEJ			
ŚRODKI PIENIĘŻNE NETTO Z DZIAŁALNOŚCI INWESTYCYJNEJ	-17 668	-17 668	0
PRZEPŁYWY ŚRODKÓW PIENIĘŻNYCH Z DZIAŁALNOŚCI FINANSOWEJ			
PRZEPŁYWY PIENIĘŻNE NETTO Z DZIAŁALNOŚCI FINANSOWEJ	2 384	2 384	0
PRZEPŁYWY PIENIĘŻNE NETTO RAZEM	-36 771	-36 771	0
Różnice kursowe netto	31	31	0
ŚRODKI PIENIĘŻNE I ICH EKWIWALENTY NA POCZĄTEK OKRESU	116 144	116 144	0
ŚRODKI PIENIĘŻNE I ICH EKWIWALENTY NA KONIEC OKRESU, w tym:	79 404	79 404	0
- o ograniczonej możliwości dysponowania	0	0	0

8.2.3. Podstawa sporządzenia

Jednostkowe sprawozdanie finansowe zostało sporządzone zgodnie z koncepcją kosztu historycznego, za wyjątkiem niektórych aktywów trwałych i instrumentów finansowych, które są wyceniane w wartościach przeszacowanych albo wartości godziwej zgodnie z określoną poniżej polityką rachunkowości.

Zasady (polityki) rachunkowości zastosowane do sporządzenia niniejszego sprawozdania finansowego są spójne z tymi, które zastosowano przy sporządzaniu sprawozdania finansowego Spółki za rok zakończony 31 grudnia 2018 roku, z wyjątkiem zastosowania nowych lub zmienionych standardów oraz interpretacji obowiązujących dla okresów rocznych rozpoczynających się od 1 stycznia 2019 roku i później opisanych poniżej oraz zmian prezentacyjnych opisanych w nocie 8.2.2.

Najważniejsze zasady rachunkowości stosowane przez Spółkę przedstawione zostały poniżej.

8.2.4. Sprawozdawczość dotycząca segmentów działalności

Podstawowy podział sprawozdawczości ZUE oparty jest na segmentach branżowych. Analizując obszary działalności w oparciu o zasady agregacji zgodnie z MSSF 8.12, Spółka wyróżniła jeden zagregowany segment sprawozdawczy: działalność budowlana.

Organizacja i zarządzanie ZUE odbywa się w obszarze wymienionego powyżej segmentu.

Tym samym Zarząd monitoruje wyniki operacyjne i finansowe segmentu na poziomie Spółki.

8.2.5. Ujęcie przychodów z tytułu umów o budowę na kontraktach długoterminowych

Spółka zastosowała od 1 stycznia 2018 MSSF 15, który zastąpił MSR 11 „Umowy o usługę budowlaną” oraz MSR 18 „Przychody”. Ujęcie przychodu zgodnie z MSSF 15 przedstawia transakcję przeniesienia towarów lub usług na klienta (Zamawiającego) w kwocie odzwierciedlającej wartość wynagrodzenia, którego podmiot spodziewa się w zamian za towary lub usługi.

Przychody z umów budowlanych

Standard MSSF 15 wprowadził pięcioletni model ujmowania przychodów:

1. Identyfikacja umowy
2. Identyfikacja zobowiązań do wykonania
3. Ustalenie ceny transakcyjnej
4. Przypisanie ceny transakcyjnej
5. Ujęcie przychodu

Od 1 stycznia 2018 roku Spółka rozpoznaje przychody z tytułu wykonania niezakończonych usług budowlanych zgodnie z pięcioletnim modelem i stosuje metodę opartą na nakładach zgodnie z metodą retrospektywną zmodyfikowaną.

Uznaje się, że w przypadku świadczenia przez Spółkę usług budowlanych zasadniczo powstaje jedno zobowiązanie do wykonania świadczenia. Tym samym kwestia przypisania ceny transakcyjnej do zobowiązania do wykonania świadczenia nie wymaga szacowania.

Metoda oparte na nakładach

W metodzie opartej na nakładach, pomiar stopnia spełnienia zobowiązania dokonywany jest na podstawie nakładów (kosztów) poniesionych przez Spółkę w stosunku do całkowitych oczekiwanych nakładów (kosztów).

Metoda zysku zerowego

W przypadku, gdy Spółka nie jest w stanie dokonać racjonalnego pomiaru wyników spełnienia zobowiązania do wykonania świadczenia, ale oczekuje, że odzyska koszty poniesione podczas spełnienia zobowiązania do wykonania świadczenia, Spółka stosuje metodę zysku zerowego i ujmuje przychody wyłącznie do wysokości kosztów poniesionych do momentu, w którym można dokonać racjonalnego pomiaru wyników spełnienia zobowiązania do wykonania świadczenia.

Ujmowanie przewidywanych strat

W przypadku przewidywań, że umowa rodzi obciążenie tj. łączne koszty związane z realizacją kontraktu przekroczą łączne przychody, zgodnie z MSR 37, Spółka tworzy Rezerwę na stratę.

Praktyczne zastosowanie metod pomiaru stopnia spełnienia zobowiązania

Wybór metody opartej na nakładach został dokonany w oparciu o specyfikę działalności Spółki.

Poszczególne etapy wyceny kontraktów są następujące:

- a) ustalenie zmiany statusu kontraktów - kontrakty rozpoczęte, kontrakty zakończone,
- b) ustalenie korekt przychodu planowanego,
- c) aktualizacja dwa razy do roku budżetu przychodów,
- d) aktualizacja dwa razy do roku budżetu kosztów,
- e) ustalenie wartości zafakturowanych przychodów,
- f) ustalenie wartości poniesionych kosztów bezpośrednich i pośrednich związanych z realizacją budowy,
- g) przypisanie wartości poniesionych kosztów ogólnych (kosztów ogólnych jednostki i kosztów ogólnobudowlanych) budowy,
- h) przeliczenie zaawansowania kontraktu i rozpoznanie przychodów według metody opartej na nakładach,
- i) ustalenie wyceny Należności i Zobowiązań wynikających z niedofakturowania lub prefakturowania z tytułu realizowanych kontraktów.

W metodzie opartej na nakładach procentowy stopień zaawansowania ustalany jest jako stosunek kosztów poniesionych do szacowanych (budżetowanych) kosztów niezbędnych do zrealizowania umowy. Budżety kontraktów tworzone są dla każdej umowy budowlanej. Budżety aktualizowane są dwa razy w roku w oparciu o zamknięcie miesiąca kwietnia i października. Budżety kontraktów stanowią podstawę do oceny stanu zaawansowania realizacji umowy, poprzez ustalenie proporcji kosztów umowy poniesionych z tytułu prac wykonanych do danego momentu w stosunku do szacunkowych łącznych kosztów umowy. Kontrakty, których umowy są podpisane, ale ich budżety nie są zatwierdzone, wyceniane są metodą zysku zerowego.

8.2.6. Waluty obce

Transakcje przeprowadzane w walucie innej niż waluta funkcjonalna wykazuje się po kursie waluty obowiązującym na dzień poprzedzający dokonanie transakcji. Na dzień bilansowy aktywa i zobowiązania pieniężne denominowane w walutach obcych są przeliczane według kursu obowiązującego na ten dzień, publikowanych przez Narodowy Bank Polski. Aktywa i zobowiązania wyceniane w wartości godziwej i denominowane w walutach obcych wycenia się po kursie obowiązującym w dniu ustalenia wartości godziwej. Pozycje niepieniężne wyceniane są według kosztu historycznego.

Powstałe z przeliczenia różnice kursowe ujmowane są odpowiednio w pozycji przychodów (kosztów) finansowych lub w przypadkach określonych zasadami (polityką) rachunkowości, kapitalizowane w wartości aktywów.

8.2.7. Koszty finansowania zewnętrznego

Koszty finansowania zewnętrznego bezpośrednio związanego z nabyciem lub wytworzeniem składników majątku wymagających dłuższego czasu w celu doprowadzenia ich do użytkowania, zalicza się do kosztów wytworzenia takich aktywów aż do momentu, w którym aktywa te są zasadniczo gotowe do zamierzonego użytkowania lub sprzedaży. Koszty finansowania zewnętrznego, obejmują różnice kursowe powstające w związku z pożyczkami i kredytami w walucie obcej, w stopniu, w jakim są uznawane za korektę kosztów odsetek.

Wszelkie pozostałe koszty finansowania zewnętrznego, z zastrzeżeniem punktu 8.2.5. dotyczącego kontraktów budowlanych, są odnoszone bezpośrednio w rachunek zysków i strat w okresie, w którym zostały poniesione. Koszty finansowania zewnętrznego dotyczące kontraktów budowlanych obciążają bezpośrednio koszty działalności operacyjnej Spółki.

Powyższe zasady kapitalizacji nie są stosowane do aktywów wycenianych w wartości godziwej.

8.2.8. Koszty świadczeń pracowniczych

Koszty świadczeń pracowniczych obejmują: świadczenia krótkoterminowe oraz świadczenia po okresie zatrudnienia.

Koszty wynagrodzeń obejmują wynagrodzenia płatne zgodnie z warunkami zawartych umów o pracę z poszczególnymi pracownikami. Koszt wynagrodzeń obejmuje także wypłatę premii i nagród motywacyjnych przyznawanych na podstawie Zakładowego Układu Zbiorowego Pracy.

Koszty ubezpieczeń społecznych finansowanych przez pracodawcę obejmują składki z tytułu ubezpieczenia emerytalnego, rentowego, wypadkowego, składki na Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych oraz Fundusz Pracy, jak również Fundusz Emerytur Pomostowych. Koszty świadczeń emerytalnych obejmują odprawy emerytalne i rentowe wypłacone pracownikom zgodnie z przepisami prawa pracy.

Spółka prowadzi program wypłaty odpraw emerytalnych, w związku z czym tworzy rezerwę na wartość bieżącą zobowiązań z tytułu wyżej wymienionych świadczeń. Wypłaty z tytułu powyższego programu odpisywane są w koszty rachunku zysków i strat w sposób umożliwiający rozłożenie kosztów tych świadczeń na cały okres zatrudnienia pracowników w Spółce. Wysokość rezerwy jest ustalana przez niezależnego aktuarium metodą wyceny prognozowanych świadczeń jednostkowych.

W skład rezerw na świadczenia pracownicze wchodzi również rezerwa na urlopy, premie.

Spółka tworzy Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych (ZFŚS). Odpisy na powyższy fundusz obciążają koszty działalności Spółki i powodują konieczność zablokowania środków funduszy na wydzielonym rachunku bankowym. W sprawozdaniu finansowym aktywa i zobowiązania funduszu wykazywane są w wartości netto.

Pozostałe świadczenia na rzecz pracowników przyznawane są na podstawie przepisów prawa pracy oraz postanowień Zakładowego Układu Zbiorowego Pracy. Spółka ponosi również koszty szkolenia BHP pracowników oraz koszty prywatnej opieki medycznej.

Spółka przyjęła politykę ujmowania zysków i strat aktuarialnych w okresie, w którym one powstały. Zyski i straty aktuarialne są rozpoznawane w sprawozdaniu z całkowitych dochodów.

8.2.9. Podatek dochodowy (w tym podatek odroczony)

Podatek dochodowy jednostki obejmuje podatek bieżący oraz podatek odroczony.

Podatek bieżący

Bieżące obciążenie podatkowe jest obliczane na podstawie wyniku podatkowego (podstawy opodatkowania) danego roku obrotowego. Zysk (strata) podatkowa różni się od księgowego zysku (straty) netto w związku z wyłączeniem przychodów niepodlegających opodatkowaniu i kosztów niestanowiących kosztów uzyskania przychodów oraz skorygowaniem o koszty podatkowe niebędące kosztami bilansowymi i skorygowaniem o przychody podatkowe niebędące przychodami bilansowymi. Obciążenia podatkowe są wyliczane w oparciu o stawki podatkowe obowiązujące w danym roku obrotowym.

Podatek odroczony

Podatek odroczony jest wyliczany metodą bilansową, jako podatek podlegający zapłaceniu lub zwrotowi w przyszłości w oparciu o różnice pomiędzy wartościami bilansowymi aktywów i pasywów a odpowiadającymi im wartościami podatkowymi wykorzystywanymi do wyliczenia podstawy opodatkowania.

Rezerwa na podatek odroczony jest tworzona od wszystkich dodatnich różnic przejściowych podlegających opodatkowaniu, natomiast składnik aktywów z tytułu podatku odroczonego jest rozpoznawany do wysokości w jakiej jest prawdopodobne, że będzie można pomniejszyć przyszłe zyski podatkowe o rozpoznane ujemne różnice przejściowe oraz straty podatkowe bądź ulgi podatkowe, jakie Spółka może wykorzystać. Pozycja aktywów lub rezerwy na podatek odroczony nie powstaje, jeśli różnica przejściowa powstaje z tytułu pierwotnego ujęcia wartości firmy lub z tytułu pierwotnego ujęcia innego składnika aktywów lub zobowiązania w transakcji, która nie ma wpływu ani na wynik podatkowy ani na wynik księgowy.

Wartość składników aktywów z tytułu podatku odroczonego podlega analizie na każdy dzień bilansowy, a w przypadku, gdy spodziewane przyszłe zyski podatkowe nie będą wystarczające dla realizacji składnika aktywów lub jego części, następuje jego odpis.

Spółka prezentuje aktywa i rezerwy z tytułu podatku odroczonego per saldo (zgodnie z MSR 12).

Podatek odroczony jest wyliczany przy użyciu stawek podatkowych, które będą obowiązywać w momencie, gdy pozycja aktywów zostanie zrealizowana lub zobowiązanie stanie się wymagalne. W sprawozdaniu z sytuacji finansowej podatek dochodowy wykazywany jest po dokonaniu kompensaty w zakresie, w jakim wynika ze zobowiązania, jakie płatne jest do tego samego urzędu podatkowego.

Podatek bieżący i odroczony za bieżący okres obrachunkowy

Podatek bieżący i odroczony wykazuje się w kosztach lub przychodach w rachunku zysków i strat, z wyjątkiem przypadku, gdy dotyczy on pozycji uznających lub obciążających bezpośrednio kapitał własny (wówczas podatek jest odnoszony bezpośrednio w kapitał własny).

8.2.10. Rzeczowe aktywa trwałe

Rzeczowe aktywa trwałe obejmują środki trwałe i nakłady na środki trwałe w budowie, które jednostka zamierza wykorzystywać w swojej działalności oraz na potrzeby administracyjne w okresie dłuższym niż 1 rok, które w przyszłości spowodują wpływ korzyści ekonomicznych do jednostki. Nakłady na środki trwałe obejmują poniesione nakłady inwestycyjne jak również poniesione wydatki na przyszłe dostawy maszyn, urządzeń i usług związanych z wytworzeniem środków trwałych (przekazane zaliczki). Środki trwałe obejmują także istotne specjalistyczne części zamienne, które funkcjonują jako element środka trwałego.

Środki trwałe oraz środki trwałe w budowie ujmowane są pierwotnie w cenie nabycia lub koszcie wytworzenia, z uwzględnieniem kosztów finansowania, pomniejszonych o odpisy z tytułu utraty wartości.

Amortyzacja środków trwałych odbywa się według stawek odzwierciedlających przewidywany okres ich użytkowania. Szacunki okresu użytkowania rewidowane są corocznie. Dla celów amortyzacji środków trwałych stosowana jest metoda amortyzacji liniowej. Okresy użytkowania dla poszczególnych składników środków trwałych są następujące:

Wyszczególnienie

Budynki i budowle
Urządzenia techniczne i maszyny
Środki transportu
Pozostałe środki trwałe

Okres użytkowania

od 10 lat do 50 lat
od 3 lat do 30 lat
od 5 lat do 30 lat
od 4 lat do 15 lat

Grunty własne nie podlegają amortyzacji.

Spółka stosując zasadę istotności, niskocenne środki trwałe odnosi jednorazowo w rachunek zysków i strat w okresie, w którym został poniesiony wydatek. Istotność analizowana jest pod kątem skumulowanej wartości środków niskocennych.

Środki trwałe oraz środki trwałe w budowie poddawane są testowi na utratę wartości, jeśli istnieją przesłanki wskazujące na występowanie utraty wartości nie rzadziej niż na każdy dzień bilansowy. Zasady właściwe ustalaniu utraty wartości przedstawiono w Nocie 8.2.13. Skutki utraty wartości środków trwałych oraz środków trwałych w budowie odnoszone są w pozostałe koszty operacyjne.

Zyski lub straty wynikłe ze sprzedaży / likwidacji lub zaprzestania użytkowania pozycji rzeczowych aktywów trwałych określa się jako różnicę między przychodami ze sprzedaży a wartością bilansową tych pozycji i ujmuje się je w rachunku zysków i strat.

Każda część składowa pozycji rzeczowych aktywów trwałych, której cena nabycia lub koszt wytworzenia jest istotny w porównaniu z ceną nabycia lub kosztem wytworzenia całej pozycji, jest amortyzowana osobno.

8.2.11. Nieruchomości inwestycyjne

Za nieruchomości inwestycyjne uznaje się nieruchomości, włączając nieruchomości w trakcie budowy, które Spółka jako właściciel lub leasingobiorca w leasingu finansowym traktuje jako źródło przychodów z czynszów i/lub są utrzymywane ze względu na spodziewany przyrost ich wartości.

Początkowo nieruchomości inwestycyjne są ujmowane w księgach według ceny nabycia z uwzględnieniem kosztów transakcji. Po początkowym ujęciu nieruchomości inwestycyjne, z wyjątkiem gruntów, podlegają liniowej amortyzacji oraz są korygowane o odpisy z tytułu utraty wartości.

Nieruchomości spełniające kryteria zakwalifikowania ich jako przeznaczone do sprzedaży, lub ujęte w grupie do zbycia wycenia się zgodnie z zasadami zawartymi w Nocie 8.2.14.

Zyski lub straty wynikłe ze sprzedaży / likwidacji lub zaprzestania użytkowania nieruchomości określa się jako różnicę między przychodami ze sprzedaży a wartością bilansową tych pozycji i ujmuje się je w rachunku zysków i strat.

8.2.12. Wartości niematerialne

Wartości niematerialne obejmują aktywa Spółki, które nie posiadają postaci fizycznej, są identyfikowalne oraz które można wiarygodnie wycenić i które w przyszłości spowodują wpływ korzyści ekonomicznych do jednostki.

Wartości niematerialne ujmowane są pierwotnie w cenie nabycia lub koszcie wytworzenia.

Amortyzacja wartości niematerialnych odbywa się według stawek odzwierciedlających przewidywany okres ich użytkowania. Szacunki okresu użytkowania weryfikowane są corocznie. Spółka nie posiada wartości niematerialnych o nieokreślonym okresie użytkowania. Dla celów amortyzacji wartości niematerialnych o określonym okresie użytkowania stosowana jest metoda amortyzacji liniowej. Okresy użytkowania dla poszczególnych składników wartości niematerialnych są następujące:

Wyszczególnienie

Licencje na oprogramowanie
Nabyte prawa wieczystego użytkowania

Okres użytkowania

od 2 lat do 10 lat
od 25 lat do 99 lat

Wartości niematerialne poddawane są testowi na utratę wartości, jeśli istnieją przesłanki wskazujące na występowanie utraty wartości, przy czym dla wartości niematerialnych w okresie ich realizacji ewentualna utrata wartości określana jest na każdy dzień bilansowy. Zasady właściwe ustalaniu utraty wartości przedstawiono w Nocie 8.2.13. Skutki utraty wartości, wartości niematerialnych jak również ich amortyzacji odnoszone są w pozostałe koszty operacyjne.

Spółka stosując zasadę istotności, niskocenne wartości niematerialne odnosi jednorazowo w rachunek zysków i strat w okresie, w którym został poniesiony wydatek.

Zyski lub straty wynikłe ze sprzedaży / likwidacji lub zaprzestania użytkowania pozycji wartości niematerialnych określa się jako różnicę między przychodami ze sprzedaży a wartością bilansową tych pozycji i ujmuje się je w rachunku zysków i strat.

Na dzień bilansowy wartości niematerialne wyceniane są według kosztu po pomniejszeniu o dokonane odpisy amortyzacyjne oraz ewentualne odpisy z tytułu trwałej utraty wartości.

8.2.13. Utrata wartości rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych oprócz wartości firmy

Na każdy dzień bilansowy Spółka dokonuje przeglądu wartości bilansowych posiadanego majątku trwałego i wartości niematerialnych w celu stwierdzenia, czy nie występują przesłanki wskazujące na utratę ich wartości. Jeżeli stwierdzono istnienie takich przesłanek, szacowana jest wartość odzyskiwalna danego składnika aktywów, w celu ustalenia potencjalnego odpisu z tego tytułu. W sytuacji, gdy składnik aktywów nie generuje przepływów pieniężnych, które są w znacznym stopniu niezależne od przepływów generowanych przez inne aktywa, analizę przeprowadza się dla grupy aktywów Spółki generujących przepływy pieniężne, do której należy dany składnik aktywów. Jeśli możliwe jest wskazanie wiarygodnej i jednolitej podstawy alokacji, składniki majątku trwałego Spółki alokowane są do poszczególnych jednostek generujących przepływy pieniężne lub do najmniejszych grup jednostek generujących takie przepływy, dla których można wyznaczyć wiarygodne i jednolite podstawy alokacji.

Wartość odzyskiwalna ustalana jest, jako wyższa spośród dwóch wartości: wartość godziwa pomniejszona o koszty sprzedaży lub wartość użytkowa. Ta ostatnia wartość odpowiada wartości bieżącej szacunku przyszłych przepływów pieniężnych zdyskontowanych przy użyciu stopy dyskonta przed opodatkowaniem uwzględniającej aktualną rynkową wartość pieniądza w czasie oraz ryzyko specyficzne dla danego składnika aktywów.

Jeżeli wartość odzyskiwalna jest niższa od wartości bilansowej składnika aktywów (lub jednostki generującej przepływy pieniężne), wartość bilansową tego składnika lub jednostki pomniejsza się do wartości odzyskiwalnej. Stratę z tytułu utraty wartości ujmuje się niezwłocznie jako koszt okresu, w którym wystąpiła, za wyjątkiem sytuacji gdy składnik aktywów wykazywany był w wartości przeszacowanej (wówczas utrata wartości traktowana jest jako obniżenie wcześniejszego przeszacowania).

Jeśli strata z tytułu utraty wartości ulega następnie odwróceniu, wartość netto składnika aktywów (lub jednostki generującej przepływy pieniężne) zwiększana jest do nowej oszacowanej wartości odzyskiwalnej, nie przekraczającej jednak wartości bilansowej tego składnika aktywów jaka byłaby ustalona, gdyby w poprzednich latach nie ujęto straty z tytułu utraty wartości składnika aktywów / jednostki generującej przepływy pieniężne. Odwrócenie straty z tytułu utraty wartości ujmuje się niezwłocznie w rachunku zysków i strat, o ile składnik aktywów nie podlegał wcześniej przeszacowaniu – w takim przypadku, odwrócenie straty z tytułu utraty wartości traktuje się jak zwiększenie z aktualizacji wyceny.

8.2.14. Aktywa trwale przeznaczone do zbycia

Aktywa trwale przeznaczone do zbycia są to aktywa spełniające jednocześnie następujące kryteria:

- kierownictwo odpowiedniego poziomu złożyło deklarację sprzedaży,
- aktywa są dostępne do natychmiastowej sprzedaży w obecnym stanie,
- zainicjowano aktywne poszukiwanie potencjalnego nabywcy,
- transakcja sprzedaży jest wysoce prawdopodobna i można ją będzie rozliczyć w ciągu 12 miesięcy od podjęcia decyzji o zbyciu,
- cena sprzedaży jest racjonalna w stosunku do bieżącej wartości godziwej,
- prawdopodobieństwo wprowadzenia istotnych zmian do planu zbycia tych aktywów jest niewielkie.

Zmiana klasyfikacji zostaje odzwierciedlona w tym okresie sprawozdawczym, w którym kryteria kwalifikacji zostały spełnione. W przypadku spełnienia kryteriów uznawania aktywów trwałych jako przeznaczone do sprzedaży po zakończeniu okresu sprawozdawczego, nie dokonuje się zmiany klasyfikacji składnika aktywów według stanu na koniec roku sprawozdawczego poprzedzającego zdarzenie.

Z chwilą przeznaczenia danego składnika aktywów do sprzedaży następuje zaprzestanie naliczania amortyzacji. Aktywa przeznaczone do sprzedaży (z wyłączeniem m.in. aktywów finansowych oraz nieruchomości inwestycyjnych) wycenia się według niższej z dwóch wartości: wartości księgowej lub wartości godziwej pomniejszonej o koszty sprzedaży.

W przypadku wzrostu w okresie późniejszym wartości godziwej pomniejszonej o koszty sprzedaży ujmowany jest przychód, jednak w wysokości nie wyższej niż wcześniej ujęty odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości.

8.2.15. Inwestycje w jednostkach podporządkowanych

Inwestycje w jednostkach podporządkowanych są wyceniane według kosztu historycznego pomniejszonego o ewentualną utratę wartości. Wartość bilansowa takich aktywów jest każdorazowo poddawana przeglądowi w celu stwierdzenia czy nie przekracza ona wartości przyszłych korzyści ekonomicznych. W przypadku, gdy

wartość bilansowa przekracza wartość przewidywanych korzyści ekonomicznych, obniża się ją do wysokości ceny sprzedaży netto. Odpisy z tytułu utraty wartości takich aktywów ujmowane są w kosztach finansowych. Wzrost wartości danej inwestycji bezpośrednio wiążący się z uprzednim obniżeniem jej wartości, zaliczonym do kosztów finansowych, ujmuje się do wysokości tych kosztów jako przychody finansowe.

8.2.16. Leasing – polityka rachunkowości stosowana począwszy od 1 stycznia 2019 roku

MSSF 16 wprowadza jednolity model rachunkowości leasingobiorcy poprzez eliminację rozróżnienia pomiędzy leasingiem operacyjnym, a finansowym i wymaga, aby leasingobiorca ujmował aktywa z tytułu prawa do użytkowania i zobowiązania wynikające z każdej umowy leasingu, z wyjątkiem umów krótkoterminowych (do 12 miesięcy) oraz umów leasingu gdzie bazowy składnik aktywów ma niską wartość.

Leasingobiorca jest również zobowiązany rozpoznać koszty amortyzacji składnika aktywów z tytułu prawa do użytkowania przedmiotu leasingu oraz koszty odsetek z tytułu zobowiązania leasingowego w rachunku zysków i strat (zgodnie z MSR 17 wydatki związane z wykorzystaniem aktywów będących przedmiotem leasingu ujęte były w ogólnych kosztach administracyjnych). Aktywa z tytułu prawa do użytkowania podlegają liniowej amortyzacji, natomiast zobowiązania z tytułu umów leasingowych podlegają wycenie metodą zamortyzowanego kosztu.

Zmiana definicji leasingu dotyczyła głównie pojęcia kontroli. MSSF 16 określa, czy umowa zawiera leasing na podstawie tego, czy klient ma prawo kontrolować użytkowanie zidentyfikowanego składnika aktywów przez pewien okres. Spółka zastosowała definicję leasingu i związane z nią wytyczne określone w MSSF 16 dla wszystkich umów leasingu zawartych lub zmodyfikowanych w dniu 1 stycznia 2019 roku lub później bez względu na to, czy jest leasingodawcą, czy leasingobiorcą w umowie leasingu.

Składniki aktywów z tytułu prawa do użytkowania podlegają przez Spółę początkowej wycenie według kosztu, który obejmuje:

- kwotę początkowej wyceny zobowiązania z tytułu leasingu,
- wszelkie opłaty leasingowe zapłacone w dacie rozpoczęcia lub przed tą datą, pomniejszone o wszelkie otrzymane zachęty leasingowe,
- wszelkie początkowe koszty bezpośrednie poniesione przez Spółkę,
- szacunek kosztów, które mają zostać poniesione przez leasingobiorcę w związku z demontażem i usunięciem bazowego składnika aktywów, przeprowadzeniem renowacji miejsca, w którym się znajdował lub przeprowadzeniem renowacji bazowego składnika aktywów do stanu wymaganego przez warunki leasingu.

Jeżeli leasingobiorca stosuje model wartości godziwej, model ceny nabycia lub kosztu wytworzenia, określony w MSR 40 Nieruchomości inwestycyjne w odniesieniu do swoich nieruchomości inwestycyjnych, musi on stosować również ten sam model wyceny również w odniesieniu do aktywów z tytułu prawa do użytkowania (w tym przypadku gruntów), które spełniają definicję nieruchomości inwestycyjnej zawartej w MSR 40

Po początkowym ujęciu Spółka wycenia składnik aktywów z tytułu prawa do użytkowania pomniejszając jego wartość początkową o odpisy amortyzacyjne (umorzenie metodą liniową) i odpis z tytułu utraty wartości oraz koryguje z tytułu aktualizacji wyceny zobowiązania z tytułu leasingu.

Zobowiązania z tytułu leasingu Spółka wycenia w wysokości wartości bieżącej opłat leasingowych pozostających do zapłaty w tej dacie. Opłaty leasingowe dyskontuje się z zastosowaniem stopy procentowej leasingu, jeżeli stopę tę można z łatwością ustalić. W przeciwnym razie Spółka stosuje krańcową stopę procentową leasingobiorcy. Stopa ta definiowana jest jako stopa procentowa, jaką leasingobiorca musiałby zapłacić, aby na podobny okres i przy podobnych zabezpieczeniach pożyczyć środki niezbędne do zakupu składnika aktywów o podobnej wartości co składnik aktywów z tytułu prawa do użytkowania w podobnym środowisku gospodarczym.

W dacie rozpoczęcia opłaty leasingowe zawarte w wycenie zobowiązania z tytułu leasingu obejmują następujące opłaty za prawo do użytkowania bazowego składnika aktywów podczas okresu leasingu, które pozostają do zapłaty w tej dacie:

- a) stałe opłaty leasingowe (w tym zasadniczo stałe opłaty leasingowe) pomniejszone o wszelkie należne zachęty leasingowe,
- b) zmienne opłaty leasingowe, które zależą od indeksu lub stawki, wycenione początkowo z zastosowaniem tego indeksu lub tej stawki zgodnie z ich wartością w dacie rozpoczęcia,
- c) kwoty, których zapłaty przez leasingobiorcę oczekuje się w ramach gwarantowanej wartości końcowej,
- d) cenę wykonania opcji kupna, jeżeli można z wystarczającą pewnością założyć, że leasingobiorca skorzysta z tej opcji, oraz

- e) kary pieniężne za wypowiedzenie leasingu, jeżeli w warunkach leasingu przewidziano, że leasingobiorca może skorzystać z opcji wypowiedzenia leasingu.

Po dacie rozpoczęcia leasingobiorca wycenia zobowiązanie z tytułu leasingu poprzez:

- f) zwiększenie wartości bilansowej w celu odzwierciedlenia odsetek od zobowiązania z tytułu leasingu,
- g) zmniejszenie wartości bilansowej w celu uwzględnienia zapłaconych opłat leasingowych oraz
- h) zaktualizowanie wyceny wartości bilansowej w celu uwzględnienia wszelkiej ponownej oceny lub zmiany leasingu, o której mowa poniżej, lub w celu uwzględnienia zaktualizowanych zasadniczo stałych opłat leasingowych.

Po początkowym ujęciu Spółka wycenia zobowiązanie z tytułu leasingu w zamortyzowanym koszcie. Aktualizację wyceny zobowiązania z tytułu leasingu Spółka ujmuje jako korektę składnika aktywów z tytułu prawa do użytkowania. W przypadku gdy w wyniku aktualizacji wyceny wartość bilansowa składnika aktywów z tytułu prawa do użytkowania została zmniejszona do zera i ma miejsce dalsze zmniejszenie wyceny zobowiązania z tytułu leasingu, pozostałą kwotę aktualizacji wyceny Spółka ujmuje jako zysk lub stratę.

Wartość krańcowej stopy pożyczkowej dla umów leasingowych Spółka aktualizuje w okresach rocznych. Spółka stosuje te same stopy dyskontowe do portfela umów leasingu samochodów oraz najmu. Przyjmuje odrębną stopę dyskontową dla praw wieczystego użytkowania gruntów. Opłaty leasingowe w odniesieniu do umów leasingu krótkoterminowego i niskocennego Spółka ujmuje jako koszt metodą liniową w trakcie okresu leasingu.

Amortyzacja środków trwałych w leasingu odbywa się według stawek odzwierciedlających przewidywany okres ich użytkowania. Szacunki okresu użytkowania rewidowane są corocznie. Dla celów amortyzacji środków trwałych w leasingu stosowana jest metoda amortyzacji liniowej. Okresy użytkowania dla poszczególnych składników środków trwałych są następujące:

Wyszczególnienie

Okres użytkowania

Grunty i budynki	od 1 roku do 5 lat
Urządzenia techniczne i maszyny	od 10 lat do 25 lat
Środki transportu	od 1 roku do 25 lat
Prawo wieczystego użytkowania gruntu	od 30 lat do 89 lat

Dane dotyczące leasingu Spółka prezentuje w nocie nr 6.2. Leasing.

Dla praw wieczystego użytkowania gruntów, które spełniają definicję nieruchomości inwestycyjnej, stosowane są wymogi w zakresie ujawniania informacji zawarte w MSR 40.

8.2.17. Zapasy

Zapasy są aktywami, przeznaczonymi do sprzedaży w toku zwykłej działalności gospodarczej, będące w trakcie produkcji przeznaczonej na sprzedaż oraz mające postać materiałów zużywanych w procesie produkcyjnym lub w trakcie świadczenia usług. Zapasy obejmują materiały, towary, surowce, produkty gotowe oraz produkcję w toku.

Materiały, towary i surowce wycenia się pierwotnie w cenach nabycia. Na dzień bilansowy wycena materiałów i towarów odbywa się z zachowaniem zasad ostrożnej wyceny, tzn. kategorie te wyceniane są według ceny nabycia lub ceny sprzedaży możliwej do uzyskania w zależności od tego, która z nich jest niższa.

Produkty w toku wycenia się pierwotnie na poziomie rzeczywistego kosztu wytworzenia. Na dzień bilansowy wycena produktów gotowych i produkcji w toku odbywa się z zachowaniem zasad ostrożnej wyceny.

Zapasy towarów, materiałów, surowców i produktów gotowych obejmowane są odpisem aktualizującym według indywidualnej oceny Spółki.

Rozchód zapasów odbywa się według zasad szczegółowej identyfikacji i odnoszony jest w koszt własny sprzedaży. Odpisy aktualizujące dotyczące zapasów, wynikające z ostrożnej wyceny oraz odpisy aktualizujące dla pozycji zalegających odnoszone są jako koszt okresu, natomiast odwrócenie odpisów aktualizujących ujmowane jest jako zmniejszenie kosztu okresu.

8.2.18. Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności

Należności z tytułu dostaw i usług są ujmowane i wykazywane według kwot pierwotnie zafakturowanych, z uwzględnieniem odpisu na oczekiwane straty kredytowe. W przypadku, gdy wpływ wartości pieniądza w czasie jest istotny, wartość należności jest ustalana poprzez zdyskontowanie prognozowanych przyszłych przepływów pieniężnych do wartości bieżącej, przy zastosowaniu stopy dyskontowej odzwierciedlającej aktualne oceny rynkowe wartości pieniądza w czasie. Jeżeli zastosowana została metoda polegająca na dyskontowaniu, zwiększenie należności w związku z upływem czasu jest ujmowane jako przychody finansowe.

Spółka dokonuje podziału należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałych na następujące grupy:

- a) Należności z tytułu dostaw i usług,
- b) Należności budżetowe inne niż podatek dochodowy od osób prawnych,
- c) Inne należności.

Do grupy Innych należności zaliczane są m.in.: zaliczki na: wynagrodzenia, zakupy, pozostałe(noclegi), rozliczenie: delegacji(zbiorcze),ryczałtów samochodowych, kart kredytowych, niedoborów i szkód, niedobory ściągane od pracownika, rozliczenie nadwyżek, pozostałe rozrachunki z dostawcami-wadium, uzgodnienie Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych.

Spółka tworzy odpisy aktualizujące w oparciu o oczekiwane straty kredytowe mogące się pojawić na przestrzeni całego życia danego instrumentu w kwocie równej 12 miesięcznym oczekiwany stratom kredytowym.

Natomiast jeżeli na dzień sprawozdawczy ryzyko kredytowe związane z instrumentem znacząco wzrosło, to Spółka wycenia odpis w kwocie równej oczekiwany stratom kredytowym w całym okresie życia.

8.2.19. Środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych

Środki pieniężne i lokaty krótkoterminowe wykazane w bilansie obejmują środki pieniężne w banku i kasie oraz lokaty krótkoterminowe o pierwotnym okresie zapadalności nieprzekraczającym trzech miesięcy.

8.2.20. Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania niefinansowe

Zobowiązania krótkoterminowe z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania wykazywane są w kwocie wymagającej zapłaty.

Spółka dokonuje podziału zobowiązań z tytułu dostaw i usług oraz pozostałych na następujące grupy:

- a) Zobowiązania z tytułu dostaw i usług
- b) Zobowiązania budżetowe inne niż podatek dochodowy od osób prawnych,
- c) Inne zobowiązania.

Do grupy Innych zobowiązań zaliczane są m.in.: składki ubezpieczeniowe pracownika na życie, zajęcia sądowe, bilety PKP, składki na organizacje, składki na związki zawodowe, składki na Pracowniczą Kasę Zapomogowo-Pożyczkową, karnety sportowo-rekreacyjne, opieka medyczna (potrącenia pracownicze), opieka medyczna dla firmy, składki na pracownicze plany kapitałowe, pozostałe.

Pozostałe zobowiązania niefinansowe obejmują w szczególności zobowiązania wobec urzędu skarbowego z tytułu podatku od towarów i usług. Pozostałe zobowiązania niefinansowe ujmowane są w kwocie wymagającej zapłaty.

8.2.21. Rozliczenia międzyokresowe bierne

W pozycji Rozliczenia międzyokresowe bierne mieszczą się rezerwy na koszty kontraktów.

W toku realizacji kontraktów budowlanych Spółka zawiera umowy podwykonawcze z okresowym terminem odbioru prac od podwykonawcy. Możliwa jest zatem sytuacja, iż na dzień bilansowy zostały wykonane prace o istotnej wartości które nie zostały jeszcze zafakturowane na Spółkę. W takich sytuacjach Spółka ujmuje rozliczenie międzyokresowe bierne z tytułu prac niezafakturowanych przez podwykonawców.

Rezerwy na prace podwykonawców są tworzone w ciężar kosztu własnego kontraktu. W Spółce rezerwy tworzy się w podziale na poszczególne kontrakty.

W przypadku wykorzystania rozwiązuje się ją pomniejszając koszt własny sprzedaży.

8.2.22. Zaliczki

Spółka wyróżnia następujące rodzaje zaliczek: Zaliczki przekazane/otrzymane na poczet realizowanych kontraktów oraz Pozostałe zaliczki.

Spółka prezentuje zaliczki przekazane kontrahentom w pozycji Zaliczki, za wyjątkiem: Zaliczek na poczet zakupu rzeczowych aktywów trwałych, nieruchomości inwestycyjnych, wartości niematerialnych, które są prezentowane zgodnie z charakterem aktywów, do jakich się odnoszą.

W pozycji Zaliczki przekazane na poczet realizowanych kontraktów prezentowane są kwoty przekazane podwykonawcom w celu terminowej realizacji kontraktów budowlanych.

Natomiast w pozycji Zaliczki otrzymane na poczet realizowanych kontraktów prezentowane jest zobowiązanie z tytułu umowy i dla których płatność jest zaliczkowa oraz w związku z otrzymanym z góry wynagrodzeniem z tytułu prac budowlanych za świadczenia niewykonane jeszcze przez Spółkę. Zaliczki na realizowane kontrakty są rozliczane w trakcie realizacji kontraktu w ramach normalnego cyklu operacyjnego Spółki.

8.2.23. Aktywa finansowe

Klasyfikacja i wycena

Właściwa klasyfikacja aktywów finansowych jest uzależniona od modelu biznesowego jednostki w zakresie zarządzania aktywami finansowymi oraz charakterystyki wynikających z umowy przepływów pieniężnych dla składnika aktywów finansowych.

Składnik aktywów finansowych wycenia się w zamortyzowanym koszcie, jeśli spełnione są oba poniższe warunki:

- a) składnik aktywów finansowych jest utrzymywany zgodnie z modelem biznesowym, którego celem jest utrzymywanie aktywów finansowych dla uzyskiwania przepływów pieniężnych wynikających z umowy,
- b) warunki umowy dotyczącej składnika aktywów finansowych powodują powstanie w określonych terminach przepływów pieniężnych, które są jedynie spłata kwoty głównej i odsetek od kwoty głównej pozostałej do spłaty.

Składnik aktywów finansowych wyceniany jest w wartości godziwej przez inne całkowite dochody, jeżeli spełnione są oba poniższe warunki:

- a) składnik aktywów finansowych jest utrzymywany zgodnie z modelem biznesowym, którego celem jest zarówno otrzymywanie przepływów pieniężnych z umowy, jak i sprzedaż składników aktywów finansowych, oraz
- b) warunki umowy dotyczącej składnika aktywów finansowych powodują powstanie w określonych terminach przepływów pieniężnych, które są jedynie spłatą kwoty głównej i odsetek od kwoty głównej pozostałej do spłaty.

Składnik aktywów finansowych wycenia się w wartości godziwej przez wynik finansowy, chyba że jest wyceniany w zamortyzowanym koszcie lub w wartości godziwej przez inne całkowite dochody.

Spółka zalicza do kategorii aktywów finansowych wycenianych w zamortyzowanym koszcie:

- Należności z tytułu dostaw i usług,
- Kaucje z tytułu dostaw i usług,
- Pożyczki udzielone,
- Środki pieniężne i ich ekwiwalenty.

Zgodnie z MSSF 9 w momencie początkowego ujęcia instrumenty finansowe wycenia się wg wartości godziwej. Wartość godziwą instrumentu finansowego w momencie początkowego ujęcia stanowi zwykle cena transakcyjna (tj. wartość godziwa uiszczonej lub otrzymanej zapłaty). Biorąc pod uwagę zróżnicowanie instrumentów finansowych wynikające z klasyfikacji, w przypadku aktywów finansowych lub zobowiązań finansowych nie zaliczanych do kategorii instrumentów wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy, wartość początkowa uwzględnia koszty transakcyjne, które bezpośrednio można przypisać do nabycia lub emisji tych aktywów finansowych lub zobowiązań finansowych.

Należności z tytułu dostaw i usług objętych zakresem MSSF 15, które nie zawierają istotnego składnika finansowania (czyli wyceny długoterminowych kontraktów budowlanych) ujmowane są początkowo według ich ceny transakcyjnej.

Utrata wartości

MSSF 9 wprowadza nowy model w zakresie ustalania odpisów aktualizujących – model oczekiwanych strat kredytowych. Model ten bazuje na kalkulacji strat oczekiwanych w odróżnieniu od aktualnie stosowanego modelu wynikającego z MSR 39, który opierał się na koncepcji strat poniesionych. Oczekiwane straty kredytowe są to straty kredytowe ważone prawdopodobieństwem wystąpienia niewykonania zobowiązania.

Spółka tworzy odpisy aktualizujące w oparciu o oczekiwane straty kredytowe mogące się pojawić na przestrzeni całego życia danego instrumentu w kwocie równej 12 miesięcznym oczekiwany stratom kredytowym.

Natomiast jeżeli na dzień sprawozdawczy ryzyko kredytowe związane z instrumentem znacząco wzrosło, to Spółka wycenia odpis w kwocie równej oczekiwany stratom kredytowym w całym okresie życia.

Najistotniejszą pozycją aktywów finansowych w sprawozdaniu finansowym Spółki, która podlega zasadom kalkulacji oczekiwanych strat kredytowych są należności z tytułu dostaw i usług.

Spółka zastosowała uproszczony model wyznaczania odpisów z tytułu utraty wartości dla należności z tytułu dostaw i usług w oparciu o dane historyczne dotyczące strat kredytowych, skorygowane w stosownych przypadkach o wpływ informacji dotyczący przyszłości.

W przypadku należności z tytułu dostaw i usług objętych zakresem MSSF 15 (czyli wyceny długoterminowych kontraktów budowlanych) Spółka wycenia odpis w wysokości oczekiwanych strat kredytowych dla całego oczekiwanego okresu życia danego składnika aktywów finansowych.

Wprowadzenie przez Spółkę nowego modelu utraty wartości nie spowodowało istotnej zmiany wysokości odpisów aktualizujących wartość należności Spółki na dzień 1 stycznia 2018 roku w porównaniu do poziomu wynikającego z dotychczasowej polityki w tym zakresie.

Rachunkowość zabezpieczeń

Spółka nie stosuje rachunkowości zabezpieczeń.

8.2.24. Zobowiązania finansowe oraz instrumenty kapitałowe wyemitowane przez Spółkę

Instrumenty dłużne i kapitałowe klasyfikuje się jako zobowiązania finansowe lub jako kapitał własny, w zależności od treści ustaleń umownych.

Spółka klasyfikuje wszystkie zobowiązania finansowe do jednej z poniższych kategorii:

- a) Zobowiązań finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy, lub
- b) Zobowiązań finansowych wycenianych w zamortyzowanym koszcie.

Do kategorii zobowiązań finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy zalicza się zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu lub zdefiniowane jako wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy.

Zobowiązanie finansowe klasyfikuje się jako przeznaczone do obrotu, jeżeli:

- zostało podjęte przede wszystkim w celu odkupu w krótkim terminie,
- stanowi część określonego portfela instrumentów finansowych, którymi Spółka zarządza łącznie zgodnie z bieżącym i faktycznym wzorcem generowania krótkoterminowych zysków, lub
- jest instrumentem pochodnym niesklasyfikowanym i niedziałającym jako zabezpieczenie.

Zobowiązanie finansowe inne niż przeznaczone do zbycia może zostać sklasyfikowane jako wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy w chwili początkowego ujęcia, jeżeli:

- taka klasyfikacja eliminuje lub znacząco redukuje niespójność wyceny lub ujęcia, jaka wystąpiłaby w innych warunkach; lub
- składnik aktywów finansowych należy do aktywów lub zobowiązań finansowych, lub do obu tych grup objętych zarządzaniem, a jego wyniki wyceniane są w wartości godziwej zgodnie z udokumentowaną strategią zarządzania ryzykiem lub inwestycjami, w ramach której informacje o grupowaniu aktywów są przekazywane wewnętrznie; lub
- stanowi część kontraktu zawierającego jeden lub więcej wbudowanych instrumentów pochodnych, a MSSF 9 dopuszcza klasyfikację całego kontraktu (składnika aktywów lub zobowiązań) do pozycji wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy.

W zobowiązaniach finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy ujmowane są Pochodne instrumenty finansowe.

Spółka zalicza do kategorii zobowiązań finansowych wycenianych wg zamortyzowanego:

- Kaucje z tytułu umów o budowę,
- Kredyty, pożyczki i inne zewnętrzne źródła finansowania
- Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe.

8.2.25. Rezerwy

Rezerwy tworzone są w przypadku, kiedy na Spółce ciąży istniejący obowiązek, prawny lub zwyczajowo oczekiwany, wynikający ze zdarzeń przeszłych i gdy prawdopodobne jest, że wypełnienie tego obowiązku spowoduje konieczność wypływu środków uosabiających korzyści ekonomiczne oraz można dokonać wiarygodnego szacunku kwoty tego zobowiązania, przy czym kwoty tego zobowiązania lub termin jego wymagalności nie są pewne.

Ujmowana kwota rezerwy odzwierciedla możliwie najdokładniejszy szacunek kwoty wymaganej do rozliczenia bieżącego zobowiązania na dzień bilansowy, z uwzględnieniem ryzyka i niepewności związanej z tym zobowiązaniem. W przypadku wyceny rezerwy metodą szacunkowych przepływów pieniężnych koniecznych do rozliczenia bieżącego zobowiązania, jej wartość bilansowa odpowiada wartości bieżącej tych przepływów.

Jeśli zachodzi prawdopodobieństwo, że część lub całość korzyści ekonomicznych wymaganych do rozliczenia rezerwy będzie można odzyskać od strony trzeciej, należność tę ujmuje się jako składnik aktywów, jeśli prawdopodobieństwo odzyskania tej kwoty jest odpowiednio wysokie i da się ją wiarygodnie wycenić.

Rezerwy są tworzone w ciężar kosztu własnego sprzedaży, w ciężar kosztów zarządu lub pozostałe koszty operacyjne w zależności jakiej jednostki organizacyjnej (wchodzącej w skład Spółki) rezerwa dotyczy oraz w zależności od tytułu rezerwy.

Odpowiednio w przypadku wykorzystania rozwiązuje się ją pomniejszając koszt własny sprzedaży, koszt zarządu lub pozostałe koszty operacyjne.

Rezerwę wykorzystuje się tylko na nakłady o takim przeznaczeniu, na jakie była pierwotnie utworzona.

8.3. Podstawy szacowania niepewności

Sporządzenie informacji finansowych zgodnie z MSSF wymaga od Zarządu osądów, szacunków i założeń, które mają wpływ na przyjęte zasady oraz prezentowane wartości aktywów, pasywów, przychodów oraz kosztów. Szacunki oraz związane z nimi założenia opierają się na doświadczeniu historycznym oraz innych czynnikach, które są uznawane za racjonalne w danych okolicznościach, a ich wyniki dają podstawę osądu, co do wartości bilansowej aktywów i zobowiązań, która nie wynika bezpośrednio z innych źródeł. Faktyczna wartość może różnić się od wartości szacowanej. Szacunki i związane z nimi założenia podlegają bieżącej weryfikacji. Zmiana szacunków księgowych jest ujęta w okresie, w którym dokonano zmiany szacunku lub w okresie bieżącym i okresach przyszłych, jeżeli dokonana zmiana szacunku dotyczy zarówno okresu bieżącego, jak i okresów przyszłych.

Wielkości szacunkowe dotyczą m. in.:

1. Utraty wartości wartości firmy
2. Okresów użytkowania ekonomicznego aktywów trwałych
3. Odpisów z tytułu utraty wartości należności
4. Rezerw
5. Wycen długoterminowych kontraktów budowlanych
6. Odroczonego podatku dochodowego
7. Aktywów oraz zobowiązań warunkowych
8. Niepewność związana z rozliczeniami podatkowymi

Poniżej przedstawiono podstawowe założenia dotyczące przyszłości oraz inne podstawy szacunku niepewności na dzień bilansowy, mające znaczący wpływ na ryzyko istotnych korekt wartości bilansowej aktywów i zobowiązań w następnym roku obrotowym.

8.3.1. Utrata wartości wartości firmy

Stwierdzenie, czy wartość firmy uległa obniżeniu, wymaga oszacowania wartości użytkowej wszystkich jednostek generujących przepływy pieniężne, do których wartość firmy została przypisana. Chcąc obliczyć wartość użytkową, Zarząd musi oszacować przyszłe przepływy pieniężne przypadające na daną jednostkę i ustalić właściwą stopę dyskonta, konieczną do obliczenia wartości bieżącej tych przepływów.

8.3.2. Okresy użytkowania ekonomicznego aktywów trwałych

W punkcie 8.2.10 i 8.2.12 opisano przewidywane okresy weryfikacji i użytkowania ekonomicznego składników pozycji rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych na koniec każdego rocznego okresu sprawozdawczego.

Wysokość stawek amortyzacyjnych ustalana jest na podstawie przewidywanego okresu ekonomicznej użyteczności składników rzeczowego majątku trwałego oraz aktywów niematerialnych. Spółka corocznie dokonuje weryfikacji przyjętych okresów użyteczności na podstawie bieżących szacunków.

8.3.3. Odpisy z tytułu utraty wartości należności

Spółka tworzy odpisy aktualizujące w oparciu o oczekiwane straty kredytowe mogące się pojawić na przestrzeni całego życia danego instrumentu w kwocie równej 12 miesięcznym oczekiwany stratom kredytowym.

Natomiast jeżeli na dzień sprawozdawczy ryzyko kredytowe związane z instrumentem znacząco wzrosło, to Spółka wycenia odpis w kwocie równej oczekiwany stratom kredytowym w całym okresie życia.

Najistotniejszą pozycją aktywów finansowych w sprawozdaniu finansowym Spółki, która podlega zasadom kalkulacji oczekiwanych strat kredytowych są należności z tytułu dostaw i usług.

Spółka zastosowała uproszczony model wyznaczania odpisów z tytułu utraty wartości dla należności z tytułu dostaw i usług w oparciu o dane historyczne dotyczące strat kredytowych, skorygowane w stosownych przypadkach o wpływ informacji dotyczący przyszłości.

8.3.4. Rezerwy

Rezerwy na sprawy sporne

Prawnicy oraz Zarząd Spółki dokonują szczegółowej analizy ilości i charakteru prowadzonych spraw spornych oraz potencjalnych ryzyk związanych z nimi. Na tej podstawie podejmują decyzje o konieczności ujęcia skutków tych postępowań w księgach Spółki oraz wysokości rezerwy na sprawy sporne.

Rezerwy na świadczenia pracownicze

W skład rezerw na świadczenia pracownicze wchodzi rezerwy na urlopy, premie oraz rezerwy na odprawy emerytalne i rentowe.

Rezerwy na naprawy gwarancyjne

Rezerwa na naprawy gwarancyjne tworzona jest dla kontraktów budowlanych, dla których Spółka udzieliła gwarancji, w zależności od wartości przychodów. W roku sprawozdawczym relacja utworzonych rezerw do przychodów z kontraktów wyniosła od 0,5% do 0,75%. Wysokość rezerw może podlegać zmniejszeniu lub zwiększeniu, na podstawie prowadzonych przeglądów wykonanych robót budowlanych w kolejnych latach gwarancji.

Rezerwy na naprawy gwarancyjne są tworzone w ciężar kosztu własnego kontraktu na podstawie stopnia zaawansowania kosztów bezpośrednich. W Spółce rezerwy na naprawy gwarancyjne tworzy się w podziale na poszczególne kontrakty. Utrzymywane są do dnia wygaśnięcia prawa do realizacji gwarancji lub roszczeń naprawczych przy uwzględnieniu prawdopodobieństwa ich wystąpienia.

W przypadku niewykorzystania utworzonej wartości rezerwy (po okresie obowiązywania) rozwiązuje się ją pomniejszając koszt własny sprzedaży.

W zależności od terminu, do kiedy są utrzymywane, w sprawozdaniu z sytuacji finansowej prezentuje się jako rezerwy długoterminowe lub rezerwy krótkoterminowe.

Rezerwy na stratę na kontraktach

Rezerwa na stratę na kontraktach jest tworzona jeżeli budżetowane koszty przekraczają łączne przychody z tytułu umowy. Przewidywaną stratę ujmuje się bezzwłocznie jako koszt.

Tworzenie rezerwy na straty ma na celu doprowadzanie na bazie skumulowanej wyniku w księgach do wartości budżetowanej straty. Rezerwy na przewidywane straty są tworzone w ciężar kosztu własnego kontraktu. W przypadku niewykorzystania utworzonej wartości rezerwy (po zakończeniu kontraktu) rozwiązuje się ją pomniejszając koszt własny sprzedaży. W sprawozdaniu z sytuacji finansowej prezentuje się jako rezerwy krótkoterminowe.

8.3.5. Rozliczanie kontraktów budowlanych metodą szacowanego stopnia zaawansowania usługi

Spółka rozpoznaje przychody z tytułu wykonania niezakończonych usług budowlanych zgodnie z metodą stopnia zaawansowania usługi. Dla każdej umowy budowlanej tworzone są budżety kontraktów. Budżety aktualizowane są dwa razy w roku w oparciu o zamknięcie miesiąca kwietnia i października. Budżety kontraktów stanowią podstawę do oceny stanu zaawansowania realizacji umowy, poprzez ustalenie proporcji kosztów umowy poniesionych z tytułu prac wykonanych do danego momentu w stosunku do szacunkowych łącznych kosztów umowy. Kontrakty, których umowy są podpisane, ale ich budżety nie są zatwierdzone, wyceniane są metodą zysku zerowego.

Zmienione szacunki przewidywanych przychodów i kosztów stosuje się do określenia wysokości przychodów i kosztów ujętych w rachunku zysków i strat w okresie sprawozdawczym, w którym nastąpiły zmiany oraz w okresach następnym.

8.3.6. Aktywa z tytułu podatku odroczonego

W oparciu o projekcje finansowe na lata następne Zarząd Spółki podejmuje decyzję o naliczeniu aktywów z tytułu podatku odroczonego.

8.3.7. Aktywa warunkowe i zobowiązania warunkowe

Aktywów warunkowych nie ujmuje się w sprawozdaniu finansowym, ponieważ może to prowadzić do ujęcia przychodu, który nigdy nie zostanie osiągnięty. Jeśli jednak osiągnięcie przychodu jest praktycznie pewne, wówczas odnośny składnik aktywów nie jest warunkowy, a więc właściwe jest jego ujęcie w sprawozdaniu finansowym.

Aktywa warunkowe ocenia się na bieżąco, aby upewnić się, czy zaistniały bieg wydarzeń jest odpowiednio odzwierciedlony w sprawozdaniu finansowym. Jeśli zaistnienie wpływu korzyści ekonomicznych stało się praktycznie pewne, składnik aktywów i odnośny przychód ujmuje się w sprawozdaniu finansowym dotyczącym okresu, w którym nastąpiła zmiana.

Spółka nie ujmuje w sprawozdaniu z sytuacji finansowej zobowiązań warunkowych. Spółka ujawnia informację o istnieniu zobowiązania warunkowego w informacji dodatkowej chyba, że możliwość nastąpienia wypływu środków zawierających w sobie korzyści ekonomiczne jest znikoma.

8.3.8. Niepewność związana z rozliczeniami podatkowymi

Regulacje dotyczące podatku od towarów i usług, podatku dochodowego od osób prawnych oraz obciążeń związanych z ubezpieczeniami społecznymi podlegają częstym zmianom. Te częste zmiany powodują brak odpowiednich punktów odniesienia, niespójne interpretacje oraz nieliczne ustanowione precedensy, które mogłyby mieć zastosowanie. Obowiązujące przepisy zawierają również niejasności, które powodują różnice w opiniach, co do interpretacji prawnej przepisów podatkowych, zarówno pomiędzy organami państwowymi jak i organami państwowymi i przedsiębiorstwami.

Rozliczenia podatkowe oraz inne obszary działalności (na przykład kwestie celne czy dewizowe) mogą być przedmiotem kontroli organów, które uprawnione są do nakładania wysokich kar i grzywien, a wszelkie dodatkowe zobowiązania podatkowe, wynikające z kontroli, muszą zostać zapłacone wraz z wysokimi odsetkami. Te warunki powodują, że ryzyko podatkowe w Polsce jest większe niż w krajach o bardziej dojrzałym systemie podatkowym.

W konsekwencji, kwoty prezentowane i ujawniane w sprawozdaniach finansowych mogą się zmienić w przyszłości w wyniku ostatecznej decyzji organu kontroli podatkowej.

Z dniem 15 lipca 2016 roku do Ordynacji Podatkowej zostały wprowadzone zmiany w celu uwzględnienia postanowień Ogólnej Klauzuli Zapobiegającej Nadużyciom (GAAR). GAAR ma zapobiegać powstawaniu i wykorzystywaniu sztucznych struktur prawnych tworzonych w celu uniknięcia zapłaty podatku w Polsce. GAAR definiuje unikanie opodatkowania, jako czynność dokonaną przede wszystkim w celu osiągnięcia korzyści podatkowej, sprzecznej w danych okolicznościach z przedmiotem i celem przepisy ustawy podatkowej. Zgodnie z GAAR taka czynność nie skutkuje osiągnięciem korzyści podatkowej, jeżeli sposób działania był sztuczny. Wszelkie występowanie (i) nieuzasadnionego dzielenia operacji, (ii) angażowania podmiotów pośredniczących mimo braku uzasadnienia ekonomicznego lub gospodarczego, (iii) elementów wzajemnie się znoszących lub kompensujących oraz (iv) inne działania o podobnym działaniu do wcześniej wspomnianych, mogą być potraktowane jako przesłanka istnienia sztucznych czynności podlegających przepisom GAAR. Nowe regulacje będą wymagać znacznie większego osądu przy ocenie skutków podatkowych poszczególnych transakcji.

Klauzulę GAAR należy stosować w odniesieniu do transakcji dokonanych po jej wejściu w życie oraz do transakcji, które zostały przeprowadzone przed wejściem w życie klauzuli GAAR, ale dla których po dacie wejścia klauzuli w życie korzyści były lub są nadal osiągane. Wdrożenie powyższych przepisów umożliwi polskim organom kontroli podatkowej kwestionowanie realizowanych przez podatników prawnych ustaleń i porozumień, takich jak restrukturyzacja i reorganizacja grupy.

Spółka ujmuje i wycenia aktywa lub zobowiązania z tytułu bieżącego i odroczonego podatku dochodowego przy zastosowaniu wymogów MSR 12 *Podatek dochodowy* w oparciu o zysk (stratę podatkową), podstawę opodatkowania, nierozliczone straty podatkowe, niewykorzystane ulgi podatkowe i stawki podatkowe, uwzględniając ocenę niepewności związanych z rozliczeniami podatkowymi.

9. Zdarzenia po dniu bilansowym

28 stycznia 2020 roku został podpisany przez Spółkę z BNP Paribas Bank Polska S.A. (Bank) pakiet aneksów odnoszących się do umowy o finansowanie, o której Spółka informowała m.in. w raporcie bieżącym 72/2017 oraz kolejnych raportach okresowych. Na podstawie powyższych aneksów ustalono wysokość przyznanego Spółce w ramach linii limitu na kwotę 100 mln PLN z wyłącznym przeznaczeniem na udzielanie przez Bank na zlecenie Spółki gwarancji bankowych wszystkich rodzajów (w tym, w szczególności gwarancji przetargowych, zwrotu zaliczki, wykonania umowy), oraz wydłużono okres bieżącego udostępnienia limitu na 12 miesięcy od dnia zawarcia powyższych aneksów. **(Raport bieżący 1/2020)**

31 stycznia 2020 roku została podpisana przez ZUE umowa z Strabag sp. z o.o. (Strabag), na podstawie której Spółka wykona roboty budowlane i usługi podwykonawcze polegające na kompleksowym wykonaniu robót związanych z przebudową sieci trakcyjnej na realizowanej przez Strabag na rzecz PKP PLK S.A. inwestycji pn. „Modernizacja systemów torowych wraz z infrastrukturą towarzyszącą na linii kolejowej E 59 na odcinku Dobiegniew – Słonice, od km 105,820 do km 128,680” w ramach projektu: „Prace na linii kolejowej E59 na odcinku Wronki - Słonice”. Wartość netto umowy: 44,9 mln PLN. Termin realizacji zadań objętych umową to kwiecień 2022 roku. **(Raport bieżący 3/2020)**

5 lutego 2020 roku Spółka opublikowała wstępne wyniki finansowe za 2019 rok. **(Raport bieżący 4/2020)**

12 lutego 2020 roku został podpisany aneks do umowy z Kolejowymi Zakładami Automatyki S.A., o której podpisaniu Spółka informowała w raportach bieżących nr 61/2017 i 33/2019. Wartość netto umowy ulega zwiększeniu o ok. 6,2 mln zł netto, natomiast aktualny termin realizacji umowy obejmuje okres do końca lipca 2020 roku. **(Raport bieżący 5/2020)**

W związku z otrzymaniem przez Spółkę w dniu 13 lutego 2020 r. obustronnie podpisanej umowy z PKP Polskie Linie Kolejowe S. A. (PKP PLK) na zadanie pn. „Zaprojektowanie i wykonanie dodatkowych zakresów robót branży SRK (sterowanie ruchem kolejowym) dla zadania nr 1 pn: „Prace na odcinku linii kolejowej nr 99 Chabówka - Zakopane” realizowanego w ramach projektu „Prace na liniach kolejowych nr 97, 98, 99 na odcinku Skawina – Sucha Beskidzka – Chabówka – Zakopane” (Umowa), łączna wartość netto umów zawartych z PKP PLK a spółkami z Grupy Kapitałowej ZUE w okresie od dnia 18 września 2019 r. wyniosła ok. 17,8 mln zł netto. Współpraca Spółki z PKP PLK w ramach wskazanej powyżej łącznej wartości umów, obejmuje w szczególności ww. Umowę o wartości ok. 12 mln zł netto (14,8 mln zł brutto). Termin realizacji Umowy został ustalony na koniec sierpnia 2021 r. **(Raport bieżący 6/2020)**

14 lutego 2020 r. Spółka powzięła informację o wyborze złożonej przez konsorcjum w składzie: 1. ZUE (Lider), 2. FDO sp. z o.o. (Partner), oferty jako najkorzystniejszej w postępowaniu przetargowym na zadanie pn. „Przebudowa drogi wraz z torowiskiem w ul. Chrobrego i ul. Mieszka I w ramach zadania pn. „System zrównoważonego transportu miejskiego w Gorzowie Wlkp.”. Spółka informowała o złożeniu najkorzystniejszej oferty w postępowaniu przetargowym na przedmiotowe zadanie w raporcie bieżącym nr 41/2019. Wartość netto złożonej przez konsorcjum oferty: 56,1 mln zł, z czego 95% przypada dla Spółki. Wartość brutto oferty: 69,0 mln zł. Termin realizacji zadania: 18 miesięcy od dnia zawarcia umowy. **(Raport bieżący 7/2020)**

10. Zatwierdzenie sprawozdania finansowego

Sprawozdanie finansowe zostało zatwierdzone przez Zarząd w dniu 16 marca 2020 roku

11. Podpisy

Sprawozdanie sporządziła:

Ewa Bosak

Główny Księgowy

Podpisy osób zarządzających:

Wiesław Nowak

Prezes Zarządu

Anna Mroczek

Wiceprezes Zarządu

Jerzy Czeremuga

Wiceprezes Zarządu

Maciej Nowak

Wiceprezes Zarządu

Marcin Wiśniewski

Wiceprezes Zarządu

Kraków, dnia 16 marca 2020 roku